

Jesper Tambour
Vignæs Byvej 10
4862 Guldborg

CVR nr. 17428179

FØLGEBREV TIL MILJØGODKENDELSE

30-11-2020

Guldborgsund Kommune har den 24. april 2020 modtaget ansøgning om miljøgodkendelse til svinebesætningen på ejendommen Statshusvej 7, 4862 Guldborg.

Ansøgningen er fremsendt via Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningsystem, husdyrgodkendelse.dk og har skema nr. 218899. Det er version 8 af skemaet, modtaget 2. september 2020, som har dannet grundlag for miljøtilladelsen.

Der sker ingen fysiske ændringer på bedriften, men de eksisterende produktionsarealer ønsker godkendt efter de nye mere fleksible regler og samtidigt tilpasset godkendelsen til de faktiske forhold på bedriften.

Afgørelse

I henhold til § 16 a i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. har Guldborgsund Kommune besluttet at meddele miljøgodkendelse til det ansøgte. Vilkårene og de grundlæggende vurderinger fremgår af vedlagte miljøgodkendelse.

Offentliggørelse

Afgørelsen offentliggøres den 30. november 2020 på Miljøstyrelsens hjemmeside for Digital Miljø Administration, DMA.mst.dk. Findes her: <https://dma.mst.dk/vis-sag/979262/>. Se under vedhæftninger.

GULDBORGSUND KOMMUNE

CENTER FOR TEKNIK & MILJØ
NATUR
PARKVEJ 37
4800 NYKØBING F.
WWW.GULDBORGSUND.DK

SAGSNR. 20/15597
SAGSBEHANDLER:
METTE WOLTERS
DIR +45 54732006
MEWOL@GULDBORGSUND.DK

CVR NR. 29 18 85 99

TELEFONTIDER
MAN – ONS KL. 9.00 – 15.00
TORS KL. 9.00 – 17.00
FRE KL. 9.00 – 12.00

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Hvis der indgives klage over afgørelsen fra anden side, vil du og din eventuelle konsulent blive orienteret herom.

Klagefrist

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt ansøger og offentliggjort på DMA (Digital MiljøAdministration: dma.mst.dk). Ved offentlig bekendtgørelse regnes fristen altid fra bekendtgørelsen.

En eventuel klage skal være korrekt indgivet via Klageportalen og tilgængelig for Guldborgsund kommune i Klageportalen **senest den 28. december 2020**.

Hvem kan klage

Afgørelser kan påklages af ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald jf. husdyrbruglovens §§ 84-87.

Hvordan klager man

Klage skal ske ved brug af digital selvbetjening til Miljø- og Fødevareklagenævnet via Klageportalen på følgende links: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>, eller søg efter "Klageportal". Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske via Klageportalen.

Klagen sendes gennem Klageportalen automatisk til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afviser en klage, der ikke er indgivet via digital selvbetjening på Klageportalen. Nævnet kan dog undlade at afvise en klage, hvis der er særlige forhold, der berettiger fritagelse for brug af digital Klageportal.

Hvis du ønsker, at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Guldborgsund Kommune, på mail: teknik@guldborgsund.dk, telefon 5473 1000 eller ved at sende et brev til Guldborgsund Kommune, Center for teknik og Miljø, Parkvej 37, 4800 Nykøbing F. Kommunen videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes. Husk at søge i meget god tid, så ansøgningen kan nå at blive behandlet inden klagefristen udløber.

Klagegebyr

Når du klager skal du betale et klagegebyr, før at klagen betragtes som korrekt indgivet. Gebyret er på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen i forbindelse med oprettelse af klagen. Du kan finde yderligere vejledning om gebyrordningen på Klageportalen på følgende link:

<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet.>

Virkning af at der klages

Klage over afgørelsen har ikke opsættende virkning, med mindre klagemyndigheden (Miljø- og Fødevareklagenævnet) bestemmer andet. Dette betyder, at afgørelsen kan udnyttes, og ikke behøver at afvente en afgørelsen i klagenævnet. Udnyttelse af påklaget afgørelse er for ejers egen regning og risiko.

Eventuel domstolsprøvelse

Fristen for et eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder efter at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen fra bekendtgørelsen.

Yderligere oplysninger

Har du spørgsmål til denne miljøgodkendelse, er du velkommen til at kontakte mig på tlf. 5473 2006 eller på E-mail mewol@guldborgsund.dk.

Med venlig hilsen

Mette Wolthers

Teknikumingeniør

Guldborgsund Kommune er underlagt Persondataforordningen. Vi skal derfor give dig en række oplysninger om vores behandling af personoplysninger og dine rettigheder som registreret. Du kan læse mere herom på www.guldborgsund.dk/oplysningspligten. I fysiske breve er indholdet vedlagt.

GULDBORGSUND

§ 16 A MILJØGODKENDELSE

§ 16A MILJØGODKENDELSE TIL SVINEBESÆTNINGEN PÅ STATSHUSVEJ 7, 4862
GULDBORG

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	RESUME, VURDERING OG AFGØRELSE	3
1.1	Baggrund	3
1.2	Datablad	5
1.3	Resume	6
1.4	Afgørelse	7
2	VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSE	9
2.1	Generelle forhold.....	9
2.2	Lokalisering og planmæssige forhold	9
2.3	Dyrehold, staldanlæg og drift	9
2.4	Forurening og gener fra husdyrbruget	10
2.5	Natur	11
2.6	Gødningsproduktion og -håndtering	12
2.7	Bedst tilgængelige teknik (BAT) og begrænsende foranstaltninger.....	12
2.8	Alternative løsninger og 0-alternativ.....	13
2.9	Generelle bemærkninger	13
3	BEGRUNDELSE OG VURDERING	15
3.1	Generelle forhold	15
3.2	Lokalisering og planmæssige forhold	15
3.3	Dyrehold, staldanlæg og drift	17
3.4	Forurening og gener fra husdyrbruget	23
3.5	Natur	27
3.6	Gødningsproduktion og -håndtering	30
3.7	Bedst tilgængelig teknik (BAT) og begrænsende foranstaltninger	32
3.8	Dokumentation	36
3.9	Miljøkonsekvensrapport og vurdering	37
3.10	Alternative løsninger og 0-alternativ.....	38
3.11	Husdyrbrugets ophør	38
3.12	Høringer.....	39
4	SAMLET VURDERING OG KONKLUSION	40
5	BILAG	40

1 RESUME, VURDERING OG AFGØRELSE

1.1 BAGGRUND

Ansøgning

Guldborgsund Kommune har den 24. april 2020 modtaget ansøgning fra Jesper Tambour om miljøgodkendelse af svinebesætningen på Statshusvej 7, 4862 Guldborg med CVR-nr. 17428179. Ansøgningen er indkommet via det elektroniske ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk og har skema nr. 218899. Det er version 8 af skemaet, indsendt den 2. september 2020, der ligger til grund for miljøgodkendelsen.

Ansøger ønsker at overgå til regulering efter produktionsareal, samt få tilpasset eksisterende godkendelse til de faktiske forhold. Der bygges intet nyt i forbindelse med godkendelsen.

Lovgivning

Miljøgodkendelsen meddeles i henhold til husdyrloven¹ og gives til at bestemt antal m² produktionsareal, et specifikt staldsystem og dyretype/dyretyper, samt m² gødningsoverflade og ikke til et antal dyreenheder eller antal dyr.

I ansøgningen er der angivet hvor mange m² produktionsareal samt hvilke stald- og dyretype, der skal være i den enkelte stald. Samtidig er der angivet antal m² gødningsoverflade, samt lagertype for gødningsoptagningen.

Tidligere godkendelser

Den nuværende miljøgodkendelse til Statshusvej 7 blev meddelt i 2010. En del af de udvidelser og ændringer, der blev meddelt miljøgodkendelse til er dog ikke blevet udnyttet og der er derfor opstået et misforhold mellem miljøgodkendelse og faktisk produktion.

---

¹ Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. jf. lovbekendtgørelse nr. 520 af 01.05.2019.

Nudriften og 8 årsdriften fastsættes efter miljøgodkendelsen fra 2010, dog bortset fra de staldafsnit, der ikke er blevet opført, og som der derfor ikke længere er godkendelse til.

Samdrift med andre husdyrbrug

Ansøger ejer og driver 2 andre svinebesætninger, men på grund af den store indbyrdes afstand mellem bedrifterne er det vurderet, at disse skal godkendes som individuelle bedrifter.

1.2 DATABLAD

Titel:	§ 16a miljøgodkendelse til svinebesætning på Statshusvej 7, 4862 Guldborg.
Godkendelsen omfatter:	3.841 m ² produktionsareal til søer, smågrise og polte 797 m ² gylleoverflade, (gyllebeholder) med teltoverdækning
Dato ikrafttrædelse:	30.11 2020
Bedriftens adresse:	Statshusvej 7, 4862 Guldborg
Bedriftens ejer og ansøger:	Jesper Tambour, Vignæs Byvej 10, 4862 Guldborg
CVR-nr.	17428179
CHR-nr.:	99576
Ejendomsnummer:	376-0020810
Matr.nr. og ejerlav:	2h Vignæs By, Vignæs
Konsulent:	Nina Gamby, Gråkjær Landbrug A/S, Fabersvej 15, 7500 Holsterbro, tlf. 24857356, E-mail ng@graakjaer.dk.
Tilsynsmyndighed:	Guldborgsund Kommune, Center for Teknik & Miljø, Parkvej 37, 4800 Nykøbing F.

Ansøgning er forannonceret:	d. 12.08.2020 - 28.08.2020
Forhøring af ejer og konsulent:	d. 22.10.2020 - 28.10.2020
Nabo/partshøring i perioden:	d. 29.10.2020 - 26.11.2020
Godkendelsesdato:	d. 30.11.2020
Afgørelse annonceret:	d. 30.11.2020
Klagefrist udløber:	d. 28.12.2020
Søgsmålsfristen udløber:	d. 30.05.2020
Retsbeskyttelse udløber:	d. 30.11.2028
Revurdering påbegyndes:	december 2028

1.3 RESUME

Miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk beskrivelse af produktionen samt kommunens vurderinger og bemærkninger til dens miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet, landskabet og omkringboende.

Ansøgt projekt

Der er søgt om at få godkendt en sobesætning med babystald, polteafsnit og orneafsnit i eksisterende stalde, med et samlet produktionsareal på 3.841 m². Desuden er der en eksisterende gyllebeholder med et overfladeareal på 797 m².

Der bygges ikke nyt i forbindelse med dette projekt, og bygningsmassen øges ikke i forhold til nudriften eller 8 års driften.

Husdyrbruget på Statshusvej 7 er et IE-husdyrbrug, da der er der over 750 stipladser til søer.

Påvirkning af miljø, natur og landskab

I henhold til de gennemførte beregninger i husdyrgodkendelse.dk, kan det ansøgte gennemføres uden, at beskyttelsesniveauerne udstukket i lovgivningen overskrides.

Ved overholdelse af de vilkår, som miljøgodkendelsen er betinget af, er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at de beskyttede naturområder, med tilhørende plante- og dyrearter incl. bilag IV-arter omkring staldanlægget, ikke vil blive væsentligt påvirket som følge af den ansøgte produktion.

Samme vurdering er foretaget med hensyn til mulig påvirkning af øvrige følsomme naturområder incl. Natura 2000 områder.

Med udgangspunkt i at der ikke skal laves bygningsmæssige ændringer, er det vurderet, at det ansøgte ikke ødelægger/slører området's landskabsformer eller er i strid med kulturelle interesser i området.

Eventuelle nabogener

Efter Guldborgsund Kommunes vurdering vil det ansøgte ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af omkringboende naboer. I denne vurdering indgår faktorer som eksempelvis lugt, transport, støj, fluer og det samlede visuelle indtryk af bedriften.

BAT og IE-direktiv

Der er tale om et IE-husdyrbrug omfattet af IE-direktivet (Direktivet om industrielle emissioner m.v.). Direktivets bilag I, pkt. 6 er gældende for intensiv fjerkræavl eller svineavl, hvor der er mere end 750 stipladser til søer.

Det er Guldborgsund kommunes vurdering, at der er indført BAT i relation til indretning og drift af bedriften i det omfang, at BAT ikke strider mod proportionalitetsprincippet. I den forbindelse er det ligeledes vurderet, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening fra bedriftens anlæg.

Miljøkonsekvensrapport

Da miljøgodkendelsen meddeles på baggrund af § 16 a, stk. 2, er der gennemført vurderinger af væsentlige virkninger med udgangspunkt i en miljøkonsekvensrapport udarbejdet af ansøger/ansøgers konsulent.

Samlet set er det vurderet, at det ansøgte ikke vil have væsentlig virkning på befolkningen/menneskers sundhed, biologisk mangfoldighed, jord, grundvand, luft, klima, materielle goder, kulturarv eller landskabet. Ved vurdering af blandt

andet lugtgener og ammoniakpåvirkning på naturområder er der taget højde for eventuelle samspil med andre husdyrbrug i området.

Alle vurderingerne er lavet med udgangspunkt i både direkte og indirekte virkninger samt i forhold til samspil mellem de forskellige faktorer.

Miljøkonsekvensrapporten er vedlagt som bilag 1.

Konklusion

Guldborgsund Kommune vurderer, at bedriften har truffet de nødvendige foranstaltninger til forebyggelse og begrænsning af forurening fra bedriftens anlæg. Samlet er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der kan meddeles miljøgodkendelse til den ansøgte ændring af bedriften, uden at det medfører væsentlige virkninger på miljøet eller omkringboende. Dette er naturligvis vurderet på baggrund af, at de givne forudsætninger og vilkår i godkendelsen overholdes.

1.4 AFGØRELSE

Guldborgsund Kommune meddeler hermed § 16 a miljøgodkendelse til svinebesætningen på landbrugsejendommen Statshusvej 7, 4862 Guldborg hørende til bedriften med CVR-nummer 17428179.

Miljøgodkendelsen bliver meddelt i henhold til husdyrbruglovens § 16 a, stk. 2.

Husdyrbruget er ikke vurderet teknisk, forurenings-/ eller driftsmæssige forbundet med andre husdyrbrug.

Der meddeles miljøgodkendelse til et husdyrbrug med et samlet produktionsareal på 3.841 m² og et gødningslagerareal på 797 m², fordelt på:

- 2.200 m² løbe-drægtighedsstald (løsgående, delvis spaltegulv).
- 1.133 m² farestald (kassestier, fuldspaltegulv).
- 156 m² farestald (kassestier, delvis spaltegulv).
- 205 m² poltestald (delvis spaltegulv 25-49%).
- 108 m² babystald (toklimastald, delvis spaltegulv).
- 39 m² orne stald.
- 797 m² gylleoverflade (gyllebeholder), med teltoverdækning.

Guldborgsund kommune meddeler miljøgodkendelse til det ansøgte, da det vurderes, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Samtidig er det vurderet, at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenlig med hensynet til omgivelserne. Miljøgodkendelsen er baseret på oplysninger i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og supplerende oplysninger givet i sagsforløbet.

På baggrund af dette er der stillet en række vilkår i miljøgodkendelsen. Hvor intet andet er nævnt, træder vilkårene i kraft ved godkendelsens ibrugtagning.

Miljøgodkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelser/ændringer i produktionsarealet, herunder staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg eller ændres på dyreholdets sammensætning ud over det godkendte, før ændringen er anmeldt og godkendt af Guldborgsund kommune.

Udnyttelse og kontinuitet

Miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra godkendelsen er meddelt. Godkendelsen anses for udnyttet, så snart miljøgodkendelse er meddelt idet der til dels er tale om lovliggørelse af eksisterende forhold.

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år, betragtes det som kontinuitetsbrud jf. § 59 a i husdyrbrugloven. Der opstår dog først kontinuitetsbrud, hvis produktionen/den driftsmæssige udnyttelse kommer under 50 % af den mulige produktion jf. dyrevelfærdsreglerne på mindre end 25 % af det samlede godkendte produktionsareal. Kontinuitetsbrud vurderes for hver dyretype for sig.

Revurdering

Miljøgodkendelsen skal, jf. § 39 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen regelmæssigt, og mindst hver 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år efter meddelelsen, eller når EU-kommissionen i EU-tidende har offentliggjort en ny og for bedriften relevant BAT-konklusion.

2 VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSE

Denne miljøgodkendelse meddeles på nedenstående vilkår. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, som generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for godkendelsen.

2.1 GENERELLE FORHOLD

1. Bedriften skal placeres, indrettes og drives som oplyst i ansøgningsmaterialet, den miljøtekniske beskrivelse og vurdering, samt de stillede vilkår.
2. Alle, der arbejder på bedriften, skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.
3. Guldborgsund kommune skal orienteres om ændringer i ejerforhold eller ændring af driftsansvarlig. Orienteringen skal ske senest 14 dage efter eventuel ændring.

2.2 LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

Ingen vilkår

2.3 DYREHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

Produktionens omfang

4. Produktionen skal ske med staldindretning, antal m² og dyretype i de enkelte staldafsnit som beskrevet i nedenstående tabel:

Stald	Staldtype	Areal m ²	Produktionsareal m ²	Dyretype
Stald 1 Babystald	Toklimastald Delvis spaltegulv, gyllekøling	147	108	Smågrise
Stald 2 Farestald	Kassestier, fuldspaltegulv	105	72	Søer diegivende
Stald 3 Farestald	Kassestier, fuldspaltegulv	498	360	Søer diegivende
Stald 4 Farestald	Kassestier, fuldspaltegulv	211	156	Søer diegivende
Stald 5 Farestald	Kassestier, delvisspaltegulv	208	156	Søer diegivende
Stald 6 Farestald	Kassestier, fuldspaltegulv	86	78	Søer diegivende
Stald 7 Farestald	Kassestier, fuldspaltegulv, gyllekøling	660	467	Søer diegivende
Stald 10 Løbe- drægtighedsstald	Løsgående, delvis spaltegulv, gyllekøling	2.927	2.200	Søer golde og drægtige
	Delvis spaltegulv,	258	205	Polte

	25 – 49 % fast gulv, gyllekøling			
Stald 11 Orneboks		22	13	Orne
Stald 12 Orneboks		23	13	Orne
Stald 13 Orneboks		17	13	Orne
I alt			3.841	

Rengøring

- Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stier inkl. gulve holdes tørre, samt at stalde, ventilations- og fodringsanlæg holdes rene.
- Det skal til stadighed tilstræbes, at udendørsarealer samt opbevaringsanlæg til foder og husdyrgødning er ryddelige og renholdte.

Energi- og vandforbrug

- Der skal årligt udarbejdes en opgørelse over det foregående års forbrug af elektricitet og vand. Eventuelle væsentlige udsving i forbruget i forhold til det/de foregående år skal forklares i opgørelsen, og der skal redegøres for gennemførte tiltag til at reducere forbruget. Opgørelsen skal forevises eller fremsendes til Guldborgsund Kommune på anmodning.

Spildevand

- Alt vand fra vask af stalde, inventar samt foderrekvisitter og lignende skal føres til gyllebeholder eller anden godkendt opsamlingsbeholder.

Affald (opbevaring og bortskaffelse)

- Dokumentation for korrekt bortskaffelse af farligt affald skal opbevares i 5 år og forevises eller fremsendes til Guldborgsund Kommune efter anmodning.

2.4 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

Lugt

- Såfremt der efter Guldborgsund Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, kan kommunen kræve, at der foretages undersøgelse af mulige tiltag for at begrænse lugtgenerne. Eventuelle udgifter til undersøgelse påhviler ejer.
- Omrøring af gyllen skal koncentreres over så kort tid som muligt, dvs. nogle få uger om året, således at lugtgenerne er så kortvarige som muligt.
- Gyllebeholderen skal være forsynet med teltoverdækning. Teltoverdækningen må kun åbnes i forbindelse med nødvendig service, omrøring, tømning og udbringning af gylle, samt fjernelse af bundfald. Overdækningen skal lukkes umiddelbart efter endt omrøring og udbringning m.m. Overdækningen skal vedligeholdes og skader herpå skal udbedres hurtigst muligt. Kan skaden ikke repareres inden for en uge, skal tilsynsmyndigheden informeres om skaden og tidshorizonten for udbedring.

Fluer og skadedyr

13. Der skal på bedriften foretages en effektiv fluebekæmpelse. Bekæmpelsen skal som minimum være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Transport

14. Transport af dyr, foder og gylle til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel og som hovedregel ske på hverdage mellem 7.00 og 18.00.

Støj

15. Svinebedriftens bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) må i intet punkt i skel til nabobeboelse overstige nedenfor anførte værdier:

DAG		
Mandag - fredag	Kl. 07.00 - 18.00	55 dB(A) (8 timer)
Lørdag	Kl. 07.00 - 14.00	55 dB(A) (7 timer)
Lørdag	Kl. 14.00 - 18.00	45 dB(A) (4 timer)
Søn- og helligdage	Kl. 07.00 - 18.00	45 dB(A) (8 timer)
AFTEN		
Alle dage	Kl. 18.00 - 22.00	45 dB(A) (1 timer)
NAT		
Alle dage	Kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)* (½ timer)

*Støjniveauets maksimalværdi - målt ved tidsvægtning fast - må ikke overstige 55 dB(A).

Tallene i parentes angiver midlingstiden i den pågældende periode.

16. Hvis Guldborgsund Kommune finder det nødvendigt, skal bedriften for egen regning dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan det højst pålægges bedriften at få foretaget en støjmåling/-beregning om året. Dokumentation skal sendes til Guldborgsund Kommune sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling - ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Bedriftens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder uden for bedriftens skel og under de mest støjbelastede driftsforhold, eller efter anden aftale med Guldborgsund Kommune.

Lys

17. Ved indretning og drift af bedriften skal det sikres, at naboer ikke bliver generet af lys fra vinduer, porte, køretøjer og lignende.

2.5 NATUR

Ingen vilkår.

2.6 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDTERING

Flydende husdyrgødning

18. Bedriften skal til stadighed kunne dokumentere, at den råder over opbevaringskapacitet for husdyrgødning svarende til mindst 9 måneders produktion.
19. Bedriften har maksimalt tilladelse til 797 m² overfladeareal på gødningsopbevaringsanlæg.
20. Der skal anvendes gyllevogn med egen påmonteret pumpe og returløb eller alternativt skal der være etableret læsseplads med afløb til pumpesump. Før pumpning fra gyllebeholderne skal pumpesumpen tømmes for eventuelt regnvand. På dage med udpumpning fra gyllebeholderne skal læssepladsen og pumpesump renses og tømmes for eventuelt spild ved arbejdsdagens ophør. Alt vaskevand eller spild pumpes op i gyllebeholder eller gyllevogn.
21. En eventuel læsseplads skal overholde kravene jf. Landbrugets Byggeblad for læsseplads for gyllevogne.
22. Ved enhver overpumpning mellem gyllebeholder og -vogn skal der være opsyn med overpumpningen.

2.7 BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT) OG BEGRÆSENDE FORANSTALTNINGER

23. Gyllekanalerne i stald 1, 7 og 10 - i alt 2.118 m² (454 m² med træk og slip, samt 1.664 m² med linespil) - skal til stadighed være forsynet med køleslanger, der er forbundet med en varmepumpe.
24. Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 25,3 W/m².
25. Den samlede årlige køleydelse skal være på mindst 470.210 kWh.
26. Varmepumpen skal være forsynet med en typegodkendt energimåler. Energimåleren skal være forsynet med en automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i kWh.
27. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
28. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
29. Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.

Egenkontrol

30. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmen samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse, aflæsning og registrering af den årlige køleydelse.

31. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 2 uger.
32. Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

2.8 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIV

Ingen vilkår.

2.9 GENERELLE BEMÆRKNINGER

Udover ovenstående vilkår er der en række love, bekendtgørelser, samt kommunale regulativer, som driften og indretningen af bedriften skal være i overensstemmelse med. Listen er ikke fuldstændig, men kun en opremsning af de regler, der erfaringsmæssigt hyppigst bliver overset.

Opmærksomheden henledes specielt på:

- Jf. bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug nr. 1261 af 29-11-2019 §§ 49 skal den ansvarlige for driften af et IE-husdyrbrug straks rette henvendelse til kommunen, hvis husdyrbruget konstaterer, at godkendelsesvilkårene ikke kan overholdes. Den ansvarlige for driften skal samtidig straks træffe de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at vilkårene igen overholdes.
- Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., som fastlægger, at enhver ændring af drift og / eller indretning af husdyrbruget, der kan medføre forøget forurening, skal godkendes inden ændringen gennemføres. Det er Guldborgsund Kommune, der er godkendelsesmyndigheden og som afgør, om en ændring er godkendelsespligtig.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 39 kan kommunen påbyde afhjælpende foranstaltninger, hvis produktionen/driften medfører væsentlig mere forurening end forudset ved meddelelse af denne godkendelse. Kan ulemperne ikke afhjælpes, kan kommunen nedlægge forbud mod drift af virksomheden eller aktiviteten.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 52 skal den driftsansvarlige straks underrette tilsynsmyndigheden i tilfælde af væsentlig forurening eller overhængende fare for væsentlig forurening. Endvidere skal den driftsansvarlige straks afværge den overhængende fare for forurening eller forhindre yderligere udledning af forurenende stoffer m.v.
- Bekendtgørelse nr. 1176 af 23.07.2020 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødnings krav omkring opbevaring og anvendelse af husdyrgødning.
- Kravet om kontrol af gyllebeholdere jf. bekendtgørelse nr. 1322 af 14.12.2012.
- Affaldsbekendtgørelse nr. 224 af 08-03-2019 som blandt andet pålægger erhvervsvirksomheder at kildesortere deres affald, og sikre at væsentlige

dele af deres genanvendelige affald bliver genanvendt samt forbyder private og erhvervsvirksomheder at afbrænde affald.

- Guldborgsund Kommunes forskrift for opbevaring og håndtering af farligt affald og kemikalier.
- Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter, nr. 1686 af 18.12.2018.
- Bekendtgørelse nr. 558 af 01.06.2011 om opbevaring mm. af døde produktionsdyr.
- Bekendtgørelse nr. 1257 af 27.11.2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.

Ovenstående liste er ikke fuldstændig, men kun en opremsning af de regler, der erfaringsmæssigt hyppigst overses.

Guldborgsund Kommune
Center for Teknik & Miljø
30.11.2020

Mette Wolthers
Teknikumingeniør

Annette Bruun Hansen
Miljøtekniker

3 BEGRUNDELSE OG VURDERING

Den miljøtekniske beskrivelse fremgår af bilag 1: Miljøkonsekvensrapport. I de følgende afsnit vil vilkår blive begrundet og det vil blive vurderet om den ansøgte ændring på Statshusvej 7, 4862 Guldborg kan indebære væsentlig påvirkning af landskabet og omkringboende, miljø og naturen.

3.1 GENERELLE FORHOLD

Opnåelse af godkendt produktion

Godkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på bedriften Statshusvej 7, 4862 Guldborg. Til bedriften er der tilknyttet en husdyrproduktion med CHR-nr. 99576. Bedriften godkendes under CVR nr. 17428179.

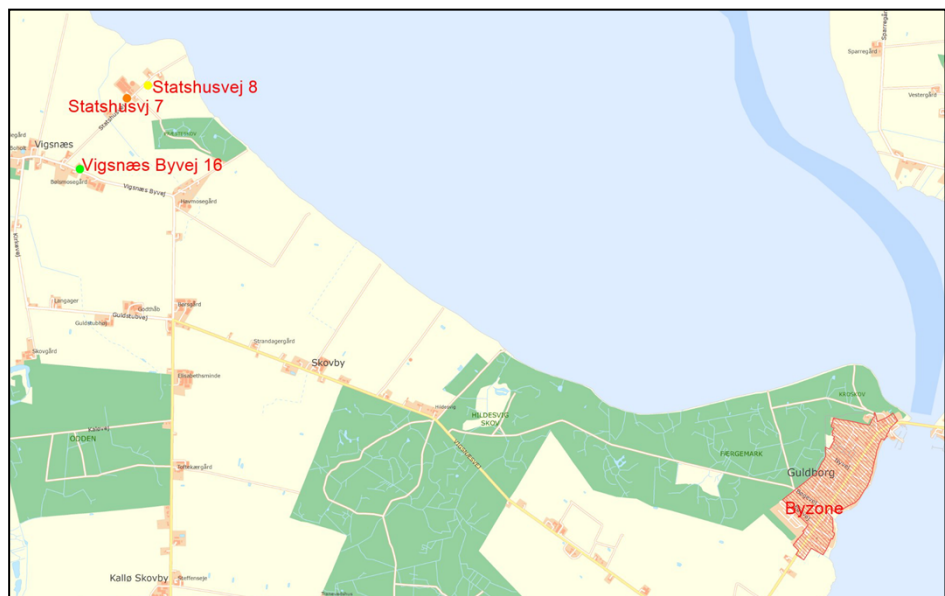
Under generelle forhold er der stillet vilkår om, at bedriften skal placeres, indrettes og drives, som oplyst i ansøgningsmaterialet og at alle, der er ansat på bedriften, skal være bekendt med vilkårene i godkendelsen.

Desuden er der stillet vilkår om, at Guldborgsund Kommune skal orienteres om ændringer i ejerforhold og/eller ændringer af driftsansvarlig, samt ved ophør af husdyrproduktionen. Begrundelsen for vilkåret er, at kommunen hurtigt skal kunne kontakte ejer og/eller driftsansvarlig i tilfælde af problemer på bedriften.

3.2 LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.2.1 Afstandskrav og lokalisering

Bedriften er placeret i landzone. Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, og som ikke er ejet af ansøger, er Statshusvej 8, som ligger ca. 160 m øst for anlægget. Vignæs Byvej 16 er nærmeste nabobeboelse, uden landbrugspligt, i område, der er at betragte som samlet bebyggelse. Vignæs Byvej 16 ligger ca. 620 m mod syd-vest. Nærmeste byzoneområde er Guldborg, som ligger ca. 5 km mod syd-øst. Se nedenstående kort.

Kort 1: beliggenhed i forhold til omkringboende

I og med der ikke opføres nye bygninger, er der ikke behov for at se på om afstandskravene i husdyrbrugslovens kap. 2 overholdt.

Udformningen af bedriftens anlæg fremgår af nedenstående kort.

Kort 2. Oversigtskort over bedriften.

Guldborgsund Kommune vurderer, at de gældende afstandskrav jf. kap. 2 i husdyrbrugloven er overholdt. Der er således ikke meddelt dispensation i forhold til de generelle afstandskrav, eller opstillet specifikke vilkår i forbindelse hermed. Guldborgsund Kommune vurderer, at der ikke vil forekomme væsentlige gener for omkringboende, ved overholdelse af de meddelte vilkår for lugt, støv, lys og støj som følge af anlæggets placering og lokalisering.

3.2.2 Bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger

Anlægget er placeret således at alle krav mht. bygge-, beskyttelseslinjer og fredninger overholdes.

Anlægget ligger således uden for kulturmiljøer, fortidsmindelinjer, kirkebyggelinjer, kirkeomgivelser, skovbyggelinjen, sø- og å-beskyttelseslinjer, strandbeskyttelseslinjer, § 3-beskyttede naturområder, § 7-beskyttede naturområder og lavbundsarealer.

Anlægget ligger dog inden for kystnærhedszonen samt i større sammenhængende landskab. Da der jf. det ansøgte ikke vil blive bygget nyt, vil anlægget ikke få betydning for disse udpegninger, og der er ikke behov for at dispensere fra eller stille vilkår i relation til bygge-, beskyttelseslinjer eller fredninger.

3.2.3 Udformning af anlæg og placering i landskabet

Bedriften fremtræder som en samlet enhed i landskabet, idet alle eksisterende bygningsanlæg er opført i tilknytning til hinanden. Således udgør bedriftens bebyggelses- og færdselsarealer en hensigtsmæssig enhed. Se ovenstående kort 2 "oversigtskort over bedriften", samt bilag 1 "Miljøkonsekvensrapport".

I og med der ikke skal opføres nye bygninger vil det ansøgte ikke have nogen væsentlig landskabelig betydning, og der er ikke behov for vilkår om udformning og placering.

3.2.4 Landskabelige-, kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske- og rekreative værdier

Anlægget ligger i område som er udpeget til større sammenhængende landskab, i kystnærhedszone, samt lige på kanten af område med drikkevandsinteresser.

Der opføres ingen nye bygninger, der kan influere på oplevelsen af det omkringliggende landskab og de gældende regler for tæthed og styrke af staldgulve, gyllebeholder mm., anses for tilstrækkelige til at sikre grundvandet mod forurening.

3.2.5 Samlet vurdering af lokalisering og planmæssige forhold

Der bygges ikke nye bygninger, herunder gødningsopbevaringsanlæg i forbindelse med denne godkendelse. Det vurderes derfor, at det ansøgte ikke vil få betydning for overholdelse af de lokaliserings- og planmæssige krav.

3.3 DYREHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

3.3.1 Produktionsomfang, fleksibilitet og udnyttelse

Bedriftens produktionsramme reguleres ud fra antal m² produktionsareal og m² overfladeareal på gødningslagrer, den såkaldte "stipladsmodel". Denne model forudsætter, at lugt- og ammoniakemissionen vil være relativt konstant uanset antal dyr i staldene. Ved vurdering af bedriftens miljøbelastning beregnes emissionerne med udgangspunkt i de valgte typer af dyr, staldsystemer, gødningslagre samt eventuel anvendelse af miljøteknologier.

Ansøger har søgt om godkendelse til eksisterende produktionsareal med den fleksibilitet, der gives med lovgivningen med hensyn til antal dyr. Der er ingen ændring i bygningsmassen og der inddrages ikke nyt produktionsareal.

Bedriften drives konventionelt, og den ansøgte produktion i staldene er skitseret i nedenstående tabel. Det er disse dyretyper, staldsystemer og de anførte antal m² produktionsareal, der er forudsætning for ansøgningens lugt- og ammoniakberegninger. Der er stillet vilkår om, at bedriften indrettes og drives som angivet i nedenstående tabel.

Tabel 1: Stalde

Stald	Staldtype	Areal m ²	Produktionsareal m ²	Dyretype
Stald 1 Babystald	Toklimastald Delvis spaltegulv, gyllekøling	147	108	Smågrise
Stald 2 Farestald	Kassestier, fuldspaltegulv	105	72	Søer diegivende
Stald 3 Farestald	Kassestier, fuldspaltegulv	498	360	Søer diegivende
Stald 4 Farestald	Kassestier, fuldspaltegulv	211	156	Søer diegivende
Stald 5 Farestald	Kassestier, delvispaltegulv	208	156	Søer diegivende
Stald 6 Farestald	Kassestier, fuldspaltegulv	86	78	Søer diegivende
Stald 7	Kassestier,	660	467	Søer

Farestald	fuldspaltegulv, gyllekøling			diegivende
Stald 10 Løbe- drægtighedsstald	Løsgående, delvis spaltegulv, gyllekøling	2.927	2.200	Søer golde og drægtige
	Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv, gyllekøling	258	205	Polte
Stald 11 Orneboks		22	13	Orne
Stald 12 Orneboks		23	13	Orne
Stald 13 Orneboks		17	13	Orne
I alt			3.841	

Produktionsarealets størrelse og dyrevelfærdsreglerne afgør, hvor mange dyr der maksimalt må være i staldene. Dyrevelfærdsreglerne skal til enhver tid være overholdt.

Tidligere produktioner

Der skal jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 34, stk. 2 foretages en samlet vurdering af alle etableringer, udvidelser og ændringer af bedriften foretaget inden for de seneste 8 år.

Produktionen på Statshusvej 7 fik i 2010 miljøgodkendelse til en større ombygning og udvidelse. Den meddelte miljøgodkendelse blev ikke fuldt udnyttet. Dette har blandt andet medført at enkelte staldafsnit i realiteten har haft en anden funktion, end det de var godkendt til. Det har således været nødvendigt at søge en ny miljøgodkendelse for at få lovliggjort den faktiske produktion på ejendommen. Ved samme lejlighed kommer produktionen over på en godkendelse af produktionsarealer frem for en regulering efter dyreenheder med den fleksibilitet det medfører.

Ved den nye ansøgning har alle eksisterende staldafsnit med gyllekøling haft krav om, at BAT niveauet fra 2010 miljøgodkendelsen skulle fastholdes. Dette har dog ført til at der i stald 10 kom skrapere BAT krav end ved ny stald. Begge staldafsnit i stald 10 har derfor benyttet muligheden for at ansøge som nye staldafsnit.

I nedenstående tabel er anført de forskellige staldes status som henholdsvis nye, eksisterende, samt med evt. BAT krav fastholdt fra 2010 miljøgodkendelsen.

Tabel 2: Historik og BAT krav

Stald	Historik	BAT krav Kg NH ₃ -N/m ²	Dyretype
Stald 1 Babystald	Ikke med i 2010 miljøgodkendelsen	Som ny stald 0,58	Smågrise
Stald 2 Farestald	I 2010 godkendt til smågrise	Som ny stald 0,59	Søer diegivende
Stald 3 Farestald	Uændret både i 2010 og 2020 miljøgodkendelserne	Som eksisterende stald 1,30	Søer diegivende

Stald 4 Farestald	Uændret både i 2010 og 2020 miljøgodkendelserne	Som eksisterende stald 1,30	Søer diegivende
Stald 5 Farestald	Uændret både i 2010 og 2020 miljøgodkendelserne	Som eksisterende stald 1,30	Søer diegivende
Stald 6 Farestald	Uændret både i 2010 og 2020 miljøgodkendelserne	Som eksisterende stald 1,30	Søer diegivende
Stald 7 Farestald	Opført jf. 2010 miljøgodkendelsen	Som eksisterende stald med BAT fastholdt 1,09	Søer diegivende
Stald 10 Løbe- drægtigheds stald	Opført jf. 2010 miljøgodkendelsen	Som ny stald 0,86	Søer golde og drægtige
	Opført jf. 2010 miljøgodkendelsen	Som ny stald 1,62	Polte
Stald 11 Orneboks	Ikke udspecificeret i 2010 miljøgodkendelsen	Som ny stald 0,44	Orne
Stald 12 Orneboks	Ikke udspecificeret i 2010 miljøgodkendelsen	Som ny stald 0,44	Orne
Stald 13 Orneboks	Ikke udspecificeret i 2010 miljøgodkendelsen	Som ny stald 0,44	Orne

Fleksibilitet og udnyttelse

Med reglerne for godkendelse og tilladelse til husdyrproduktion godkendes produktionsarealet med den ansøgte gulvtype og dyretype. Der er så frihed til at udnytte stalden mere eller mindre. Dyrene skal dog altid som minimum have den plads dyrevelfærdskravene foreskriver.

Den godkendte produktion er fastholdt gennem vilkåret om at driften skal være som ansøgt, samt vikåret om fordeling af dyretyper, gulvtyper og produktionsarealer.

I henhold til beregningsmetoderne er ammoniakfordampningen og lugtemissionen styret af størrelsen af gødningsoverflader og ikke afhængig af antal kg dyr på stald på et givet tidspunkt. Der er derfor mulighed for fleksibilitet inden for det godkendte produktionsareal. Dog inden for de vilkårsfaste grænser. Der er således taget højde for en "worst case" situation i relation til ammoniak- og lugtemission.

Der opstår først kontinuitetsbrud, hvis produktionen kommer under 50% af den mulige produktion på mindre end 25% af det samlede godkendte produktionsareal.

3.3.2 Overbrusning og rengøring

Der skal anvendes overbrusning i staldene. Overbrusningen skal benyttes efter forskriften i Lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin. I staldene bliver overbrusningen brugt til nedkøling af dyrene i varme perioder, samt at styre dyrenes gødeadfærd og dermed renholde stierne.

Fordampning af ammoniak og til dels lugt, kommer fra våde gødningsoverflader, hvorfor renholdelse af det faste gulv er essentielt. Der er stillet vilkår om, at der til stadighed skal tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stier inklusive gulv holdes tørre og rene, samt at stalde, ventilations- og foderanlæg holdes rene. Dette er begrundet i, at beskidte mekaniske anlæg kan medføre øget energiforbrug og eventuelt øgede lugtgener. God staldhygiejne vil være med til at forebygge eventuelle lugtgener og unødigt høj ammoniakfordampning. Samtidig sikrer renholdelse af område med foder, at skadedyr ikke opformerer og spreder sig.

Der er ligeledes stillet vilkår om, at udendørsarealer, samt opbevaringsanlæg til foder og husdyrgødning skal renholdes, dels for at udgå lugt og dels for at undgå skadedyr som f.eks. rotter, mus og fluer.

3.3.3 Plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse

I henhold til godkendelsesbekendtgørelsens § 44 skal IE brug udarbejde og følge en plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse af gyllebeholdere med alt tilknyttet udstyr, forsyningsudstyr til vand og foder, varm-, køle- og ventilationssystemer, maskiner til udbringning af husdyrgødning mm. Kontrol, reparation og vedligeholdelse skal sikre mod unødigt energiforbrug, spild, lugt mm.

Der er ikke stillet vilkår til kontrol, vedligehold mm., da det er et lovkrav, som skal overholdes.

3.3.4 Fodring

Jf. § 46 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal IE-brug reducere den samlede mængde kvælstof og fosfor, der udskilles. Der kan ske ved anvendelse af fasefodring tilpasset dyrenes behov, reducere indholdet af råprotein eller ved at bruge et eller flere godkendte tilsætningsstoffer, som nedsætter den samlede mængde kvælstof og/eller fosfor f.eks. fytase. Der kan anvendes en kombination af de nævnte teknologier.

Anvendelsen af fasefodring, reduceret indhold af råprotein, letfordøjeligt uorganisk fosfat f.eks. monocalciumfosfat og/eller fytase eller andre fodringsteknikker skal kunne dokumenteres over for tilsynsmyndigheden. Dokumentationen skal opbevares i 5 år, og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn eller lign.

Da ovenstående er et lovkrav i henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der ikke stillet vilkår i relation til fodring.

3.3.5 Energi- og vandforbrug

Energi

Der anvendes el til foderanlæg, belysning, ventilation, pumpning af gylle m.m.

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 47 skal IE-husdyrbrug anvende energieffektiv belysning.

For at holde øje med energiforbruget, er der stillet vilkår om, at energiforbruget skal følges. Ved afvigelse i de årlige opgørelser skal der gøres tiltag til at finde årsagen til et stigende forbrug og efter behov gennemføre tiltag for at reducere forbruget.

Vand

Vand anvendes primært til drikkevand og til rengøring af staldene.

Det samlede vandforbrug forventes at være ca. 6.200 m³ om året og ændres ikke i forbindelse med det ansøgte.

Bedriften anvender vand fra Guldborgland vandværk.

Der er stillet vilkår om, at der skal holdes øje med vandforbruget, således at unødigt spild undgås. Dette er begrundet i, at øget vandforbrug i form af spild, kan have negativ indflydelse på opbevaringskapaciteten i gyllebeholderen, og vil kunne påvirke grundvandsressourcen unødigt.

Med hensyn til hvilke energi- og vandbesparende tiltag der gennemføres på bedriften henvises der til afsnit 1.7.6 og 1.7.7 i bilag 1, Miljøkonsekvensrapporten.

3.3.6 Spildevand og regnvand

Spildevand fra husdyrproduktionen omfatter vand fra overbrusning, vask af stalde og foderrekvisitter m.m., samt drikkevandsspild. Spildevandet ledes til gyllebeholder. Dette vand indgår i beregning af opbevaringskapaciteten på bedriften sammen med gylle fra dyrene (se afsnit 3.6.2).

Regnvand fra tage og befæstede arealer uden forurening med foderstoffer eller husdyrgødning kan betragtes som afløbsvand og ledes til dræn og videre til vandløb.

Der er stillet vilkår om, at spildevand fra husdyrproduktionen skal føres til gyllebeholder eller anden godkendt opsamlingsbeholder. Dette er krævet for at undgå at vand forurenet med gødning, foder o.lign. kan flyde til kloakker eller strømme til dræn / vandløb, hvor det kan forårsage forurening eller uønskede påvirkninger af omgivelserne.

3.3.7 Affald

Da der er tale om et IE-husdyrbrug er der krav om, at husdyrbrugets håndtering af affald i størst mulig omfang følger prioriteringen nedenfor.

1. Affaldsforebyggelse.
2. Forberedelse med henblik på genbrug.
3. Genanvendelse.
4. Anden nyttiggørelse.
5. Bortskaffelse.

Døde dyr

Håndtering af døde dyr på bedriften er omfattet af reglerne i bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr. Fødevarestyrelsen er myndighed på området. Reglerne sigter primært mod at undgå smitterisiko fra døde dyr gennem krav vedr. afhentningshyppighed, samt placering og indretning af afhentningspladser. Det er således vurderet, at der ikke er behov for vilkår om opbevaring og bortskaffelse af døde dyr.

Olie og kemikalieaffald (farligt affald)

Der er stillet vilkår om, at korrekt bortskaffelse af bedriftens farlige affald (incl. klinisk risiko affald) skal kunne dokumenteres f.eks. ved regninger fra godkendte transportører og/eller modtageanlæg. Dokumentationen skal opbevares i 5 år.

Fast affald

I henhold til affaldsbekendtgørelsen er alle erhvervsvirksomheder forpligtiget til at udsortere alle væsentlige fraktioner af genanvendeligt affald, og afleverer dette til genanvendelse.

Affald generelt

Da affald er et meget reguleret område, vurderer Guldborgsund Kommune, at det ikke er nødvendigt af sætte særskilte vilkår om de mest almindelige forekomne affaldstyper på nær dokumentation for bortskaffelse af farligt affald. I de generelle bemærkninger efter vilkårene er der således blandt andet henvist til affaldsbekendtgørelsen, som alle borgere og virksomheder er forpligtiget til at overholde.

Det vurderes, at ved overholdelse af de opstillede vilkår og gældende regler ikke er behov for udarbejdelse af basistilstandsrapport for farlige stoffer (stoffer og blandinger som defineret i artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forurening (EF) nr. 1272/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger), som kan forurene jord og grundvand på husdyrbruget.

3.3.8 Råvarer og hjælpestoffer (olie og kemikalier)

Der er ikke stillet vilkår til råvarer og hjælpestoffer da det ikke er relevant, idet markerne drives fra en anden ejendom.

3.3.9 Beredskabsplan

Driftsforstyrrelser og uheld

Ved driftsforstyrrelser eller uheld skal den driftsansvarlig straks underrette Guldborgsund Kommune. Uden for kommunens normale åbningstid kan miljøvagten og/eller beredskabet kontaktes på telefon 114. Der ud over skal der udarbejdelse en skriftlig orientering, som beskriver uheldets omfang og indsatsen mod de miljømæssige skader, samt beskriver forebyggende foranstaltninger, der begrænser risiko for nye uheld.

Hvis det er hændelser eller uheld, der berører miljøet mærkbart, skal Guldborgsund Kommune foretage de ændringer i vilkårene i godkendelsen som findes nødvendige for at begrænse konsekvenserne for miljøet eller forhindre yderligere hændelser eller uheld.

På baggrund af den skriftlige orientering vil der blive taget stilling til behovet for ændringer af miljøgodkendelsens vilkår.

Beredskabsplan

På bedriften skal der i henhold til godkendelsesbekendtgørelsens § 44 udarbejdes en beredskabsplan, der beskriver hvilke forholdsregler driftsansvarlig og medarbejdere skal tage ved brand, udslip af gylle og ved andre uheld og kritiske situationer.

Planen skal bl.a. omfatte:

- Drænsystemer, vandkilder og spildevandskilder.
- Handleplaner for håndtering:
  - o Brand.
  - o Utætte, overfyldte eller kollapsede gyllebeholdere.
- Tilgængeligt udstyr til håndtering af forureningsulykker.

Til dokumentation for at planen følges skal der føres logbog over gennemførte kontroller. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende sammen med planen i forbindelse med tilsyn.

En beredskabsplan skal forefindes på bedriften, således at der er let adgang dertil. Samtidig skal alle ansatte være bekendt med dens placering og indhold.

3.3.10 Biaktiviteter

Der forekommer ikke godkendelsespligtige biaktiviteter på bedriften.

3.3.11 Samlet vurdering af dyrehold, staldanlæg og drift

Ansøger har redegjort for produktionsomfang, rengøring, regelmæssig kontrol, reparation & vedligeholdelse, fodring, energi- & vandforbrug, spildevand, affald og beredskabsplan, se bilag 1.

Samlet set vurderes det, at ved overholdelse af vilkår og generel lovgivning vil bedriften kunne drives uden væsentlig gener i relation til dyrehold, staldanlæg og drift for omkringboende og naturen.

3.4 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

3.4.1 Ammoniak

Ammoniakemissionen (fordampningen) beregnes ud fra størrelsen (m²) af produktionsareal i stalde med udgangspunkt i typer af dyr og staldgulv, samt m² overfladeareal på gødningslagre.

Den samlede faktiske ammoniakemission fra anlægget (stald og lager) er i husdyrgodkendelse.dk beregnet til 3.827 kg NH₃-N pr. år. Ved denne opgørelsen er der inddraget eventuelle effekter af valgte teknologer.

Udviklingen i ammoniakemissionen er vist nedenfor.

Tabel 3: Ammoniakemission (stald og lager)

	Samlet emission NH ₃ -N	Meremission NH ₃ -N
Ansøgt drift	3.827 kg	101 kg (ift. nudrift) 0 kg (ift. 8 års drift)
Nudrift	3.726 kg	
8 års drift	3.726 kg	

Beregningerne foretaget i husdyrgodkendelse.dk viser, at den samlede emission fra bedriften er uændret fra 8 årsdrift til nudriften, men stiger med 101 kg i ansøgt drift.

I ansøgningsmaterialet er det oplyst, at den faktiske ammoniakemission opnås på baggrund af de angivne dyretyper og staldsystemer, og ved brug af gyllekøling i stald, 1, 2, 7 og 10, samt ved anvendelse af teltoverdækning på gyllebeholderen.

Der er som tidligere nævnt stillet vilkår, der fastholder forudsætningerne, der ligger til grund for beregningen af ammoniakfordampningen fra stalde og gødningslagre (se afsnit 3.3.1 om produktionsomfang og staldindretning).

3.4.2 Lugt

Den primære kilde til lugt fra husdyrhold er staldventilation, og vurderingen af lugt i forhold til omkringboende, vurderes udelukkende ud fra staldanlæg til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg, ved udbringning af husdyrgødning eller udegående dyr indgår ikke i lugtberegningerne, og håndteres derfor primært ved generelle afstandsregler og regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Ved efterlevelse af reglerne i bekendtgørelsen vil der normal ikke forventes væsentlige lugtgener fra aktiviteter vedrørende gødningshåndtering og opbevaring.

I husdyrbrugloven beskrives lugtgenekriterierne som den maksimale, miljømæssige acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype. I husdyrgodkendelse.dk beregnes geneafstande, som angiver krævede minimumsafstande fra forskellige beboelsestyper/områder til staldene, før lugten vurderes som værende uvæsentlig. Ved større afstand end den beregnede minimumsafstand kan lugten være registrerbar, men vurderes ikke at være til væsentlig gene.

Der gøres opmærksom på at geneafstanden er angivet i forhold til et vurderet lugtcentrum for en eller flere af staldene og til kanten af nærmeste bolig/boligområde. Til denne beregning har systemet lavet et vægtet lugtbidrag fra de enkelte stalde. Derfor kan den aktuelle afstand til de forskellige områder godt være kortere end den beregnede geneafstand uden, at lugtgenekriterierne er overskredet.

De faktiske forhold

De beregnede geneafstande for den ansøgte produktion på Statshusvej 7 er angivet nedenfor i forhold til de aktuelle afstande. Geneafstanden for byzone og enkelt bolig er i ansøgningssystemet angivet med udgangspunkt i FMK-modellen som den først begrænsende model. Samlet bebyggelse er angivet med "ny lugtvurderingsmodel" som den først begrænsende model.

Tabel 4. Lugtberegninger

Beboelse/områdetype	Beregnet geneafstand meter	Vægtet gennemsnits-afstand meter	Genekriterie overholdt
Enkelt bolig Statshusvej 8	144,9	159,7	Ja
Samlet bebyggelse Vignæs Byvej 16	285,4	618,9	Ja
Byzone-/sommerhusområde m.v. Guldborg	458,1	5.238,3	Ja

Beregningerne foretaget i husdyrgodkendelse.dk viser, at lugtgenefastandene er overholdt, idet de faktiske afstande til henholdsvis byzone-/sommerhusområde, samlet bebyggelse og enkeltbolig er større end de beregnede geneafstande.

Konsekvensområdet for bedriftens lugtafgivelse er beregnet til 627 meter. Konsekvensområdet er defineret som det område, inden for hvilket lugten fra bedriften kan konstateres – uden at den af den grund vurderes at være til gene for omkringboende.

Kumulation

I den samlede vurdering af lugtgener fra et husdyrbrug skal påvirkningen fra eventuelle andre husdyrbrug med mere end 750 kg NH₃-N pr. år inddrages. Der skal således tages højde for en kumulativ effekt, hvis andre husdyrbrug medfører lugtgener i samme punkt, som den ansøgte produktion. De beregnende geneafstande skærpes, hvis der ligger andre husdyrbrug indenfor 300 meter fra byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse/visse lokalplaner eller tættere end 100 meter på en enkeltbolig.

I forhold til Statshusvej 7 er der ingen andre husdyrproduktioner tæt på de omkringliggende beboelsestyper, og der er således ikke inddraget en kumuleret effekt fra andre husdyrbrug ved lugtberegningen/vurderingerne.

Generelt i forhold til lugt

Lugtmissionen fra husdyrbruget er meget afhængig af, hvordan landbruget drives. Der er stillet en række vilkår, der skal mindske risikoen for lugtgener. De stillede vilkår om god staldhygiejne, og renholdelse af husdyrbruget er således en del af indsatsen for at begrænse lugten fra husdyrbruget. Lugt fra gyllebeholderen indgår ikke i lugtberegningerne, men disse kan bidrage med betydelige lugtgener ved uhensigtsmæssig drift.

Der er således sat vilkår om vedligeholdelse af teltdugen over gyllebeholderen, samt om at åbning af lugerne i teltoverdækningen skal begrænses til det strengt nødvendige. Endvidere er der sat vilkår om at tilsynsmyndigheden skal orienteres hvis skader på teltdugen ikke kan repareres inden for en uge. Vilkåret er sat fordi det ved meget væsentlige skader, som ikke vil kunne repareres hurtigt, kan det være nødvendigt at etablere flydelag med halm eller lignende.

Der er indsat mulighed for, at der ved væsentlige lugtgener kan kræves undersøgelse af, hvordan disse kan begrænses, hvis kommunen vurderer, at dette er påkrævet.

3.4.3 Fluer og skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr foregår igennem forebyggelse, det vil sige ved regelmæssig oprydning og renholdelse. Ved at renholde og rydde op især i stalde og omkring foder- og gødningslagre forebygges forhold, der tiltrækker skadedyr, og hvor disse har gode betingelser for formering.

Der er stillet vilkår om effektiv fluebekæmpelse, som minimum i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Retningslinjerne giver frit valg mellem biologisk bekæmpelse med rovfluer og snyltehvepse eller kemiske bekæmpelsesmidler. Ud fra et renere teknologisynspunkt er biologisk bekæmpelse at foretrække, men effekten af den biologiske bekæmpelse er meget afhængig af stalddypen. P.t. er der ikke belæg for at sige at biologisk bekæmpelse er BAT. Der er derfor sat kravet til effekten og det er op til den driftsansvarlige at vælge metoden.

Der er ikke stillet vilkår om rottebekæmpelse i og med dette er et direkte lovkrav. Rottebekæmpelsen består dels af en egentlig bekæmpelse af rotter, hovedsagligt ved udlægning af gift, og dels ved opretholdelse af god orden og hygiejne, således at rotternes leveduligheder reduceres. Rottebekæmpelsen skal ske i overensstemmelse med rottebekendtgørelsen samt gældende vejledning om forebyggelse og bekæmpelse af rotter fra Naturstyrelsen.

Bekæmpelse af rotter skal gennemføres af autoriseret firma f.eks. via den kommunale ordning. Jf. rottebekendtgørelsen kan rottebekæmpelse også udføres

af bedriftens ejer, hvis ejeren gennemfører den fornødne uddannelse, og opnår autorisation til bekæmpelse på egen bedrift. Ansøger har oplyst at rotter bekæmpelse foretages af privat, autoriseret firma.

3.4.4 Transport

Ca. halvdelen af de årlige transporter er kørsel med gylle. Udbringning af gylle på markerne kan kun i begrænset omfang planlægges, idet de skal foregå, når vejret tilsiger det. Men den del af gyllekørslerne, der hidrører fra flytning af gylle til opbevaring på Vignæs Byvej 10 kan planlægges, så de er til mindst mulig gene.

De øvrige transporter er jævnt fordelt over året og har et omfang, der ikke forventes at give gener.

Transporter kan være en væsentlig kilde til støj og støv og derved mulige gener for omkringboende. Der er i husdyrbrugloven ikke hjemmel til at fastsætte vilkår for transporter på offentlig vej, eller til at sætte spørgsmål vedr. belastning af det lokale vejnet. Færdsel på offentlig vej reguleres i henhold til færdselsloven og håndhæves af politiet.

For at mindske risikoen for gener i forbindelse med transport med tung trafik, er der stillet vilkår om, at disse så vidt muligt skal planlægges til hverdag mellem kl. 7.00 og 18.00. Endvidere bør flytning af gylle planlægges til efterårs og vintermånederne, når naboer generes mindst muligt.

Der vil ikke ske en stigning i antallet af transporter i forbindelse med den ansøgte lovliggørelse af bedriften.

3.4.5 Støj fra anlæg og maskiner

Støj fra staldanlægget kan deles i to, dels periodisk støj f.eks. fra pumpning af gylle, blanding/transport af foder, levering/afhentning af dyr og udbringning af husdyrgødning, og dels støj af mere vedvarende karakter fra dyrene, ventilationsanlæg og lignende. Der kan forventes spidsbelastninger med støj i forbindelse med ind-/ og udlevering af grise.

I modsætning til fluer, støv og lignende er der helt klare retningslinjer for måling af støj og dermed for fastsættelse af grænseværdier for, hvornår en gene er væsentlig eller uvæsentlig. Grænseværdierne skal ikke overholdes på landbrugsarealer, men i skel til nabobeboelsernes opholdsarealer. Grænseværdierne for forskellige områdetyper fremgår af vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder. Ved naboerne rundt om husdyrbrug er der normal praksis, at der skal fastsættes støjgrænser svarende til områdetype 3: Områder for blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder (bykerne).

Ved vurdering af om anlægget vil kunne overholde støjgrænserne, er der taget hensyn til anlæggets placering og afstande til naboer.

Der er stillet vilkår om maksimalt tilladelig støj og vilkår om, at der kan kræves udført støjmåling og/eller –beregning. Kontrol af støjen vil kun komme på tale, hvis der opstår begrundet mistanke om, at de fastsatte maksimale støjgrænser er overtrådt.

Miljøgodkendelsen omfatter kun de støjende aktiviteter, der er direkte knyttet til husdyrproduktionen. Dvs. at markdriften ikke indgår i en evt. støjmåling/-beregning, kørsel på offentlig vej indgår heller ikke. Derimod indgår kørsel med gylle, foder o.l. inde på selve bedriften.

På baggrund af afstande til omkringboende vurderes det, at støjen fra anlægget vil kunne overholde Miljøstyrelsens retningslinjer. Vibrationer og lavfrekvent støj vurderes at være af et omfang, der ikke vil være til væsentlig gene for naboer. På baggrund heraf vurderer kommunen, at støj fra bedriften ikke forventes at give anledning til væsentlige støjgener for de omkringboende.

3.4.6 Støv fra anlæg og maskiner

Støv forekommer primært i forbindelse med håndtering af halm og foder samt kørsel med traktor og maskiner.

Ved fornuftig håndtering af halm og foder og forsigtig kørsel forventes der ikke at være væsentlige støvpåvirkninger uden for bedriften, og dermed ingen væsentlige støvgener for de omkringboende.

Der vil være støv fra dyrene, normalt dog ikke i et omfang, så det opleves uden for staldene. Foderhåndtering foregår indendørs. Støvet minimeres desuden som følge af omhyggelig management.

Der er ikke stillet vilkår om støv, idet IE-brug er direkte forpligtiget til at reducere støvemissionen jf. godkendelsesbekendtgørelsens § 48.

3.4.7 Lys

Lyset er normalt tændt i 12 -16 timer i døgnet i løbeafdelingen. I de øvrige staldafsnit er der kun lys, når det er nødvendigt for arbejdet i staldene. Der er meget begrænset belysning om natten.

Der er stillet vilkår om, at det ved indretning og drift af bedriften skal sikres, at naboer ikke generes af lys fra vinduer, porte, køretøjer og lignende.

Jf. § 47 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal IE-brug anvende energieffektiv belysning jf. byggeloven. Kravet om energieffektiv belysning træder i kraft ved ændring eller udskiftning af belysningsystem. Dokumentation for gennemført udskiftning gemmes i 5 år og skal kunne forevises på forlangende ved tilsyn.

3.4.8 Samlet vurdering af nabopåvirkninger

Ansøger har redegjort for ammoniak, lugt, skadedyr, transport, støj, støv og lys. Der er redegjort for de tiltag, der vil blive foretaget for at begrænse nabopåvirkningerne mest muligt, se bilag 1, Miljøkonsekvensrapporten.

Samlet set vurderes det, at bedriften har foretaget de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse gener og forurening fra bedriften.

3.5 NATUR

Ammoniakfølsom natur

Nedenstående afsnit beskriver forhold og vurderinger af ammoniakpåvirkning af følsom natur, og for yderligere uddybning kan der henvises til bilag 2 Naturvurdering - § 16 a miljøgodkendelse af landbrug, Statshusvej 7, 4862 Guldborg.

3.5.1 Ammoniakfølsom natur

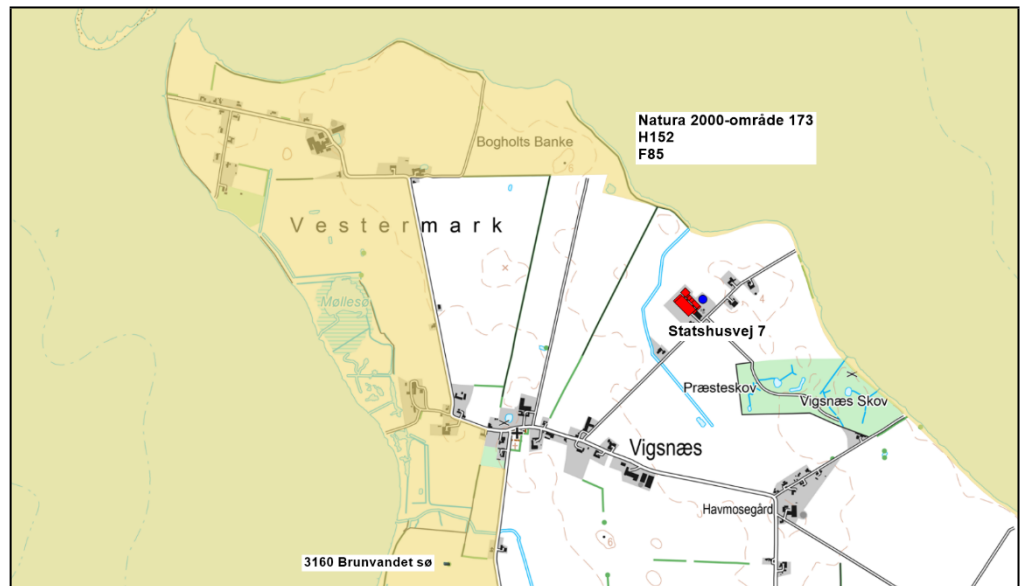
Nedenstående afsnit beskriver forhold og vurderinger af ammoniakpåvirkning af følsom natur, og for yderligere uddybning henvises til bilag 2 Naturvurdering - § 16 af miljøgodkendelse, Statshusvej 7, 4862 Guldborg.

Kommunens vurdering

Kategori 1-natur

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha i alle naturområderne med kategori 1-natur.

Da det fastsatte beskyttelsesniveau for ammoniaktilførsel er overholdt, vurderer Kommunen, at den ansøgte drift af anlægget ikke vil påvirke kategori 1-naturen og dermed udpegningsgrundlaget i det pågældende Natura 2000-område på en måde, der hindrer målopfyldelsen for området. Endvidere kan det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af naturområdet, selvom beskyttelsesniveauet er overholdt.

Kort 3. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 1-natur natura 2000-område 173.

Kategori 2-natur

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion på Statshusvej 7 er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha i naturområderne med kategori 2-natur. På denne baggrund vurderes det, at det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af det nærmeste kategori 2-natur.

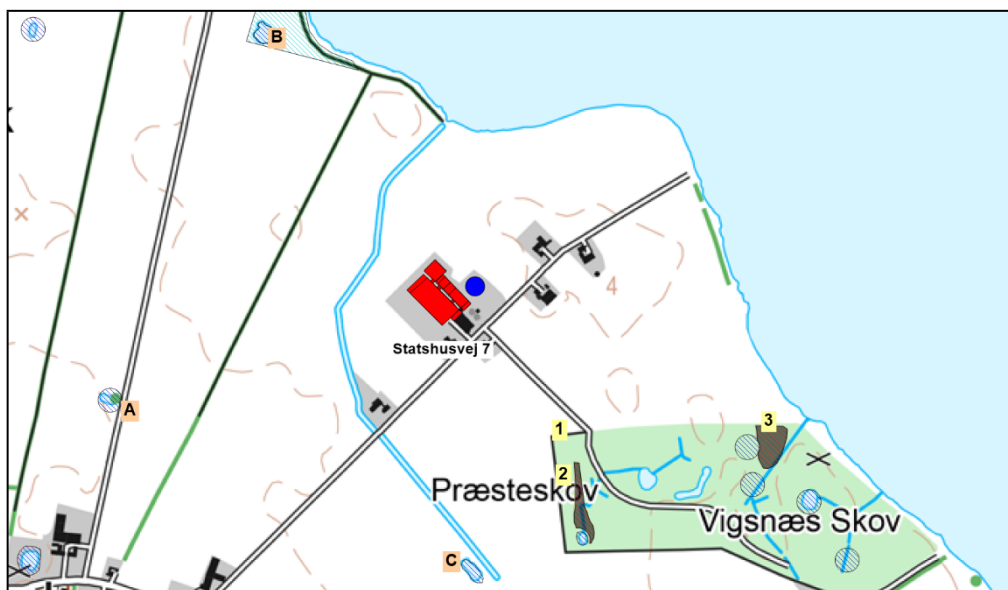

Kort 4. Beliggenheden af husdyrbruget på Statshusvej 7 i forhold til nærmeste kategori 2-natur.

Kategori 3-natur

Den ansøgte produktion på Statshusvej 7 må ikke medføre, at tilstanden i kategori 3-naturtyperne påvirkes negativt. Dette kan undersøges ved at sammenholde naturtypernes tålegrænse for kvælstof med den beregnede merdeposition med kvælstof fra det ansøgte dyrehold.

Da merdepositionen med kvælstof i den nærmeste kategori 3-natur er beregnet til mindre end 1,0 kg NH₃-N/ha, vurderes det, at der ikke sker en tilstandsændring i disse naturområder. Det vurderes derfor, at der ikke skal stilles vilkår i forhold til kategori 3-naturområderne.

Kort 5. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 3-natur (lokalitet 1-3) og beskyttet natur jf. naturbeskyttelseslovens § 3 (lokalitet A - C).

3.5.2 Natura 2000

Nærmeste Natura 2000-område i forhold til stald og lager på Statshusvej 7 er område nr. 173 Smålandsfarvandet syd, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand, som på dette sted består af habitatområde 152 og fuglebeskyttelsesområde 85. Afstanden fra husdyrbruget er ca. 200 m og derover til Natura 2000-området, se kort 1.

Kommunens vurdering

Den totale deposition af ammoniak fra den ansøgte produktion overstiger ikke bekendtgørelsens fastlagte beskyttelsesniveau for nærmeste ammoniakfølsomme habitatnatur i Natura 2000-området. Kommunen vurderer, at projektet på Statshusvej 7 ikke i sig selv påvirker disse naturtyper og dermed arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.

Samlet vurderes det, at bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område 173 ikke vil blive negativt påvirket, og dermed at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området vil påvirke Natura 2000-området væsentligt.

3.5.3 Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter

Kommunens vurdering

Bilag IV-padderne kan blive påvirket ved, at deres yngle- og rastesteder kan ændres som følge af merdeposition med kvælstof fra stald og lager. Den beregnede merdeposition er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg NH₃-N/år. Da den beregnede merdeposition er mindre end 1,0 kg NH₃-N/år medfører det ikke ændringer i naturtypen, jf. Miljøstyrelsens husdyrvejledning. Kommunen vurderer derfor, at det potentielle yngle- og rastested for bilag IV-padder ikke bliver beskadiget eller ødelagt ved gennemførelse af det ansøgte projekt.

Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger, rydning af store træer eller lignende aktiviteter, der kan påvirke yngle- og rastesteder for flagermus. Det vurderes på denne baggrund, at projektet kan gennemføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for arter af flagermus

3.6 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDBETING

3.6.1 Gødningstyper og mængder

Gødningsproduktionen på bedriften består af gylle og er estimeret til ca. 7.100 m³ gylle inkl. rengøringsvand, drikkevandsspil m.m.

Beregningerne i ansøgning er udført under forudsætning af, at gødningen håndteres som gylle. For at sikre, at beregningsforudsætningerne for ammoniak fra stalde og gødningslagre fastholdes, er der stillet vilkår om, at staldene og gødningslagrene indrettes som ansøgt. Ønskede fysiske ændringer i staldindretningen eller gødningslagre skal forelægges Guldborgsund Kommune til vurdering for eventuel godkendelsespligt inden ændringerne foretages.

3.6.2 Flydende husdyrgødning, opbevaring

Der er gylleproduktion i alle staldafsnit og gyllen ledes via forbeholder til gyllebeholderne.

Nedenstående tabel viser en oversigt over beholdere til flydende husdyrgødning på ejendommen.

Tabel 5. Gødningsopbevaring

Opbevarings-anlæg	Byggeår/ kontrol år	Overflade-areal, m ²	Overdækning	Kapacitet
Gyllebeholderen på Statshusvej 7	2013	797	teltoverdækning	3.500 m ³
Gyllebeholderen på Vignæs Byvej 10	1995		teltoverdækning	2.050 m ³
Samlet		797		5.550 m ³

Der er stillet vilkår om et maksimalt samlet overfladeareal på gyllebeholdere svarende til 797 m² med teltoverdækning, da dette indgår som forudsætning for beregning af ammoniakemissionen fra anlægget.

Opbevaringskapacitet

Den samlede opbevaringskapacitet for bedriften er opgjort til ca. 5.550 m³. Produktion er opgjort til 7.100 m³. Der er dermed opbevaringskapacitet svarer til ca. 9 måneder.

Husdyrgødningsbekendtgørelsens anbefaling om tilstrækkelig opbevaringskapacitet svarer til 9 måneders tilførsel, er således overholdt.

Der er stillet vilkår om, at bedriften til enhver tid skal råde over 9 måneder opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning.

Håndtering af gylle

For at sikre, at der kan ske en forsvarlig overpumpning af gylle til og fra gyllebeholderne, samt til gyllevogn, er der stillet vilkår om, at der skal benyttes gyllevogne med egen påmonteret pumpe med returløb. Alternativt skal der være læsseplads ved gyllebeholderne. Evt. læsseplads skal udføres i henhold til Landbrugets Byggeblad for læsseplads for gyllevogne GR-nr. 103.11-2 fra juli 1987. Afløbet/pumpebrønden skal være dimensioneret således, at også et større spild kan opsamles. For at sikre, at læssepladsens opsamlingskapacitet ikke er opbrugt af regnvand, er der ligeledes vilkår om, at pumpeump tømmes for regnvand før der foretages overpumpning af gylle. Læssepladsen skal renses ved arbejdsdagens ophør de dage, hvor der afhentes gylle. Rensningen skal være så grundig, at regnvand, der falder på pladsen ikke forurenes med gylle, men frit kan løbe ud over kanten og sive ned.

Der er stillet vilkår om, at der ved enhver overpumpning mellem gyllebeholder og -vogn skal være opsyn med overpumpningen for at forhindre, at der sker forurening med gylle ved at vognen overfyldes eller lignende.

For at mindske risikoen for lugtgener er der endvidere stillet vilkår (under lugt) om, at åbning af teltdugen og omrøring af gylle skal koncentreres over så kort tid som muligt.

Endvidere er der stillet vilkår om, at teltdugen skal lukkes umiddelbart efter omrøring og / eller pumpning af gylle fra gyllebeholderne. Vilkåret er stillet for at minimere den periode, hvor ammoniakfordampningen fra gyllebeholderen er stor

pga. åbning af teltdugen, og hvor der samtidigt kan være kraftig lugt fra beholderen.

Der foretages ikke behandling af husdyrgødning i form af separationsanlæg, forsuring eller lignende på bedriften.

3.6.3 Zink til smågrise

I ansøgningsmaterialet er det oplyst, at der benyttes medicinsk zink til smågrisene i det omfang det er nødvendigt. Jf. § 33 i husdyrgødningsbekendtgørelsen² er der en række særlige krav ved udbringning af husdyrgødning fra smågrise, der er tildelt medicinsk zink. Da disse krav er bindende for alle bedrifter, er der ikke sat vilkår i forbindelse med anvendelsen af medicinsk zink.

3.6.4 Samlet vurdering af gødningsproduktion og -håndtering

Ansøger har redegjort for gødningstyper og mængder samt opbevaring og håndtering af gylle, se bilag 1.

Samlet set vurderes det, at gødningen opbevares og håndteres forsvarligt. Ved overholdelse af meddelte vilkår vurderes det samtidig at der ikke vil være væsentlige gener i forbindelse med gødningsproduktionen.

3.7 BEDST TILGÆNGELIG TEKNIK (BAT) OG BEGRÆSENDE FORANSTALTNINGER

Gennem Husdyrloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af BAT og eventuelt reducere miljøbelastningerne fra husdyrproduktionen ved anvendelse af BAT. Ved begrebet "tilgængelig" ligger en indbygget afvejning mellem mål og midler (proportionalitet).

Det er et krav fra EU, at husdyrbrug med intensiv opdræt af fjerkræ og svin skal opfylde BAT-konklusionerne for integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening jf. IE-direktivet, og at disse skal lægges til grund for godkendelsesvilkår for anlæg. BAT-konklusionerne omfatter:

- Ernæringsmæssig styring (se afsnit 3.3.4)
- Håndtering af foder (se afsnit 3.3.4)
- Opstaldning (se afsnit 3.3.1)
- Opbevaring af døde dyr (se afsnit 3.3.7)
- Opsamling, opbevaring og udbringning af husdyrgødning (se afsnit 3.6.2 og 3.7.5)

Ud over de listede punkter betragtes det som BAT, at der gennemføres systematisk overvågning af de forskellige procesparametre/forbrug af vand, energi, brændstof, tilførsel og afgang af dyr, foderforbrug og gødningsproduktion m.m. De gældende BAT-konklusioner er indarbejdet i husdyrbrugloven.

Det er desuden BAT at have en systematisk overvågning af den samlede mængde kvælstof og fosfor, der udskilles i husdyrgødningen. Der er som følge af generelle regler krav om, at der udarbejdes gødningsregnskab en gang årligt, ligesom der er fastsat fosforlofter på bedriften. Det er derfor allerede indarbejdet i dansk lovgivning, og vil ikke blive gennemgået yderligere i denne godkendelse.

---

² Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning nr. 1176 af 23. juli 2020.

Redegørelsen skal for svine- og fjerkræbrug desuden omhandle de teknologier, der er beskrevet dels i EU kommissionens BREF-dokument om intensivt hold af svin og fjerkræ og dels i Miljøstyrelsens Teknologiblade og Teknologiliste.

BAT-kravene er vurderet forskellige for nybyggeri/omfattende renovering, hvor moderne teknologi ofte kan implementeres forholdsvis billigt, i forhold til eksisterende bygninger, hvor implementering kan være dyr eller ligefrem umulig.

Følgende områder vurderes i forhold til BAT:

- Ammoniakfordampning fra stald og lager (indretning og foder)
- Forbrug af vand og energi
- Management
- Støj, støv og lugt
- Opbevaring, behandling og håndtering af husdyrgødning.

3.7.1 Ammoniak og anvendelse af BAT

Ammoniakemission fra anlægget kan mindskes ved at begrænse dyrenes udskillelse af kvælstof, begrænse tabet af ammoniak fra husdyrgødningen i stald og/eller lager eller at opsamle ammoniak fra luften ved rensning. Dette kan gennemføres ved, at anvende forskellige teknikker/teknologier hver for sig, eller i kombination med hinanden.

Det er op til den enkelte bedrift at beslutte, hvilke virkemidler der tages i brug for at overholde kravet til maksimal ammoniakemission fra stald-/og gødningslager. Det er dog et krav, at de anvendte virkemidler er anført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

Jf. beregning i husdyrgodkendelse.dk skema 218899, version 8, vil det være proportionelt at stille krav om overholdelse af et samlet ammoniakemissionsniveau på 3.883 kg NH₃-N pr. år. Guldborgsund kommune vurderer i det aktuelle tilfælde, at de vejledende krav for de enkelte staldafsnit er gældende for den ansøgte produktion.

Den faktiske ammoniakemission fra det ansøgte anlæg er beregnet til 3.827 kg NH₃-N pr. år, og er dermed lige under BAT-niveauet. Krav til overholdelse af BAT i relation til ammoniak er dermed overholdt.

Ammoniakemissionsniveauet er overholdt ved anvendelse af de angivne staldsystemer, dyretyper, m² produktionsareal/overfladeareal på gødningslagret, inklusiv gyllekøling i stald 1, 7 og 10, samt teltoverdækning på gyllebeholderen.

For at sikre, at ansøger i praksis lever op til den fastlagte emissionsgrænseværdi, som er vurderet opnåeligt ved BAT, er der stillet vilkår om at bedriften skal indrettes og drives som ansøgt.

Gyllekøling

Der er sat vilkår til gyllekølingsanlæggets opbygning, drift og egenkontrol i overensstemmelse med Miljøstyrelsens Teknologiliste og overslags beregning fra Klimadan, se afsnit 1.9.1.1.2 i bilag 1, Miljøkonsekvensrapporten.

Jf. ansøgningsskema 218899 skal der etableres gyllekøling i staldafsnit 1, 7 og 10. I afsnit 10 er der indtastet gyllekøling med 30 % reduktion i ammoniakudledning. I afsnit 1 og 7 er der indtastet gyllekøling med 16 % reduktion. I farestald 7 er der "træk og slip", mens der i Babystald 1, drægtighedsstald 10, samt polteafsnit

10 er tale om linespil. I ansøgningen er der ikke medtaget den lugtreduktion, der kommer af gyllekøling i sammenhæng med gyllekanaler med linespil.

I det faktisk opsatte anlæg køres der med ens afkøling i alle relevante staldafsnit, af Klimadan er den gennemsnitlige ammoniakreduktion beregnet til 27 %. Som anført i Miljøstyrelsens Teknologiliste er vilkåret sat til den samlede årlige køleydelse.

Jf. Klimadans beregning er den nødvendige køleydelse væsentlig højere end bedriftens varmebehov. Det er således nødvendigt at frikøle for at opnå tilstrækkelig ammoniakreduktion.

Det er vurderet, at vilkårene fra Miljøstyrelsens Teknologiliste er dækkende, og at de sikrer, at det kan kontrolleres at bedriften opnår tilstrækkelig årlig reduktion i ammoniakemissionen.

3.7.2 Forbrug af vand og energi – besparende foranstaltninger

Anvendelse af ressourcerne vand og energi skal indgå som en integreret del af opfyldelse af princippet om BAT. Forbruget af vand og energi afhænger dog betydeligt af den enkelte bedrift og driftsmæssige forhold på denne. Der er derfor ikke fastlagt egentlige grænseværdier for disse parametre fra MST's side. Forbruget kan desuden afhænge betydeligt af, hvilke teknologiske løsninger der anvendes til begrænsning af andre forureningsparametre.

Ansøger har redegjort for brug af vand og energi samt vand- og energibesparende foranstaltninger, se bilag 1.

Anvendelse af BAT gennemføres via optimering af energieffektiviteten ved at installationer løbende kontrolleres og vedligeholdes, og ved at spild mindses mest muligt. Samtidig vurderes det som BAT, at der gennemføres registreringer af forbruget, og at defekter identificeres og udbedres. Yderligere er det BAT, at der ved udvælgelse af udstyr er fokus på besparende egenskaber. Guldborgsund kommune vurderer samlet, at bedriftens udnyttelse af energi og vandforbrug lever op til den standard, der skal gælde for et IE-husdyrbrug.

3.7.3 Management – godt landmandsskab

Management skal indgå som en integreret del af opfyldelse af princippet om BAT. Management handler i høj grad om de elementer, som er en naturlig del af driftslederens tilrettelæggelse af driften af bedriften, og er derfor en meget vigtig del af BAT.

BAT i henhold til god management/godt landmandsskab omfatter regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse af udstyr og tekniske anlæg på bedriftens samt rengøring, renholdelse, skadedyrebekæmpelse og korrekt opbevaring af døde dyr.

Endvidere betragtes det som BAT at sikre, at ansatte har den nødvendige uddannelse og oplæring, samt at der forefindes beredskabsplaner på bedriften, der sikrer hensigtsmæssig adfærd ved uforudsete hændelser.

Kravene om management og uddannelse mm. er omfattet af godkendelsesbekendtgørelsen særregler for IE-brug og derfor direkte bindende for bedriften. Der er derfor ikke stillet vilkår om disse forhold.

Der er stillet vilkår om, at alle der arbejder på bedriften, skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen. Dette vil være med til at sikre, at godkendelsens vilkår bliver overholdt.

3.7.4 Støj, lugt og støv

Forhold omkring gener i relation til støj, lugt og støv, og anvendelse af BAT skal vurderes med udgangspunkt i lokale forhold.

De lokale forhold er vurderet i tidligere afsnit i denne miljøgodkendelse, og det er af kommunen vurderet, at alle gældende krav jf. husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelse samt husdyrgødningsbekendtgørelsen kan overholdes.

3.7.5 Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Jævnfør BREF/BAT-konklusionerne er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger, samt at minimere omrøring af gyllen. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderne skal tømmes jævnligt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt, og der bør kun omrøres i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Endvidere er det BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag, der er etableret med snittet halm eller tilsvarende.

De danske byggeblade for gyllebeholdere sikre beholdernes stabilitet, tæthed og styrke. Endvidere sikrer de danske krav om beholderholderkontrol, at der er jævnligt tilsyn med beholderens tilstand. Der er endvidere lovkrav om overdækning enten med flydelag eller telt/låg.

Beholderen på Statshusvej 7 har teltoverdækning.

3.7.6 Miljøledelse

IE-husdyrbrug skal have et miljøledelsessystem, som led i at forbedre husdyrbrugets overordnede miljøforhold. Den, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget, skal gennemføre og overholde et miljøledelsessystem, herunder:

1. Formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold.
2. Fastsætte miljømål.
3. Udarbejde handlingsplaner for det eller de fastsatte miljømål.
4. Minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handleplaner.
5. Minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

Miljøledelsessystemet skal kunne dokumenteres. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Miljøledelsen skal endvidere oplære personale. Oplæringen angår:

1. Relevant lovgivning.
2. Transport og udbringning af gødning.
3. Planlægning af aktiviteter.
4. Beredskabsplanlægning og -styring.
5. Reparationer og vedligeholdelse af udstyr.

Oplæringsmaterialet skal være tilgængeligt for personalet og opdateres løbende og skal kunne fremvises på forlangende ved tilsyn.

Kravet om miljøledelsessystem skal opfyldes fra det tidspunkt, hvor IE-husdyrbruget får en miljøgodkendelse efter § 16a, stk. 2 i husdyrloven. Da kravene om miljøledelse er fastsat via lovgivningen, er der ikke vurderet behov for fastsættelse af vilkår med denne godkendelse. Overholdelsen af reglerne om miljøledelse indgår i det regelmæssige tilsyn efter miljøtilsynsbekendtgørelsen.

Miljøstyrelsen har udarbejdet en vejledning "Miljøledelse for husdyrbrug" som kan følges.

I bilag 1, Miljøkonsekvensrapport, afsnit 1.11.6 er der redegjort for bedriftens fremtidige miljøledelsessystem.

3.7.7 Alternativer til teknologi, teknik og foranstaltninger

Denne miljøgodkendelse er foranlediget af et behov for lovliggørelse af eksisterende produktion, samt et ønske om at overgå fra regulering efter dyreenheder til regulering efter produktionsareal. Der er således ikke ansøgt om ændringer i bygninger, indretning eller lignende. Der er derfor ikke aktuelt at se på alternativer.

3.7.8 Samlet vurdering af BAT

Ansøger har redegjort for bedriftens valg af BAT. Der er i redegørelsen foretaget en vurdering af virkemidler til begrænsning af skadelige miljøpåvirkninger og en vurdering for fravalg af virkemidler.

Samlet set vurderes det, at bedriften har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra bedriftens anlæg ved anvendelse af BAT. Ved denne vurdering er der således taget hensyn til bedriftens type og størrelse.

3.8 DOKUMENTATION

3.8.1 Regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse

I henhold til godkendelsesbekendtgørelsens § 44 skal IE brug udarbejde en plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligeholdelse af gyllebeholdere med alt tilknyttet udstyr, forsyningsudstyr til vand og foder, varme-, køle- og ventilationssystemer, maskiner til udbringning af husdyrgødning m.m. Kontrol, reparation, og vedligeholdelse skal sikre mod unødigt energiforbrug, spild, lugt m.m.

Dokumentationen for egenkontrollen skal have en sådan form, at den tydeligt viser, at vilkårene i miljøgodkendelsen samt lovgivningen er overholdt, uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktioner.

Der er krav om følgende dokumentation:

- Effektivitetskontroller for dyretype.
- Bygningstegninger for produktionsareal.
- Foderblandings- og foderstrategi mht. fasefodring, letfordøjeligt uorganisk fosfat og/eller fytase.
- Korrekt bortskaffelse af farligt affald.
- Det årlige forbrug af el/energi og vand, med forklaring på evt. udsving m.m.
- Driftsuheld og andre væsentlige uregelmæssigheder i driften.
- Logbog over driftstimer på gyllekølingsanlæggene.
- Beholderkontrolrapporter.
- Miljøledelsessystem.

Dokumentation for overholdelse af lovkrav skal opbevares i mindst 5 år. Guldborgsund Kommune skal ved tilsyn og kontrol have adgang til den nævnte dokumentation.

3.8.2 Årlig indberetning

Jf. § 50 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal IE-brug en gang årligt indsende følgende informationer til Kommunen:

1. Logbøger for eventuel miljøteknologi (afsnit 3.7.1).
2. Dokumentation for miljøledelsessystem (afsnit 3.7.6).
3. Logbog for gennemførte kontroller (afsnit 3.8.1).
4. Dokumentation for overholdelse af fodringskrav (afsnit 3.3.4).

Informationerne skal angå der forudgående kalender år og indsendes hvert år senest den 31. marts til kommunen, dog ikke såfremt kommunen har været på tilsyn inden for kalenderåret.

3.8.3 Samlet vurdering af dokumentation

Det vurderes, at gennemførelse af den beskrevne egenkontrol og overholdelse af de stillede vilkår i øvrigt vil medføre, at der løbende holdes øje med, at de givne forudsætninger for miljøgodkendelsen overholdes, og at det er dokumenteret, således at kommunen ved tilsyn eller på efterspørgsel kan kontrollere dette. Det vurderes desuden at bedriftens optimering af produktionsprocesser lever op til den standard, der skal gælde for IE-husdyrbrug.

3.9 MILJØKONSEKVENSRAPPORT OG VURDERING

Der er krav om miljøkonsekvensrapport jf. § 4 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen ved husdyrbrug der udleder mere end 3.500 kg NH₃-N pr. år og/eller er et IE-husdyrbrug. Den ansøgte produktion er et IE-brug på grund af mere end 750 stipladser til søer.

Ansøgninger om miljøgodkendelse af et IE-husdyrbrug efter § 16 a, stk. 2 skal således indeholde en miljøkonsekvensrapport og deraf følgende vurdering. Miljøkonsekvensrapporten skal rumme oplysninger om husdyrbrugets væsentlige direkte og indirekte virkninger på følgende områder:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.
5. Samspejlet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

Ud fra ovenstående faktorer skal miljøkonsekvensrapporten jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, pkt. D som minimum omfatte følgende oplysninger:

- 1) En beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om:
  - a) Det ansøgte placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender.
  - b) Det ansøgte forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet.
  - c) Det ansøgte særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet.

- d) Den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som er relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, samt hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet.
- 2) Et samlet, ikke-teknisk resumé af ovenstående oplysninger (pkt. 1a til d) samt oplysninger om påtænkte foranstaltninger ved IE-husdyrbrugets ophør.
- 3) Oplysninger om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten.

Kravene (i pkt. B og D jf. § 4 i bilag 1 i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug) fastlægger samlet de oplysninger, som ansøger skal fremlægge i miljøkonsekvensrapporten under hensyntagen til det ansøgtes særlige karakteristika, herunder dets placering og teknisk kapacitet samt forventede indvirkning på miljøet. Kravene tager udgangspunkt i de særlige karakteristika, som gør sig gældende for husdyrbruget og for det miljø, som kan forventes at blive berørt af husdyrbruget. Kravene er integreret i det digitale selvbetjeningsystem www.husdyrgodkendelse.dk.

Ansøgers miljøkonsekvensrapport er vedlagt som bilag 1.

3.9.1 Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapport

Det vurderes, at kravene til miljøkonsekvensrapporten, dennes form og kvalitet er opfyldt. Det er kommunens opfattelse, at det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger er beskrevet, påvist og vurderet tilstrækkeligt. Samtidig er der vurderet på eventuelle samspil mellem de forskellige faktorer. Det er samtidig vurderet, at miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af kompetent fagperson.

3.10 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIV

3.10.1 Alternative løsninger

Der indgår ikke nybyggeri i ansøgningen. Baggrunden for ansøgningen er et ønske om lovliggørelse, samt om at komme over på de nye regler, der giver mere fleksibilitet i udnyttelsen af de eksisterende rammer. Der er derfor ikke set på alternativer.

3.10.2 0-alternativ

Ikke aktuelt i den givne situation.

3.10.3 Samlet vurdering af alternative løsninger og 0-alternativ

Ikke aktuelt i den givne situation.

3.11 HUSDYRBRUGETS OPHØR

Da der er tale om et IE-husdyrbrug skal der i denne godkendelse indgå beskrivelse og vurdering af foranstaltninger ved husdyrbrugets ophør hovedsagligt i relation til vurderinger i forhold til jordforureningsloven. Dette omhandler afhjælpning af jord- og grundvandsforurening.

Driftsophør kan både omfatte, når aktiviteter på IE-husdyrbruget ophører helt, eller hvis produktionen/kapaciteten kommer under grænsen for IE-husdyrbrug jf. stipladsgrænserne i lovgivningen.

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen § 51 skal driftsophør anmeldes til kommunalbestyrelsen. Anmeldelsen skal ske senest 4 uger efter driftsophør, og anmeldelsen skal indeholde oplæg til vurdering af risikoen for jordforurening m.m. Vurderingen skal indeholde en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet.

Viser risikovurderingen, at det ikke kan afvises, at forureningen udgør en væsentlig risiko for mennesker sundhed eller miljøet, skal vurderingen indeholde et oplæg til foranstaltninger, der sikrer, at forureningen ikke udgør en sådan risiko.

Da dette er lovkrav, er der ikke stillet vilkår om ovenstående.

I forbindelse med ophør har ansøger oplyst, at der vil blive truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at overlevere anlægget i forsvarlig miljømæssig tilstand. Nedlukning og oprydning vil ske i overensstemmelse med gældende lovgivning.

I det tilfælde at driftsophøret ikke er total, men kun delvis, således at produktionen kommer under IE-grænsen, skal der søges om ny miljøgodkendelse til den nye lavere produktion.

3.11.1 Samlet vurdering af ophør af bedriften

Det vurderes, at de nævnte tiltag i forbindelse med ophør af bedriften er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre, at bedriften for eksempelvis ikke vil blive et attraktivt levested for rotter.

3.12 HØRINGER

Offentliggørelse af ansøgning

Ved behandling af ansøgning om godkendelse efter § 16 a, er der udvidede krav om offentlighed i forbindelse med kommunens behandling af sagen. Dette indebærer blandt andet, at ansøgningen skal annonceres offentligt så tidligt i processen som muligt.

Ansøgningen blev offentliggjort den 12. august 2020 på DMA, miljøstyrelsens hjemmeside for digital miljøadministration.

Inden for fristen den 28. august 2020 er der ikke kommet bemærkninger til ansøgningen.

Grænseoverskridende virkning

Jf. § 63 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal kommunen vurdere, om driften af det ansøgte vil kunne få en negativ betydelig og indvirkning på miljøet i en anden medlemsstat.

Guldborgsund Kommune vurderer, at omfanget af det ansøgte ikke giver anledning til væsentlige påvirkninger på miljøet i en anden medlemsstat, og derfor ikke er omfattet af krav om offentlig høring forud for behandlingen af ansøgningen.

Høring

Udkastet til miljøgodkendelse er sendt i forhøring hos ansøger og ansøgers konsulent. Derudover har det været sendt i høring hos ansøger, ansøgers konsulent og naboer i 30 dage, med høringsfrist den 26.11.2020.

Omfanget af høringsparter i området omkring bedriften er udvalgt på baggrund af en beregnet konsekvensafstand på 627 meter.

Der er ikke gennemført høring af samtlige ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til bedriften Statshusvej 7, ud over de ovenfor nævnte, da dette er vurderet af underordnet betydning.

Nabohøringen har ikke givet anledning til bemærkninger.

4 SAMLET VURDERING OG KONKLUSION

I henhold til de beregninger, der gennemføres i det elektroniske ansøgningssystem, kan produktionsændringen gennemføres uden at overskride de beskyttelsesniveauer, der er udstukket i lovgivningen. Efter Guldborgsund Kommunes vurdering vil den ansøgte ændring af dyreholdet heller ikke give anledning til væsentligt gener for naboerne, hverken hvad angår transport, støj, fluer eller det samlede visuelle indtryk af bedriften. Ved overholdelse af de vilkår miljøgodkendelsen er betinget af, er det endvidere Guldborgsund Kommunes vurdering, at plante- og dyreliv i området samt i de områder, der ligger op til produktionsanlægget, ikke vil blive påvirket i negativ retning.

Samlet er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der kan meddeles miljøgodkendelse til den ansøgte, uden at det medfører væsentlige virkninger på miljøet. Ved overholdelse af vilkår i godkendelsen, har ansøger truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik. Samtidig kan bedriften drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Guldborgsund Kommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler. Yderligere er det vurderet, at driften kan gennemføres uden væsentlig påvirkning på miljøet, som dette er defineret i husdyrloven, herunder at det ansøgte ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller yngle- og levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.

Endelig er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der jf. oplysningerne i ansøgningsmaterialet er tænkt BAT ind i bedriftens indretning og drift i det omfang, at BAT ikke strider mod proportionalitetsprincippet.

5 BILAG

Bilag 1: Miljøkonsekvensrapport
Bilag 2: Naturvurdering

Miljøkonsekvensrapport

Miljøgodkendelse efter § 16a

Soejendom, IE-husdyrbrug

Ansøgningskema:

❖ 218.899

Jesper Tambour
Statshusvej 7
4862 Guldborg

Udarbejdet af:

Miljøfaglig Chef Nina Gamby

Gråkjær A/S, Fabersvej 15, 7500 Holstebro. Tlf:96 13 55 55

Mail: ng@graakjaer.dk. Mobil: 24 85 73 56

INDHOLD

1.1	Oplysninger m.v. til miljøkonsekvensrapport.....	4
1.1.1	oplysninger om IE-Husdyrbruget.....	4
1.2	Ikke teknisk resumé	5
1.3	Oplysninger om ansøger og Ejerforhold	7
1.3.1	Andre husdyrbrug.....	8
1.4	Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte	9
1.4.1	Indretning, drift og produktionsareal.....	9
1.5	Lokalisering og beliggenhed	12
1.5.1	Faste afstandskrav.....	15
1.5.2	Kort over Fredninger og beskyttelseslinjer.....	16
1.6	Foranstaltninger til begrænsning af det ansøgtes virkning på miljøet.....	17
1.6.1	Ammoniakemission	17
1.6.2	Ammoniakdeposition til naturområder.....	17
1.6.3	Lugtgeneafstande og lugtemission	22
1.7	Øvrige emissioner og genebegrænsende foranstaltninger	24
1.7.1	Støj.....	24
1.7.2	Lys.....	25
1.7.3	Fluer og skadedyr	26
1.7.4	Støv fra stalde og foder.....	26
1.7.5	Rengøring	26
1.7.6	Spildevand og vandforbrug	27
1.7.7	Energiforbrug og ventilation	27
1.7.8	opbevaringskapacitet og gyllehåndtering.....	28
1.7.9	Affald og kemikalier.....	28
1.7.10	Døde dyr	28
1.7.11	transporter til og fra ejendommen	29
1.8	Egenkontrol og dokumentation	31
1.8.1	Dokumentation:	31
1.9	BAT-emissionsniveau, Ammoniak	32
1.9.1	Teknologier og til- og fravalg af teknologi	33
1.9.2	BAT daglig drift.....	37
1.9.3	BAT Fodring	38
1.9.4	BAT Opbevaring af husdyrgødning.....	38
1.9.5	Management	40
1.9.6	Forebyggelse af uheld.....	40
1.9.7	Beredskabsplan	41

1.9.8	Redegørelse for uheld.....	41
1.9.9	Uheld med gylle	41
1.9.10	Døde dyr	41
1.9.11	Strømsvigt.....	41
1.9.12	Brand.....	41
1.10	Husdyrbrugets ophør	43
1.11	Generelle virkninger	44
1.11.1	Grænseoverskridende virkninger på Miljøet	44
1.11.2	Befolkningen og menneskers sundhed	44
1.11.3	Biologisk mangfoldighed i forhold til kategori 1– og 2-natur samt bilag IV-arter 44	
1.11.4	Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima	45
1.11.5	Materielle goder, kulturarv og landskabet	46
1.11.6	Miljøledelse	46
1.11.7	Beredskabsplan	49

1.1 OPLYSNINGER M.V. TIL MILJØKONSEKVENSRAPPORT

Miljøkonsekvensrapporten skal udover eller med udgangspunkt i oplysningerne i pkt. B mindst omfatte følgende oplysninger:

- ❖ En beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om:
  - det ansøgtes placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender,
  - det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet,
  - det ansøgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet,
  - den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet.
- ❖ Et samlet, ikke-teknisk resumé af oplysningerne, hvis det ansøgte vedrører et IE-husdyrbrug.
- ❖ Oplysning om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten

Det er ansøgers vurdering, at dette tekstbilag indeholder alle oplysninger, som bør indeholdes i en miljøkonsekvensrapport.

1.1.1 OPLYSNINGER OM IE-HUSDYRBRUGET

I forbindelse med implementering af EU-direktivet om industrielle emissioner, skal driftsherren informere kommunen om manglende overholdelse af vilkår samt at driftsherren ved ophør som IE-husdyrbrug skal give kommunen besked om og komme med en redegørelse i forhold til Jordforureningsloven. Ved godkendelse af husdyrbruget med overholdelse af beskyttelsesniveauerne, vurderer ansøger at gældende EU-lovgivning er implementeret.

Der er i februar 2017 offentliggjort BAT konklusioner for husdyrbrug, hvilket medfører at et IE-brug skal opfylde betingelser for miljøledelse fra det tidspunkt, hvor der meddeles godkendelse efter §16a stk. 2.

Miljøledelsen skal omfatte:

- en formuleret miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
- fastsætte miljømål,
- udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
- minimum 1 gang årligt evaluerer miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner
- minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

Ansøger er gjort opmærksom på at dette er gældende lovgivning

1.2 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Kort beskrivelse af tidligere godkendelser og nuværende ansøgning

Der er tidligere meddelt miljøgodkendelse på ejendommen efter Husdyrloven, dog ikke efter husdyrloven af 1. august 2017. Miljøgodkendelsen er meddelt marts 2010 af Guldborgsund Kommune.

Denne ansøgning er udelukkende en ansøgning om at få produktionen reguleret efter den nye Husdyrlov, og få godkendt babystald, farestald (2), Løbe-drægtighedsstald (10) og orne 1,2,3 som "ny stald" beregnet i forhold til BAT. Der bygges intet nyt på ejendommen, der foretages ingen ændringer i produktionen eller i driftsbygningerne, som sagt er dette en ansøgning om at få produktionen godkendt i det nye system efter den nye Husdyrlov.

Der er en soproduktion i dag med 7 kgs grise og lidt polte. Staldene er indrettet med delvis fast gulv og fuldspalter/delvis fast gulv til de diegivende søer.

Der ansøges om et eks. produktionsareal på 3.841 m² til soproduktion. Der er ønske om at få en godkendelse i det nye husdyrgodkendelse.dk, så det er kvadratmeter produktionsareal, der bliver gældende i stedet for antal dyr og DE.

Nærværende tekstbilag er beskrevet med udgangspunkt i de oplysningskrav, der fremgår af bilag 1 i *Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug*. Ønskes der yderligere oplysninger kan de indhentes ved sagsbehandlingen af sagen.

Ændringer i produktionsomfang, stalde og husdyrgødningslagre

De eksisterende stalde er indrettet med 25 pct. fast gulv og fuldspalter. Derudover er der etableret gyllekøling. Der foretages ingen ændringer i produktionen eller i bygningerne.

Beliggenhed

Ejendommen er placeret, så lugtgenerne fra det samlede anlæg ikke overstiger grænseværdierne for hhv. nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone. Afstanden fra lugtcentrum af anlægget til nærmeste nabo uden landbrugspligt er ca. 159 meter, nærmeste samlet bebyggelse ca. 722 meter og til byzone ca. 5,1 km.

Ejendommen er beliggende udenfor beskyttelseslinjer.

Transporter

Der sker ingen ændringer i antal af transportere, da der ikke sker nogen udvidelse af dyreholdet.

Produktionens påvirkning af omgivelserne

Lugtemission

Lugtgenerne fra udvidelsen af husdyrbruget forventes ikke at genere omkringboende, eftersom lugtgenestandene til hhv. nabo uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone er overholdt.

Husdyrgødning

På ejendommen sammen med lejede beholdere er der tilstrækkelig opbevaringskapacitet. Der opbevares gylle i gyllebeholder på ejendommen.

Støv, støj og flue

Det vurderes ikke, at der vil opstå øgede gener mth. støv, støj og fluer.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. som beskrevet senere i dette bilag.

Samlet ammoniakemission, BAT emissionsniveau og ammoniakdeposition på naturområder

Den samlede ammoniakemission fra husdyrbrugets er på i alt 3.827 kg N. BAT emissionsniveauet er 3.883, hvilket betyder, at BAT kravet er overholdt.

Alle afskæringskriterier til kategori 1, 2 og 3 natur er overholdt.

Der findes ingen arealer med særlig værdifuld natur, som er beskyttet efter § 7 i lov om godkendelse af husdyrbrug, indenfor en afstand af 1 km fra anlægget. Der er mere end 11 km til nærmeste §7 område (Femø).

Det nærmeste Natura2000-område 216 m nordøst for anlægget og det nærmeste KAT 1 natur (beregningsspunkt) ligger ca. 1,3 km sydvest for ejendommen.

Ca. 300 m sydøst for staldene ligger en mose registreret som § 3 Natur. Der er ingen merbelastning til dette område.

Anvendelse af Bedst Anvendelig Teknik

Der er anvendt BAT indenfor følgende områder: Energi, vand, management, foder, staldindretning, miljøteknologi og opbevaring af husdyrgødning.

Alternative løsninger og 0-alternativ

Alternative løsninger har været diskuteret, men det vurderes, at det ansøgte projekt tager hensyn til naboer og omgivende natur og miljø og opfylder kravene til en effektiv husdyrproduktion.

0-alternativet beskriver forholdene, hvis udvidelsen ikke finder sted. 0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende godkendelse, indtil produktionsapparatet er slidt ned. Ud fra et økonomisk synspunkt vil dette være uhensigtsmæssigt.

Husdyrbrugets ophør

Ved husdyrbrugets ophør, rengøres stalde- og gødningsopbevaringsanlæg. Evt. nedbrydning af stalde og fortank/gyllebeholder vil ske i henhold til gældende regler.

Der er ikke truffet foranstaltninger for forebyggelse af forurening ved virksomhedens ophør, da virksomheden ikke forventes lukket ned. Desuden vil en evt. forurening sandsynligvis kun kunne stamme fra håndtering af gylle. Eftersom dette er lagt i faste rammer, anses det ikke for hensigtsmæssigt at foretage yderlige.

1.3 OPLYSNINGER OM ANSØGER OG EJERFORHOLD

1. Husdyrbruget

CVR-nummer for husdyrbruget

17428179

Navn på husdyrbruget *

Unavngivet bedrift

Beliggenhedsadresse *

Stathusvej 7

Postnummer *

4862

By *

Guldborg

Husdyrbrugets ejendomsnummer *

3760020810

Kommunenavn: Guldborgsund

Matrikel: 20b - Vignæs By, Vignæs

Matrikel: 22a - Vignæs By, Vignæs

Matrikel: 2h - Vignæs By, Vignæs

CHR-numre

99576

2. Ansøger

Ansøgersnavn *

Jesper Tambour

Ansøgeradresse *

Vigsnæsbyvej 10

Postnummer *

4862

By *

Guldborg

Telefonnummer *

40602183

E-mailadresse (En valid email er påkrævet for ansøger og/eller repræsentant)

jesper@havmosegaard.dk

4. Repræsentant (konsulent)

CVR-nummer for repræsentant (konsulent)

Virksomhedsnavn

gråkjær

Virksomhedsadresse

Fabersvej 15

Postnummer

7500

By

holstebro

Navn på repræsentant (konsulent)

Nina Gamby

Telefonnummer

24857356

E-mailadresse (En valid email er påkrævet for ansøger og/eller repræsentant)

ng@graakjaer.dk

1.3.1 ANDRE HUSDYRBRUG

Husdyrbruget er ikke teknisk, forurenings- eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

1.4 OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET OG DET ANSØGTE

1.4.1 INDRETNING, DRIFT OG PRODUKTIONSAREAL

Produktionsarealet er uændret i nudrift og 8-års driften. I ansøgt drift er medtaget ornestier, farestald 2, babystald og løbe-drægtighedsstald10 som nye stier. Der foretages ingen ændringer i det eksisterende staldanlæg, det er udelukkende en ansøgning om at lægge produktionen over i det nye husdyrgodkendelse.dk.

Der er samlet set et produktionsareal på 3.841 m². De eksisterende stalde er etableret med 25 pct. fast gulv og fuldspalter.

Fordelingen af produktionsarealer, staldsystemer og dyretype er som følger:

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
farestald (5)	208	Blandet ventilation	6 m	(#289279) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	156
farestald (7)	660	Blandet ventilation	6 m	(#312480) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	467
farestald (6)	86	Blandet ventilation	6 m	(#289288) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	78
farestald (4)	211	Blandet ventilation	6 m	(#289293) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	156
farestald (3)	498	Blandet ventilation	6 m	(#289298) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	360
farestald (2)	105	Blandet ventilation	6 m	(#289303) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	72
babystald1	147	Blandet ventilation	6 m	(#289308) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	108
løbe-drægtighedsstald (10)	2927	Blandet ventilation	6 m	(#289313) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	2200
eks polte i drægtighedsstald	258	Mekanisk ventilation	6 m	(#289320) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	205
orne1	22	Mekanisk ventilation	3 m	(#290249) Avlsorner og ungorner på ornestationer.	0	13

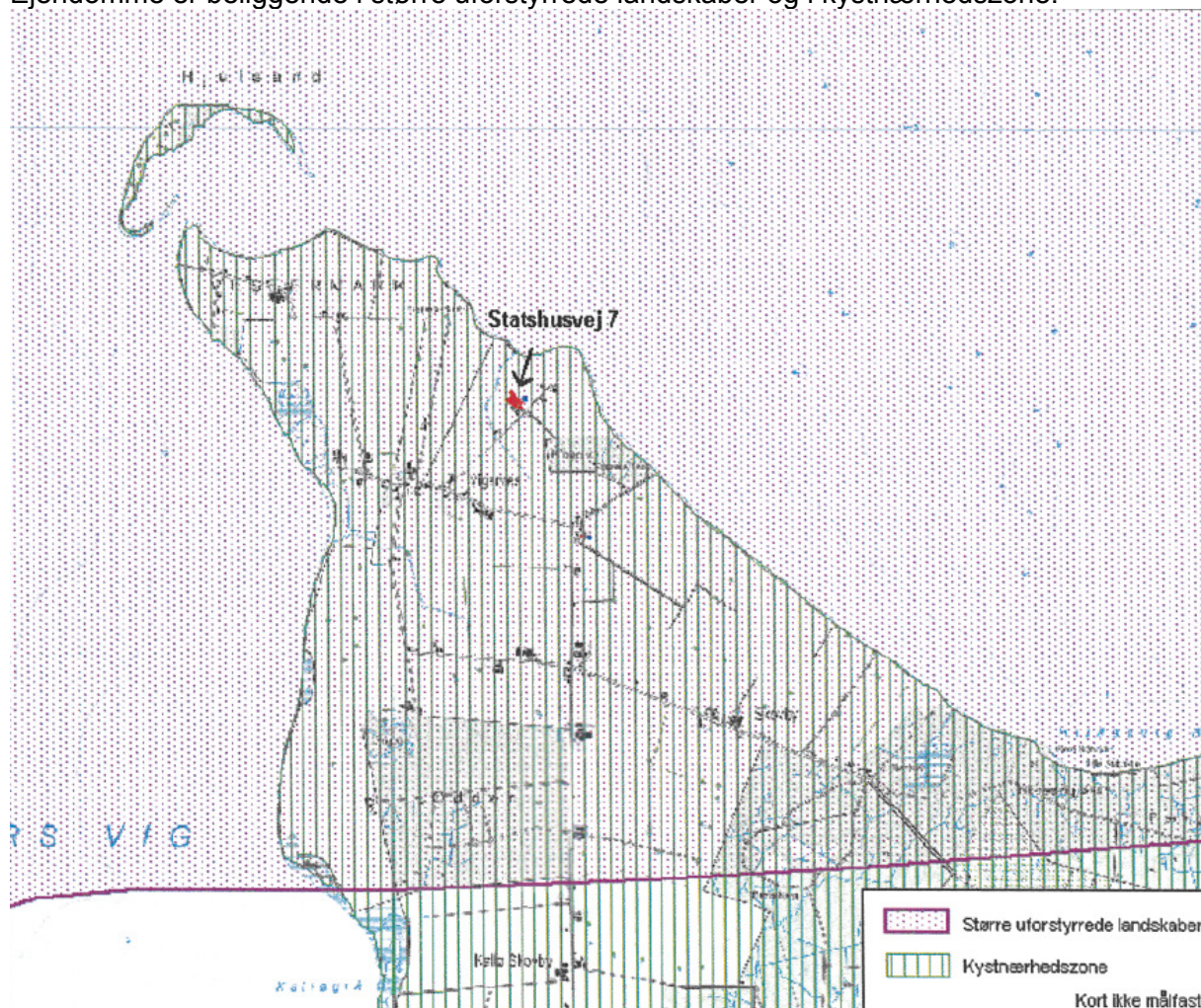
orne2	23	Mekanisk ventilation	3 m	(#290250) Avlsorner og ungorner på ornestationer.	0	13
orne3	17	Mekanisk ventilation	3 m	(#318133) Avlsorner og ungorner på ornestationer.	0	13
Sum						3841
Nudrift						
farestald (5)	208	Blandet ventilation	6 m	(#289280) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	156
farestald (7)	660	Blandet ventilation	6 m	(#290904) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	467
farestald (6)	86	Blandet ventilation	6 m	(#289291) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	78
farestald (4)	211	Blandet ventilation	6 m	(#289296) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	156
farestald (3)	498	Blandet ventilation	6 m	(#289301) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	360
farestald (2)	105	Blandet ventilation	6 m	(#289306) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	78
eks polte i drægtighedsstald	258	Mekanisk ventilation	6 m	(#289321) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	205
10 drægtighedsstald bare kortere men samme pa	2881	Mekanisk ventilation	6 m	(#290901) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	2080
				(#290900) Søer, golde og drægtige. Løsgående, dybstrøelse + spaltegulv	0	120
Sum						3700
8 års drift						
farestald (5)	208	Blandet ventilation	6 m	(#289282) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	156
farestald (7)	660	Blandet ventilation	6 m	(#289287) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	467
farestald (6)	86	Blandet ventilation	6 m	(#289292) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	78
farestald (4)	211	Blandet ventilation	6 m	(#289297) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	156
farestald (3)	498	Blandet ventilation	6 m	(#289302) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	0	360
farestald (2)	105	Blandet ventilation	6 m	(#289307) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	78
eks polte i drægtighedsstald	258	Mekanisk ventilation	6 m	(#289322) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	205
10 drægtighedsstald bare kortere men samme pa	2881	Mekanisk ventilation	6 m	(#290903) Søer, golde og drægtige. Løsgående, dybstrøelse + spaltegulv	0	120
				(#290902) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	2080
Sum						3700

Situationsplan

Ejendommen ligger på en lukket vej i landzone. Øst for ejendommen ligger Guldborsund og sydøst for ejendommen Præsteskov og Vignæs Skov. Området omkring ejendommen er et fladt landskab med åbne marker og spredte mindre skove, domineret af landbrugsdrift. Ejendomme er beliggende i større uforstyrrede landskaber og i kystnærhedszone.

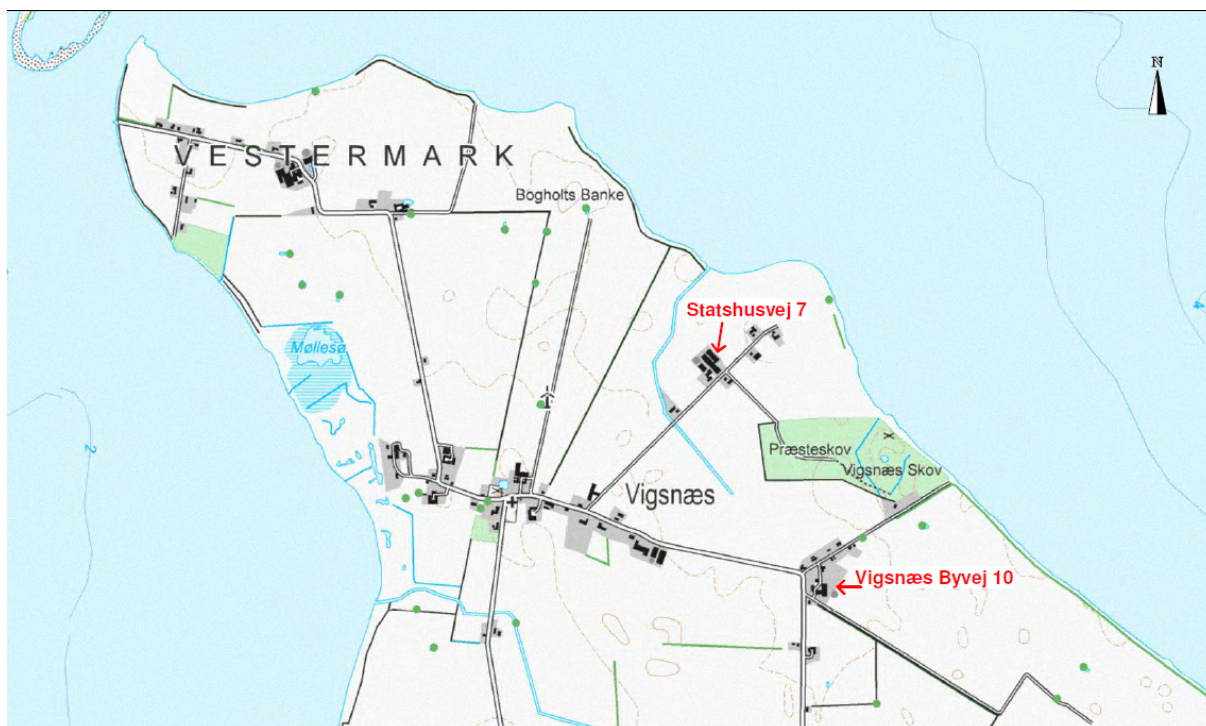

Ejendommen er beliggende i Jordbrugsområder med særlig naturværdier. Det vurderes, at det eksisterende anlæg ikke har negativ indvirkning på området, eftersom der ikke foretages nogen ændringer.

Kort med placering af stalde:

1.5.1 FASTE AFSTANDSKRAV

Nedenstående tabel viser, at afstandskravene fra eksisterende anlæg til omkringliggende omgivelser er overholdt.

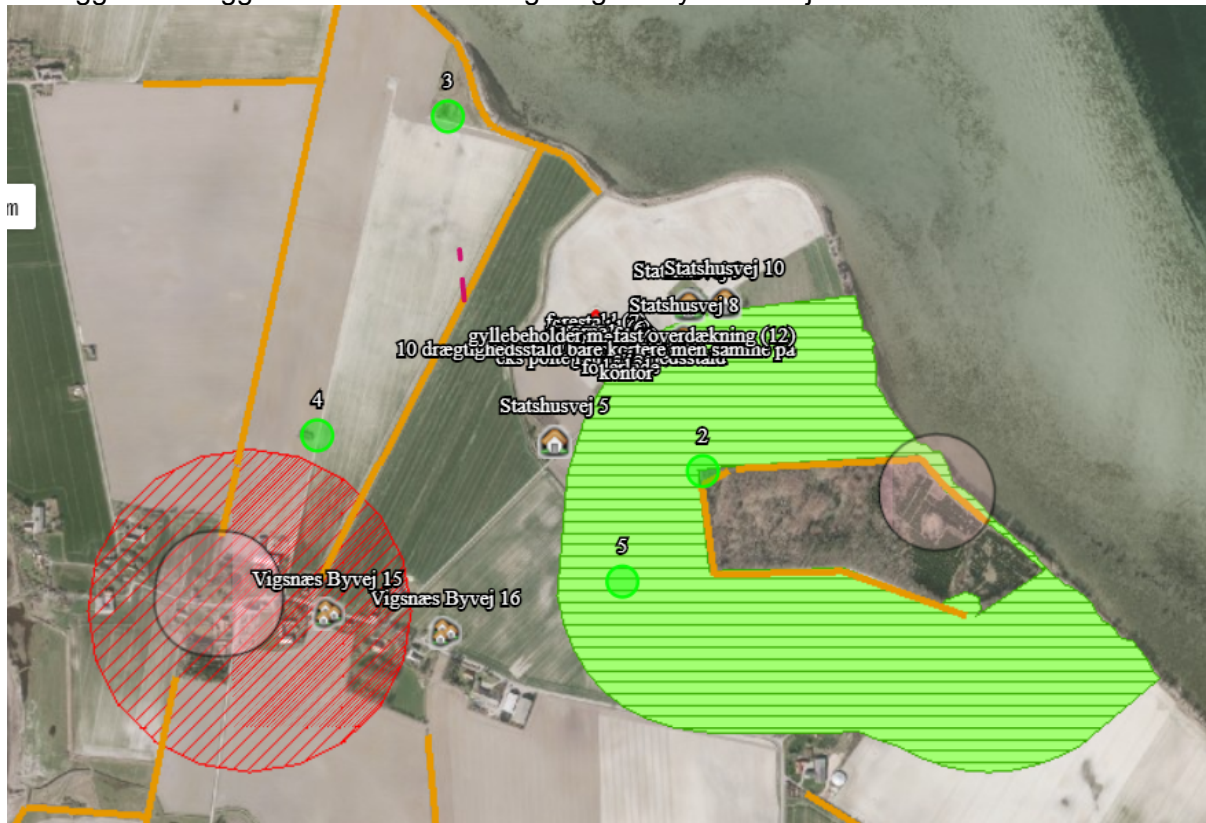
Det vurderes derfor, at eksisterende anlæg ikke påvirker omgivelserne yderlige.

	Afstand fra anlægget	Lovkrav (minimum)
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	>25 m	25 m
Almene vandforsyningsanlæg	>50 m	50 m
Vandløb/dræn/søer	>15 m	15 m
Offentlig vej og privat fællesvej	>15 m	15 m
Levnedsvirksomhed	>25 m	25 m
Beboelse på samme ejendom	>15 m	15 m
Skel	Ca. 64 m	30 m
Nabobeboelse	>50 m	50 m

Almene vandforsyningsanlæg	>25 m	25 m
----------------------------	-------	------

1.5.2 KORT OVER FREDNINGER OG BESKYTTELSESLINJER

Anlægget er beliggende udenfor fredninger og beskyttelseslinjer.

- Beskyttede sten- og jorddiger

Ved sten- og jorddiger og lign. forstås menneskeskabte, linieformede forhøjninger af sten, jord, græstørv, tang eller lignende materialer, som fungerer eller har fungeret som hegn og har eller har haft til formål at markere administrative, ejendoms- eller anvendelsesmæssige skel i landskabet. Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, som både viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendoms- og administrationsforhold, fungerer som levesteder og spredningskorridorer for dyr og planter og bidrager til et afvekslende landskab, ofte med egnstypiske digestrukturer.

Der er beskyttede diger beliggende ca. 210 meter vest for staldanlægget.

-Fredede fortidsminder

Nærmeste fredning er et fortidsminde ca. 500 m øst for ejendommen.

Det vurderes, at de beskyttede diger og gravhøje ikke bliver påvirket af projektet.

1.6 FORANSTALTNINGER TIL BEGRÆNSNING AF DET ANSØGTES VIRKING PÅ MILJØET

1.6.1 AMMONIAKEMISSION

Emissionen af ammoniak er beregnet via www.husdyrgodkendelse.dk:

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	3667,3	159,4	3826,8
Nudrift	3566,3	159,4	3725,7
8 års-drift	3566,3	159,4	3725,7

Ammoniakemissionen fra staldanlægget er over 3.500 kg N, derfor er det en §16a godkendelse.

1.6.2 AMMONIAKDEPOSITION TIL NATUROMRÅDER

Kategori 1 naturområde:

Denne kategori omfatter de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen.

Det skal bemærkes, at ikke alle naturområder, særligt søer, kan findes i ansøgningssystemet eller kan findes i et offentligt tilgængeligt lag på Danmarks Miljøportal (www.arealinformation.dk), idet det først kræver en konkret besigtigelse for at bestemme søernes naturtype.

For de Natura 2000-naturtyper, som ikke er kortlagt (primært søer), skal kommunen vurdere den eventuelle påvirkning. Ud over søer drejer det sig om Klinte eller klipper ved kysten (1230), Forstrand og begyndende klitdannelse (2110), Hvide klitter og vandremiler (2120), Kystklitter med havtorn (2160), Kystklitter med gråris (2170), Indlandsklipper af kalkfattige bjergarter (8220) og Indlandsklipper af kalkfattige bjergarter med pionerplantesamfund (8230).

Kategori 1-natur omfatter ligeledes § 3-heder og -overdrev inden for Natura 2000-områder, som ikke er nævnt ovenfor.

For kategori 1-natur gælder, at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride følgende beskyttelsesniveau:

- 0,2 kg N/ha ved mere end 2 husdyrbrug (mere end 1 ejendom ud over ansøger)
- 0,4 kg N/ha ved 2 husdyrbrug (ansøger samt 1 ejendom)
- 0,7 kg N/ha ved 1 husdyrbrug (ansøger)

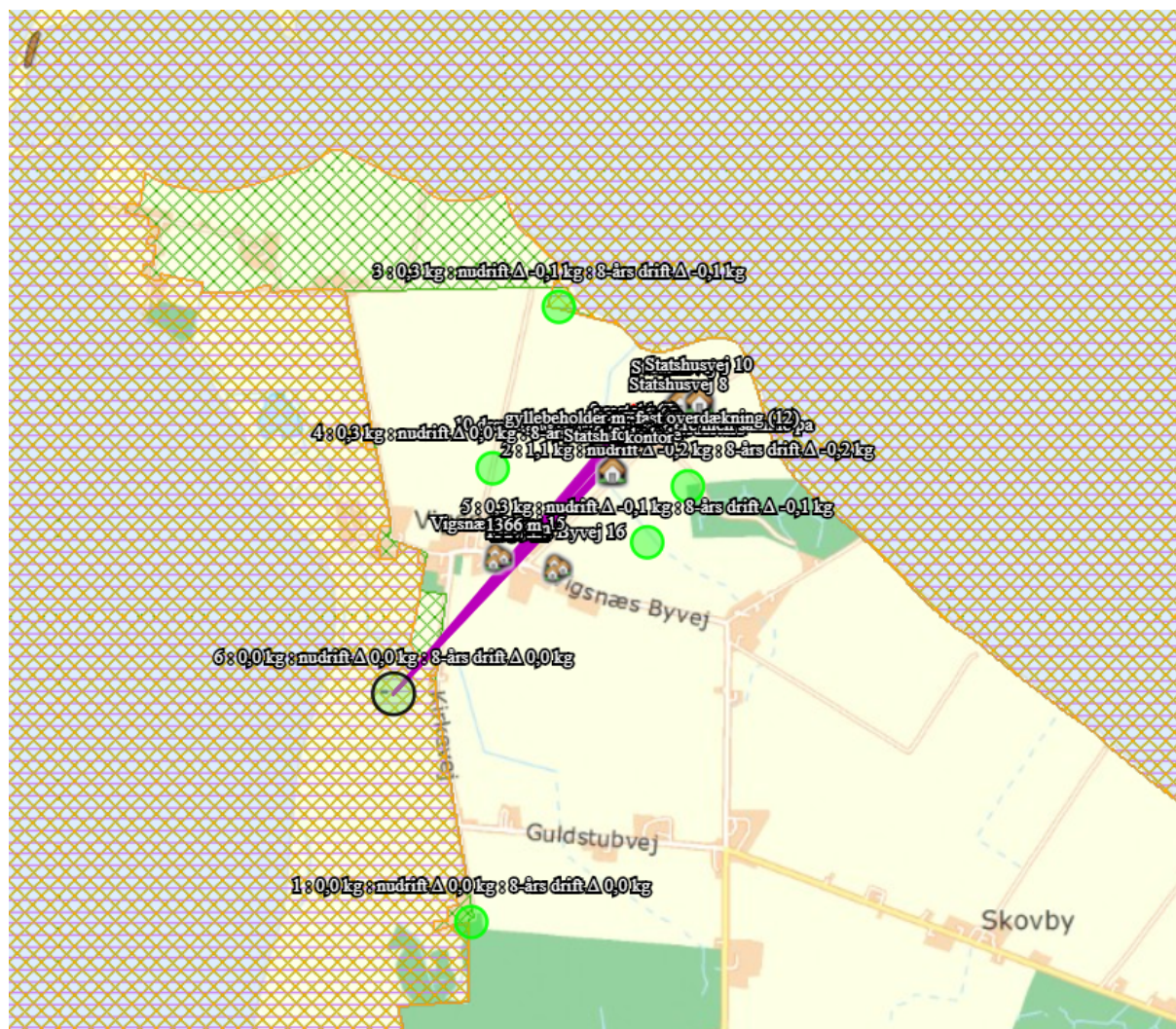
Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):

- antal husdyrbrug over 15 DE inden for 200 meter +
- antal husdyrbrug over 45 DE inden for 200-300 meter +

- antal husdyrbrug over 75 DE inden for 300-500 meter +
- antal husdyrbrug over 150 DE inden for 500-1000 meter +
- antal husdyrbrug over 500 DE, som påvirker med over 0,3 kg N/ha udover de 1000 meter.

Habitatnatur, ammoniakfølsomme naturtyper, heder og overdrev i N2000 områder:

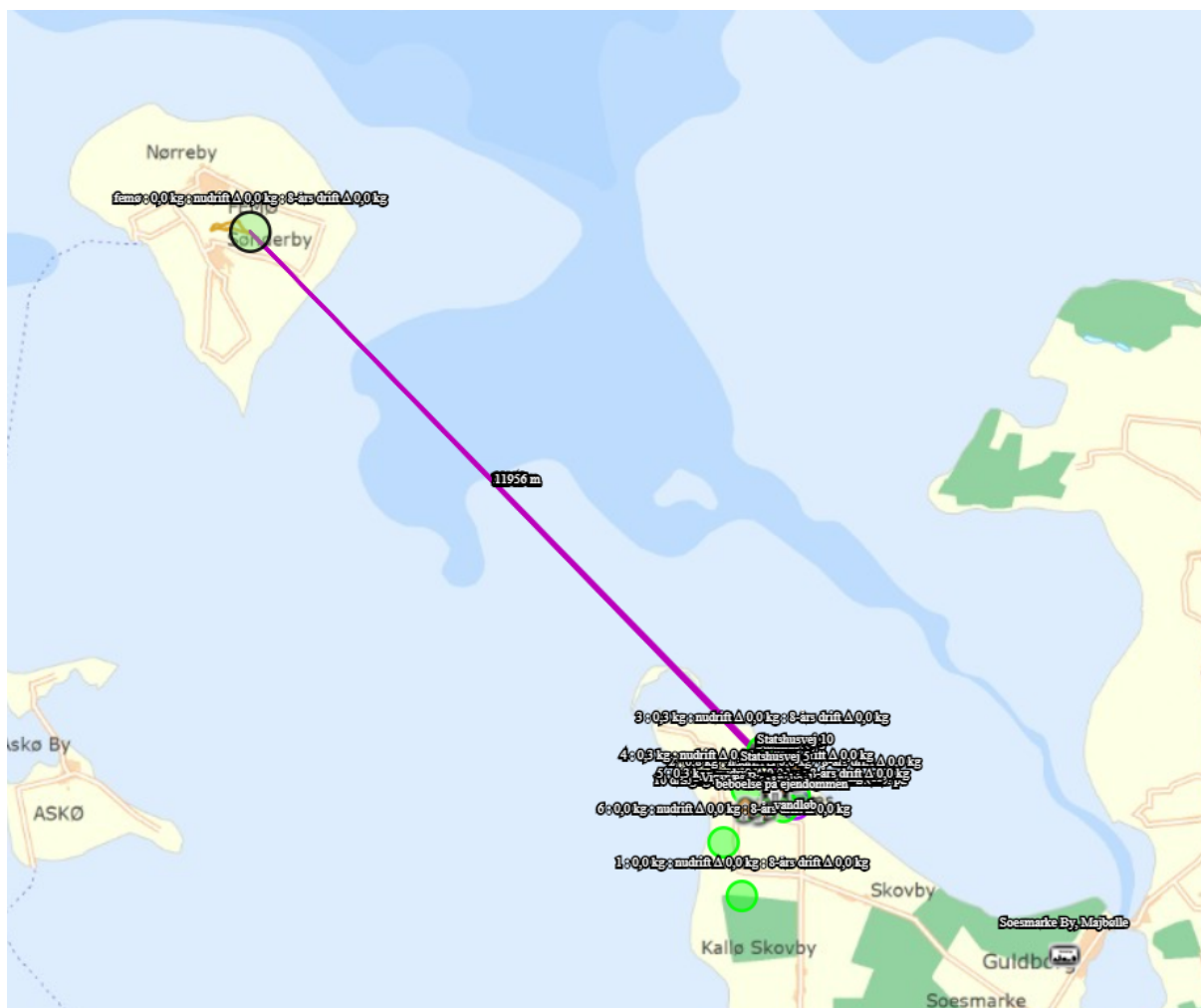
Det vurderes, at der ikke vil være nogen belastning til natura 2000 området, eftersom totalbelastningen er 0,0 kg N pr. ha pr. år.

Kategori 2 naturområde:

For højmoser, lobeliesøer, heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha, som ligger udenfor internationale naturbeskyttelsesområder (kategori 2-natur) er beskyttelsesniveauet en maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha år. Det nærmeste KAT 2 naturområde er Femø placeret mere end 11 km nord for anlægget.

Der er en totaldeposition på 0,0 kg N pr. ha pr. år, så derfor vurderes det, at emissionen fra produktionsanlægget ikke vil påvirke naturområdet.

Kategori 3 naturområde:

For heder, og overdrev samt moser og ammoniakfølsomme skove uden for internationale naturbeskyttelsesområder (kategori 3-natur) er beskyttelsesniveauet en merdeposition på 1,0 kg N/ha år. Sidstnævnte beskyttelsesniveau kan dog ud fra en konkret vurdering fastsættes højere.

Skov defineres som arealer, der er større end ½ ha og mere end 20 meter brede, og som er bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer, jf. skovlovens definition af skov.

En skov betegnes som ammoniakfølsom, når:

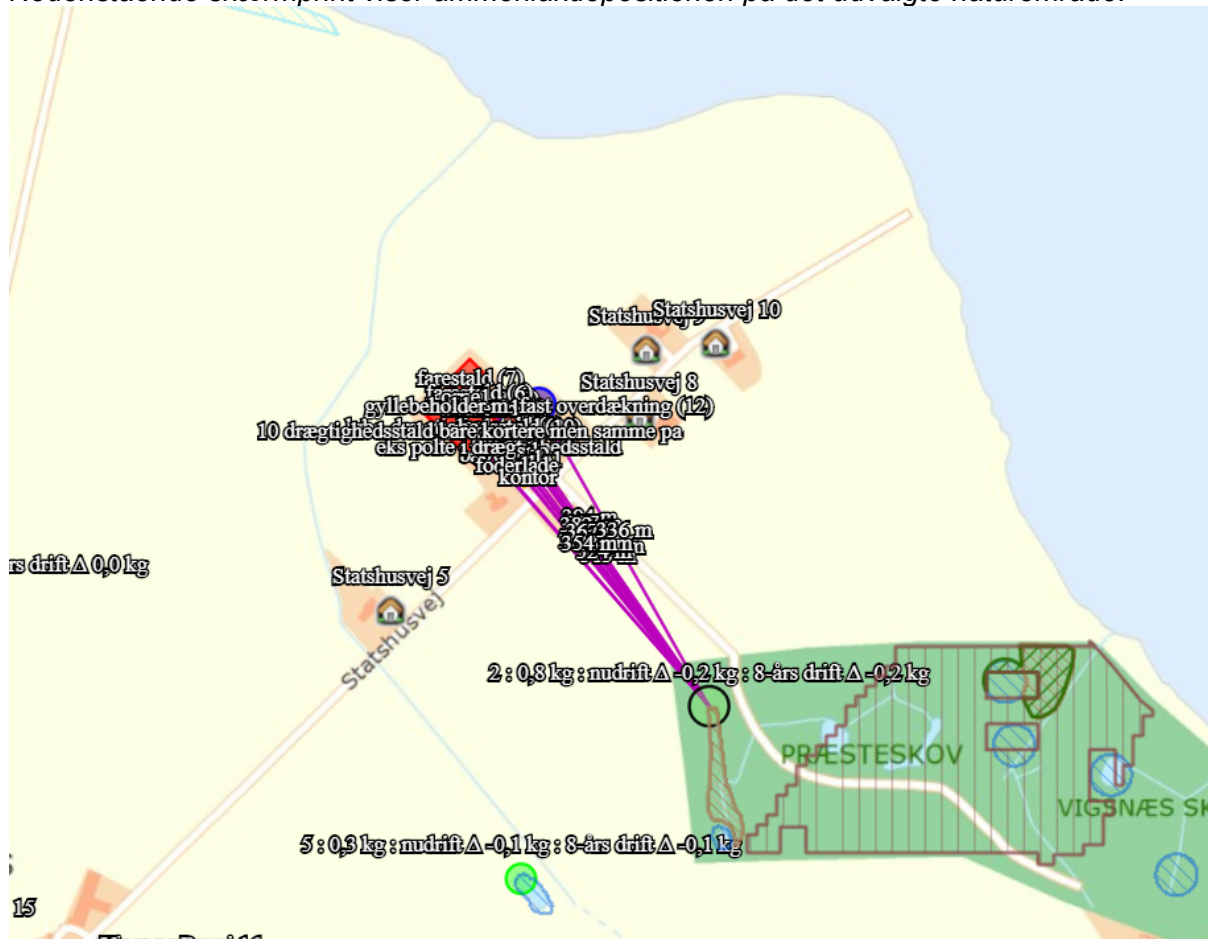
- 1) der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«,
- 2) skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesorden mere end ca. 200 år), eller
- 3) der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove, og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.

Heder, moser og overdrev (§ 3 natur) som ikke samtidig er omfattet af kategori 1 og 2 samt ammoniakfølsomme skove:

- ❖ Ca. 350 meter sydøst for ejendommen er der en mose. Beregninger viser, at merdepositionen fra husdyrbruget er 0,0 kg N pr ha pr år.

På baggrund af den beregnede ammoniakdeposition til omkringliggende naturområder vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil medføre forringelse eller tilstandsændring af naturkvaliteten. Dette begrundes med, at bekendtgørelsens afskæringskriterierne og beskyttelsesniveauer, for de nærliggende naturområder er overholdt.

Nedenstående skærmpoint viser ammoniakdepositionen på det udvalgte naturområde:

Samlet emission: **3826,8** (kg NH₃-N/år)Meremission (8 års-drift): **101,1** (kg NH₃-N/år)Meremission (nudrift): **101,1** (kg NH₃-N/år)**Oversigt af naturpunkter** ? i

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
6	Kategori 1	Ansøger	2	Bn	0,0	0,0	0,0
5	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,3
4	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,3
3	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,3
2	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,8
1	Kategori 1	Ansøger	2	S	0,0	0,0	0,0

I Habitatdirektivets Bilag IV er der opført en række arter, som skal ydes streng beskyttelse overalt i deres naturlige udbredelsesområde (også uden for de udpegede habitatområder). Det indebærer blandt andet, at dyrearternes yngle- og rasteområde ikke må beskadiges eller ødelægges og for planternes vedkommende at arterne ikke må indsamles, plukkes eller ødelægges.

Der er ikke forekomster af plante- og dyrearter omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor eller Bilag IV-arter i Habitatdirektivet i nærheden af staldanlægget.

Det vurderes, at det ansøgte projekt ikke vil påvirke nogle af Bilag IV-arterne negativt.

1.6.3 LUGTGENEAFSTANDE OG LUGTEMISSION

Lugtgenekriterierne er overholdt til byzone og samlet bebyggelse. Beregningerne er foretaget i www.husdyrgodkendelse.dk.

På baggrund af den beregnede lugtemission og en generel god oprydning samt høj hygiejne på ejendommen, vurderes det, at der ikke vil være væsentlige lugtgener ved naboer fra husdyrbruget. Derudover er der ikke medregnet i Husdyrgodkendelse.dk den lugtreduktion som gyllekølingsanlægget leverer.

Beregninger fra Husdyrgodkendelse.dk er vist nedenfor.

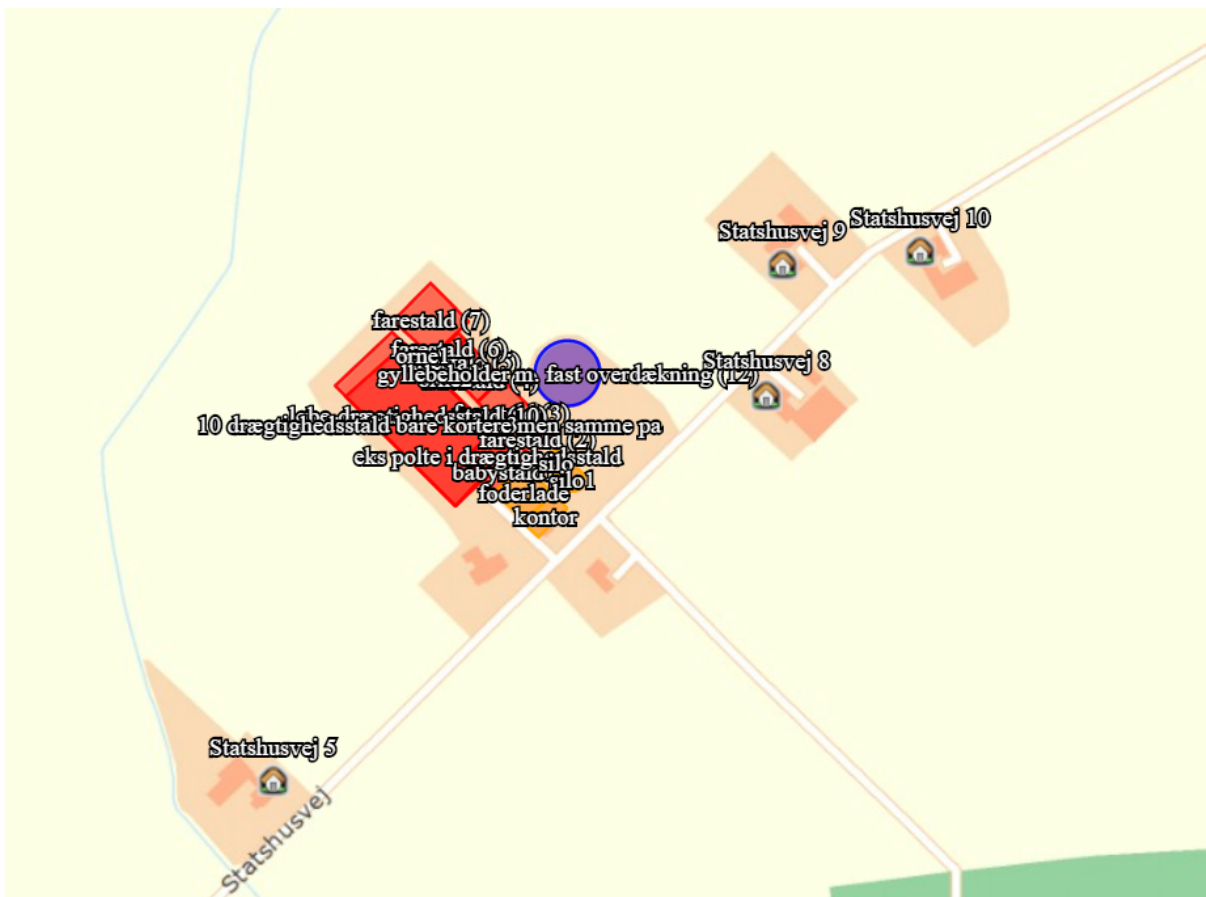
Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Statshusvej 10	0	FMK	144,9	144,9	247,4	Ja
 Statshusvej 5	0	FMK	144,9	144,9	197,7	Ja
 Statshusvej 8	0	FMK	144,9	144,9	159,7	Ja
 Statshusvej 9	0	FMK	144,9	144,9	182,9	Ja
 Vignæs Byvej 15	0	NY	317,1	285,4	722,9	Ja
 Vignæs Byvej 16	0	NY	317,1	285,4	618,9	Ja
 Soesmarke By, Majbølle	0	FMK	458,1	458,1	5238,3	Ja

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning

* Geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

Konsekvenszone: 627 m

Lugtkilder - staldluft

Ventilationsluften fra staldene medbringer en given mængde lugt. I staldene mindskes lugten ved, at der jævnlige rengøres, samt at der er overbrusning. Derudover vil samtlige ventilationsafkast blive rengjort ved vask af staldene.

Da ventilationsafkastene er placeret minimum 1 meter over tagfladen, bliver luften opblandet og fortyndet inden den falder ned omkring staldanlægget.

Der er etableret overbrusningsanlæg på bedriften for på den måde at sikre, at grise har mulighed for afkøling i varme perioder. Samtidig kan en god drift og styring af overbrusning af gødearealer medvirke til at kontrollere dyrenes gødeadfærd og dermed medvirke til at sikre, at husdyrgødningen hurtigt føres fra stald til lager. Herved mindskes både lugtgener og ammoniaktab, og muligheden for udklækning af fluelarver reduceres. Desuden kan overbrusningsanlæg have en positiv effekt på mængden af støv i stalden.

Lugtkilder - husdyrgødning

Der vil være lugtgener i forbindelse med omrøring af gyllen umiddelbart før udbringning, samt ved udbringning af gylle. Generne vil være begrænset til en forholdsvis kort periode.

Udbringningen vil være begrænset til få dage om året og arbejdet foretages så vidt det er muligt indenfor normal arbejdstid.

Ved udbringning af gylle tages der hensyn til naboer.

Udbringning af gyllen foretages primært med slangeudlægger i veletableret afgrøde, men en del af gyllen nedfældes eller nedpløjes/nedharves forud for etablering af vinterraps og vårsæd for at minimere lugtgener og mindske ammoniakfordampningen.

Pumpning og håndtering af gylle i øvrigt foregår altid indenfor normal arbejdstid.

1.7 ØVRIGE EMISSIONER OG GENE BEGRÆNSENDE FORANSTALTNINGER

1.7.1 STØJ

På ejendommen kommer der bl.a. støj fra staldventilation, indblæsning af foder i silo, brug af kompressor og traktor-/lastbiltransport.

Eftersom der er ventilatorer i ventilationsafkast, kan der observeres støj fra disse i nærheden af staldene. Støjniveauet vil dog være minimalt, da motorerne i ventilatorerne er placeret i den nederste del af afkastene.

Støj fra transport vil primært komme fra lastbiler med levering af foder, gylletransport, levering og afhentning af svin samt afhentning af døde dyr. Herudover vil der være transporter med traktor ved udbringning af gylle. Der er markdrift fra ejendommen, og der kan opleves støj herfra i sæson dog uden ændringer i forhold til nuværende støjniveau.

I det omfang det er muligt, vil alle støjende aktiviteter blive lagt indenfor normal arbejdstid. Dog kan der forekomme afvigelser i forbindelse med levering og afhentning af dyr, foder og husdyrgødning.

Alle grænser for tilladelig støj vurderes at blive overholdt og der vil kun i meget få tilfælde opstå støjgene fra transporterne. Der er ikke foretaget specielle tiltag for at sikre omkringboende mod støjgener men som beskrevet ovenfor vil de fleste transporter ligge indenfor normal arbejdstid. Udleveringramperne ligger ikke i retning af naboer og dermed skærmer bygningerne for støj i den forbindelse.

Driftsperiode for støjkilder

Ventilation: Konstant drift med spidsbelastning i varme perioder.

Fodringsanlæg: Kører i døgndrift.

Korntørring: Anvendes i høst

Gyllekørsel: Der er tale om sæsonmæssig drift, da hovedparten af gyllen bliver udkørt om foråret og en mindre del om efteråret.

Dyr: Modtagelse/afhentning af dyr. Der vil være tale om mindre spidsbelastninger i forbindelse med beskrivelsen. Udlevering af slagtedyrl vil ske i de tidlige morgentimer.

Pasning af dyr. Der vil være daglig pasning af dyrene mellem ca. kl. 06.00 og 18.00 også lørdag

Tiltag mod støjkilder

Kompressor og foderanlæg er placeret indendørs, og der er derfor begrænset støj i nærområdet. Gyllen udbringes med store vogne, hvilket begrænser antallet af kørsler. Dette begrænser samtidig antallet af dage, hvor der udkøres. Der lægges vægt på at alle flytninger skal foregå under så rolige og kontrollerede forhold som muligt, og derved påvirkes dyrene mindre, og der er mindre risiko for at de stresses og støjer.

Ved optimal drift af fodringsanlægget og indretning af staldene vil grisene ikke være meget sultne ved fodring, og derved ikke støje. Ved brug af ad libitum fodring er der på alle tidspunkter være tilgængeligt foder, og vil således ikke være støj i forbindelse med dette.

Det vurderes, at der ikke vil være en større støjbelastning, da der ikke foretages ændringer i produktionen.

Det vurderes, at der er taget de fornødne foranstaltninger til begrænsning af støj fra anlægget.

Rystelser

Husdyrbruget drives med almindelige godkendte landbrugsmaskiner. Ingen af disse maskiner medfører rystelser eller vibrationer der er til gene indenfor eller udenfor ejendommens arealer.

Det vurderes derfor at omkringboende ikke vil blive generet af rystelser fra driften af husdyrbruget.

1.7.2 LYS

Husdyrbruget anvender en kombination af dagslys og kunstig lys i staldene.

Der er lys i løbeafdelingen i 12- 16 timer i døgnet, af hensyn til søernes reproduktion. I øvrige staldbygninger er der kun lys i staldene når der arbejdes.

Lysset i staldene kan ses fra vinduerne i siden af bygningerne.

Der er udendørs belysning ved udleveringsramper og indgange. Lyset vil kun være tændt efter behov og det vurderes ikke at de er placeret så de er til gene for naboer.

Når der udskiftes belysning, vælges der energieffektiv belysning.

1.7.3 FLUER OG SKADEDYR

For at bekæmpe skadedyr, som kan være til gene for naboer og for selve ejendommen, foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørsarealerne samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddelige og renholdt.

Fluer bekæmpes efter behov. Hvis der opstår problemer med fluer, vil de blive bekæmpet efter de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Agrøkologisk Institut.

Rottebekæmpelse foretages af autoriseret firma. Aftalen med det pågældende firma i dag, er at de kommer på ejendommen 6 gange årligt og tilser de opstillede kasser.

Rotter overfører sygdomme, æder mad og husdyrfoder og ødelægger bygninger og kloaksystemer. Enhver, der opdager rotter, har pligt til at anmelde det til kommunen. Det gælder for både private og virksomheder. Man kan forebygge rotter ved at rydde op udendørs, så de ikke har mulighed for at bygge rede og ved at sørge for, at de ikke har adgang til madrester, foderrester og korn.

Det vurderes, at fluer bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Agrøkologisk Institut, såfremt der opstår behov derfor.

Det vurderes at der på baggrund af det oplyste, ikke vil ske en væsentlig opformering af fluer og skadedyr på husdyrbruget, og ejendommens skadedyrsbekæmpelse vurderes at være tilstrækkelig.

1.7.4 STØV FRA STALDE OG FODER

Støvgener kan opstå ved håndtering af foder og i særlige tilfælde fra trafik til og fra husdyrbruget. Opbevaring af foder sker i lukkede siloer enten indendørs eller udendørs. Korn opbevares i silo. Foderblanding sker indendørs. Derved minimeres støvgenerne fra håndtering af foder og korn.

Der forventes ingen væsentlige problemer med støv fra husdyrbruget. Der henvises dog til god landmandspraksis, således at al transport til og fra bedriften og levering af foder foregår ved brug af hensynsfuld og effektiv kørsel mht. udnyttelse af kapacitet.

Det vurderes, at omgivelserne ikke vil blive påvirket af projektet.

1.7.5 RENGØRING

Staldene rengøres efter hvert hold. Stalden iblødsættes og nedvaskes med højtryksvasker. Mellem hvert hold bliver staldene sat i blød og efterfølgende vasket med højtryksrensning samt afslutningsvis desinficeret. Inden det nye hold indsættes, vil staldene så vidt muligt være udtørret. Rengøringen skal være medvirkende til at der i staldene kan opretholdes et højt sundhedsniveau, og risikoen for smitte mellem de forskellige hold minimeres.

Det vurderes, at der foretages de nødvendige foranstaltninger for at opretholde en god hygiejne.

1.7.6 SPILDEVAND OG VANDFORBRUG

Fra ejendommen vil der være husspildevand, sanitetsvand, vaskevand fra stalde samt vand fra vask af grisebiler. Der er ikke offentlig kloakering i området. Husspildevand bortføres derfor med sivedræn.

Sanitetsvand fra beboelse og stald ledes til septitank. Slam fra septitank tømmes via kommunal tømningssordning.

Der forventes et vandforbrug på ca. 6.200 m² årligt.

Staldene bliver kontrolleret dagligt, og hvis der opstår utilsigtet og synligt vandspild vil det blive opdaget og repareret med det samme.

Der anvendes drikkepipler placeret i fodertugene, så der er optimale forhold for adgang til vand for svinene og et lavt drikkevandspild.

Inden vask af staldene sættes stalden i blød, hvorefter stalden vaskes med højtryksrenser med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrenser er vandbesparende.

Der bruges mindst mulig vand til overbrusning. Overbrusning bruges som køling af dyrene i de varmeste måneder af året og nedsætter desuden ammoniakfordampning og energiforbrug til ventilation.

Staldanlægget vil blive gennemgået jævnlige, så utætte rør og drikkeventiler vil blive udskiftet, så snart det opdages.

Spildevand tildelt gyllebeholder

Vaskevand fra staldene opsamles i gyllekanalerne og føres hermed til gylletanken.

Mængden af vaskevand indgår i behovet for opbevaringskapacitet i beholderen .

Vaskevandet udspreddes med husdyrgødningen. Vand fra vaskepladsen ledes til afløb, der fører under stald til fortank og herfra videre til gyllebeholder.

Type	Anslået m ³	Afledes til
Spildevand fra drikkevandsspild, rengøring og overbrusning	450	Gyllesystem
Tagvand fra eksisterende stalde/bygninger – 6300 m ²	4.725	Som eksisterende

Det vurderes, at håndtering af spildevand lever op til kravene.

1.7.7 ENERGIFORBRUG OG VENTILATION

Der anvendes energi til ventilation, fodring, lys mv. Ved løbende renovering og reparation vil der være fokus på at vælge løsninger der minimerer energiforbruget f.eks. energibesparende lyskilder mv.

Lyset i staldene styres efter timer og lyser kun 15-16 timer i døgnet.

Al ventilation sker ved et computerstyret temperaturreguleret styringssystem, der sikrer, at ventilationen kører optimalt både med hensyn til temperatur og fugt i staldene, og i forhold til elforbruget. Hyppig rengøring af ventilationsafkastene, nedsætter energiforbruget betragteligt. Overbrusning bruges til køling af dyrene i de varmeste måneder af året og nedsætter desuden ammoniakfordampning og energiforbrug til ventilation.

Gyllepumperne kører på timer, så de ikke kører unødvendigt og derved forbruger energi.

Logistikken i forbindelse med håndtering af foder, dyr m.v. er indrettet, så afstanden giver færrest mulige driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Der forventes et forbrug på ca. 360.000 kWh pr år beregnet efter normtal.

Det vurderes, at der holdes fokus på energiforbruget, så det minimeres.

1.7.8 OPBEVARINGSKAPACITET OG GYLLEHÅNDBLING

Gylle opbevares i fortank og i gyllebeholdere.

Al omlastning af gylle sker med gyllevogn med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen, og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Omlastning sker altid under opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m.

Gyllebeholdere er stabile beholdere, lavet af typegodkendt beton, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger.

Beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttet imod tæring.

En gang årligt tømmes gyllebeholdere, hvorved gyllebeholdere visuelt kan kontrolleres for evt. skader.

Der foretages lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder, at beholdere hvert 10. år bliver kontrolleret for, om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Der er ingen stationære pumper, hvilket fjerner risikoen for tab af gylle til miljøet.

Der forventes en gylleproduktion på ca. 7.100 m³ pr. år. Der er opbevaring på 3.500 m³ på Statshusvej 7 og 2.050 m³ på Vignæs Byvej 10.

Der overføres løbende gylle til beholderen på Vignæs Byvej 10, og samlet set giver det en opbevaringskapacitet på 9 mdr. opbevaring.

Det vurderes, at kravet om 9 mdr. opbevaring vil være overholdt.

1.7.9 AFFALD OG KEMIKALIER

Døde dyr fjernes dagligt fra staldene og placeres i container eller under kadaverkapsel, udviklet til formålet.

Brændbart affald i form af plastik, papirsække, aftøringspapir og tom rengjort emballage bliver opsamlet i container og bortskaffes via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller til kommunalgenbrugsplads.

Jern og metal afhændes til produkthandler og glas m.m. bortskaffes via indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller bortskaffes til kommunalgenbrugsplads.

Klinisk risikoaffald i form af medicinglas og -rester samt kanyler bortskaffes via indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder, indleveres på genbrugsplads eller sendes med dyrlægen retur.

Spildolie opbevares på fast gulv uden afløb i maskinhus. Emballage og rester afhændes til godkendt aftager/kommunal genbrugsplads.

Det vurderes, at affald og kemikalier håndteres korrekt.

1.7.10 DØDE DYR

Døde dyr afhentes efter behov 1 gang ugentligt af DAKA. Frem til afhentning opbevares store grise under kadavercap, smågrise i kølecontainer.

Det vurderes der ikke vil ske nogen skadelig påvirkning, eftersom at døde dyr opbevares korrekt.

1.7.11 TRANSPORTER TIL OG FRA EJENDOMMEN

Til- og frakørselsforhold

Arbejdskørsel til og fra produktionen skal ske ad Statshusvej. Der er gode oversigtsforhold ved ud og indkørsel.

Transporter

Hovedparten af transporterne udgøres af transporter med smågrise, dyr til slagtning, husdyrgødning, korn og foder. Transporterne med husdyrgødning og korn er sæsonbetinget, mens levering/afhentning af smågrise sker 1 gang ugentligt.

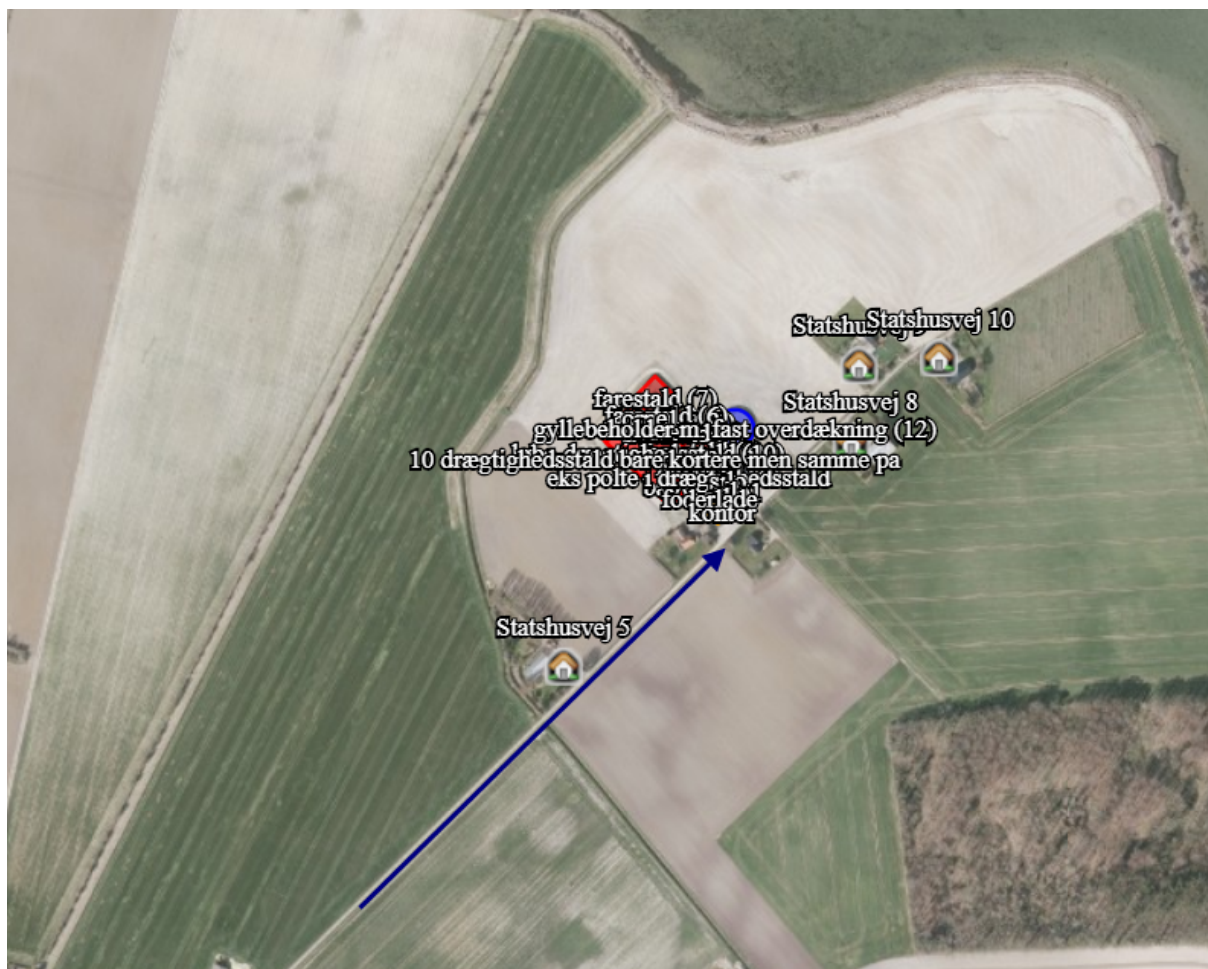
På dage med gyllekørsel og kornkørsel er der en rimelig stor trafik med deraf følgende støjgener. Det tilstræbes, at kørslen bliver holdt på hverdage i normal arbejdstid, men i højsæsonen vil der være øget trafik på - og omkring ejendommen udenfor de anførte tidspunkter.

Gyllen transporteres med traktor og gyllevogn ud til udbringningsarealerne.

Transporterne vil primært foregå indenfor normal arbejdstid 06-18, dog kan kørsler med levende dyr ske tidligere. Alle grænser for tilladelig støj vil blive overholdt.

Eftersom dyreholdet ikke udvides, vil der ikke ske en merpåvirkning af omgivelserne, og det vurderes derfor, at miljøgodkendelsen ikke påvirker trafikken i negativ retning.

Nedenfor er vist tilkørselsveje

Transporter	Nudrift, antal pr. år	Ansøgt, antal pr. år
Polte	4	4
Afhentning af smågrise	52	52
Dyr til slagt	26	26
Døde dyr	52	52
Foder	104	104
Husdyrgødning samt gylle til beholder på Vignæs Byvej 10	278	278
Diverse	20	20
I alt	536	536

Eftersom der ikke sker nogen stigning i antal transporter til ejendommen, vil der ikke ske en merpåvirkning af de omkringliggende naboer.

1.8 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

På ejendommen påtænker ansøger følgende egenkontrol af produktionen:

- ❖ Alle dyr tilses minimum en gang dagligt og alle regler vedr. dyrevelfærd opfyldes.
- ❖ Staldene, inkl. mekanisk udstyr, kontrolleres dagligt, og der udføres små reparationer med det samme eller tilkaldes service.
- ❖ Der er serviceaftale med leverandør af ventilationsanlæg.
- ❖ Gyllebeholder er tilmeldt de lovpligtige 10-årige beholderkontrol.
- ❖ Den daglige drift af ejendommen drives efter principperne ”Godt Landmandskab”, således anlægget giver mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne.
- ❖ Der er en sundhedsaftale med dyrlæge, hvor besætningens generelle sundhed vurderes og hvor det enkelte dyr behandles efter behov. Medicinforbruget søges minimeret ved systematisk sundhedsrådgivning.
- ❖ Der tages i videst muligt omfang hensyn til naboer i forbindelse med udbringning af husdyrgødning.
- ❖ Personalet på ejendommen bliver løbende efteruddannet.
- ❖ Foder tilpasses dyrenes behov og sundhed.
- ❖ Alle medarbejdere er instrueret i forsvarlig håndtering af forurenende stoffer herunder gylle, kemikalier og brændstof.
- ❖ Al produktion tilrettelægges således at belastning af den enkelte medarbejder mindskes.
- ❖ Rengøring i og omkring bygningerne og silo, foretages jævnligt, med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold. Den jævnlige rengøring og visuelle kontrol sikrer bl.a. at der ikke opstår uhygiejniske forhold, ressourcepild eller punktforurening.

Det vurderes, at der er taget de nødvendige foranstaltninger.

1.8.1 DOKUMENTATION:

For at kunne dokumentere at miljøgodkendelsen og lovgivningen overholdes er/bliver følgende til rådighed på kommunens forlangende:

- Foderplaner
- Slagteriafregninger
- CHR-registreringer
- Registrering af årligt forbrug af el og vand
- 5/10 års beholderkontrol og logbøger over flydelag

Det vurderes, at der er taget de nødvendige foranstaltninger.

1.9 BAT-EMISSIONSNIVEAU, AMMONIAK

BAT-kravet for ammoniakemissionen fra husdyrbruget er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. Af nedenstående fremgår det, at BAT niveauet er overholdt.

Af nedenstående skærmpoint fra den gældende miljøgodkendelse er BAT beregnet til 3.883 kg N.

På baggrund heraf vurderes det, at BAT for staldanlægget er overholdt, da den faktiske emission er 3.827 kg N.

Skærmpoint af BAT beregning fra Hudyrgodkendelse.dk:

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3724	159	3883
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3667	159	3827
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	57
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

1.9.1 TEKNOLOGIER OG TIL- OG FRAVALG AF TEKNOLOGI

Bedriftens ansvarlige har fokus på, hvilke staldsystemer der er bedst anvendelige i relation til miljø, og dermed tab af ammoniak til omgivelserne, samt til dyrenes velfærd.

Bedriften og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter.

Staldene er indrettet med delvis fast gulv og fuldspalter. Der anvendes overbrusning af gødearealet, så det renholdes og så ammoniak- og lugtemissionen reduceres.

Stalden er indrettet, så der kan rengøres efter hvert hold og derved nedsætte risikoen for sygdomme, nedsætte lugt fra staldene og mindske støvet i stalden for både dyr og mennesker.

Håndteringen af gylle er med træk og slip. Pumpning og håndtering af gylle vil foregå i lukket rørsystem. Pumpning vil foregå indenfor normal arbejdstid.

Tildeling af halm i stiens lejeområde vil medvirke til, at stien holdes tør og endvidere give beskæftigelse til grisene. Dette giver lidt støv i staldene, men ammoniakkoncentrationen og temperaturen er lavere, hvilket medvirker til et bedre arbejdsmiljø.

Rengøring af de faste lejearealer er forbundet med en større arbejdsforbrug. Desuden kan der være større risiko for svineri på det faste gulv i perioder med højere temperaturer. Herved større arbejde med at holde disse rene. Ved svineri på det faste gulv er der risiko for at reduktionen i ammoniak ikke kan overholdes.

I babystald er To-klimastald med delvist spaltegulv. Det vurderes, at ammoniakfordampningen er reduceret, og der er ved brug af overdækning mulighed for at holde en lavere temperatur i forhold til referencesystemet. Der er mulighed for tildeling af halm og andet rodemateriale.

Der kan dog være en større arbejdsbyrde, da det faste gulv skal renholdes.

I drægtighedsstalden er der tale om en stald, hvor søerne går løse i store grupper. Leje/hvilearealet er indrettet fast leje, og aktivitetsarealet med spaltegulv, under spaltegulvet er der gyllekanaler.

Farestierne er indrettet med delvis fast gulv og fulddrænet gulv, se opdeling i afsnit 1.4.1. Farestien har i begge tilfælde et tørt miljø for pattegrisene, hvorved der kan opretholdes et lavt smittepres i farestien.

Der er etableret gyllekøling i Løbe-drægtighedsstalden, poltestalden, babystalden og i farestald (7) til reduktion af ammoniakfordampningen fra staldanlægget. Udover at gyllekølingsanlægget reducerer ammoniakfordampningen fra staldanlægget vil man have en miljøvenlig varmekilde til farestaldene og babystalden.

Produktioner med miljøteknologi				
Produktion	Beskrivelse af miljøteknologi	Driftstimer pr. år	NH ₃ -N effekt (%)	
Ansøgt drift				
(#312480) Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv	Navn: Gyllekøling Driftstimer=[8760,00] EffektLugt:Lugt=[] EffektNh 3 = [16,00]	8760	16	
(#289308) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Navn: Gyllekøling Driftstimer=[8760,00] EffektLugt:Lugt=[] EffektNh 3 = [16,00]	8760	16	
(#289313) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Navn: Gyllekøling Driftstimer=[8760,00] EffektLugt:Lugt=[] EffektNh 3 = [30,00]	8760	30	
(#289320) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	gyllekøling	8760	30	

1.9.1.1.1 Teknologiblade

Til so- og slagtesvineproduktioner findes følgende teknologiblade:

- ❖ Luftrensning
- ❖ Delvist fast gulv
- ❖ Køling af gylle i svinestalde
- ❖ Fast overdækning af gyllebeholder
- ❖ Svovlsyrebehandling af gylle

1.9.1.1.2 Valg af teknologi

- ❖ Fast overdækning af gyllebeholder
- ❖ gyllekøling
- ❖ Delvis fast gulv i babystald, løbe-drægtighedsstald, poltestald og farestald (5).

Nedenfor ses beregning på fra Klimadan på gyllekølingsanlægget. Der er regnet med hhv. 16 pct. og 30 pct. ammoniakreduktion.

Beregnings ID (oplyses ved kontakt med Klimadan A/S): **T44330**

Bemærk at nedenstående beregninger er Klimadans ejendom og ikke må udleveres til tredjemand uden forudgående aftale med Klimadan A/S.

Oversigt over miljø krav.

Køling af gylle reducerer ammoniakfordampningen fra stalden. Teknologien er beskrevet i Miljøstyrelsens

Teknologiliste 05.02.2018 omkring køling af gylle i svinestalde. Gyllekølingsanlægget er dimensioneret ud fra fremsendte plantegning.

Etablering af gyllekøling med træk og slip i alt.	454 m ²
Etablering af gyllekøling med linespil i alt.	1.664 m ²

Varmpumpeanlægget er dimensioneret efter varmebehovet og eventuelt med frikøling samt heatdump af varme for at opnå den forventede reduktion i ammoniakfordampningen samt sænkning af lugtemission.

Gennemsnitlig køleeffekt i gyllekummen med miljø kit. (Ammoniak reduktion)		25,3 W/m ²
Laveste køling på døgnbasis set over året. (Lugt reduktion).		1,6 W/m ²
Forventet reduktion i ammoniakfordampningen (træk og slip).	83.028 kWh	16,0 %
Forventet reduktion i ammoniakfordampningen (linespil).	387.182 kWh	30,0 %
Gennemsnitlig forventet reduktion i ammoniakfordampningen.		27,0 %
Forventet lugtreduktion med miljøkit installeret. Bemærk kun staldafsnit med træk og slip.		1,2 %

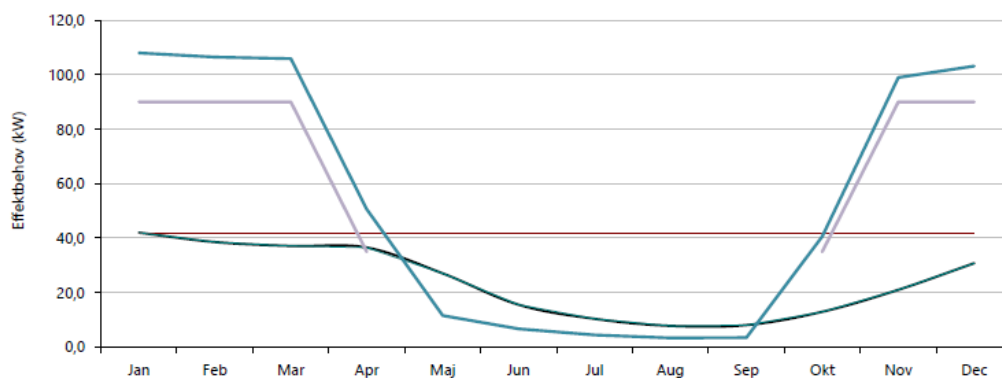
Energifordeling.

	Effektbehov	Energibehov
Varmeforbrug gennemsnit de sidst 3 år -	42,0 kW.	126.000 kWh.
Samlet behov.	42,0 kW.	126.000 kWh.

Det samlede energibehov svarer til følgende.

14.824 ltr. Olie.

Bemærk at ovenstående beregninger er vejledende og er udført på baggrund af oplysninger fra kunden og erfaringstal fra Klimadan.

Forslag til vilkår og egenkontrol fra Klimadan:

Vilkårsforslag - Gyllekøling: Anvendelse af datalogger

Indretning og drift

1. Gyllekanalerne i staldafsnit drægtig/løbe/polte, fare og baby i alt 454 m² træk og slip samt 1664 m² linespil - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.
2. Køleydelse på gennemsnitligt mindst 25,3 W/m².
3. Den samlede årlige køleydelse skal være på mindst 470.210 kWh.
4. Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den daglige (kun nødvendig ved lugtreduktion), månedlige og årlige køleydelse målt i kWh.
5. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningsystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
6. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
7. Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.

Egenkontrol

7. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmer samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse.
8. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 2 uger.
9. Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

1.9.1.1.3 Fravalg af teknologi

Luftrensning og gylleforsuring er fravalgt, da der er tale om eksisterende stalde, det vurderes at være økonomisk uproportionalt at etablere i eksisterende stalde, der er ikke lavet yderligere økonomiske beregninger på dette.

Reduktion i tildeling af råprotein i foderet til søer er fravalgt i Husdyrgodkendelse.dk, eftersom det ikke er et tiltag man kan anvende. Søerne vil blive tildelt den mængde råprotein der anses for at være sundhedsmæssigt og økonomisk fordelagtigt. På ejendommen arbejdes der dog kontinuerligt på at nedsætte forbruget, se afsnittet om fodring.

Ud fra de valgte miljøteknologier, vurderes det, at produktionsanlægget lever op til BAT.

1.9.2 BAT DAGLIG DRIFT

Bedriftens ansvarlige har fokus på, hvilke staldsystemer der er bedst anvendelige i relation til miljø, og dermed tab af ammoniak til omgivelserne, samt til dyrenes velfærd.

Bedriften og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper, der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter.

Den daglige drift er tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse, således anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest

mulige gener for omgivelserne. Dette søges opnået ved bl.a. at reduceret vand- og energiforbrug og ved reduktion af ammoniakfordampning fra staldene og lager.

Ansøger vurderer, at det er BAT at monitorere følgende procesparametre mindst en gang om året:

- ❖ Vandforbrug
- ❖ Energiforbrug
- ❖ Brændstofforbrug
- ❖ Antallet af indgående og udgående dyr, herunder fødsler og dødsfald, hvor dette er relevant
- ❖ Foderforbrug
- ❖ Gødningsproduktion

Det vurderes, at den daglige drift lever op til BAT.

1.9.3 BAT FODRING

Foderplaner laves i samarbejde med en rådgiver fra foderstof, Svinerådgiver el lign. med henblik på at opnå den mest optimale fodring af svinene mht. trivsel, sundhed, vækst, foderomkostninger, brug af færrest mulige resurser osv.

Foderet er ved hjælp af foderplaner tilpasset de enkelte dyrs aktuelle behov. Derved undgås overforsyning med næringsstoffer, der vil ende som uudnyttede næringsstoffer i gyllen.

Proteinindholdet i foderet søges hele tiden reduceret og optimeret. Når proteinindholdet reduceres, vil mængden af overskudsprotein i gyllen reduceres, og dermed vil der være en lavere N-udledning. Reduktion af protein i foderet sker primært ved løbende forbedring af foderkvaliteten og ved genetiske forbedringer af svinets fodereffektivitet.

Der benyttes medicinsk zink til de mindste smågrise i den eksisterende stald i det omfang det er nødvendigt for at undgå diarré ved fravæning.

Fosforindholdet i foderet søges hele tiden reduceret og optimeret. Når fosforindholdet reduceres, vil mængden af overskudsfosfor i gyllen reduceres og dermed vil der være en lavere P-udledning.

Det vurderes, at BAT for foder er opfyldt på ejendommen.

1.9.4 BAT OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING

- ❖ Gyllen opbevares i beholder.
- ❖ Der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet på ejendommen/andre ejendomme, således at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde.
- ❖ Gyllen opbevares i stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger.
- ❖ Beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring.
- ❖ Gyllebeholdere tømmer regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse.
- ❖ Gylle kun omrøres umiddelbart før tømning af beholderen ved f.eks. tilførsel på marken.
- ❖ Gyllebeholdere er underlagt 10-års beholderkontrol og er under dagligt opsyn.

- ❖ Der foretages løbende eftersyn og vedligeholdelse af gyllebeholderne.
- ❖ Gylle suges fra de eksisterende beholdere og op i gyllevognen ved hjælp af en sugekran, der er påmonteret på gyllevognen. Sugekran minimerer risikoen for eventuelle uheld eller spild i forbindelse med påfyldningen af gyllevognen.

Det vurderes, at BAT for opbevaring af husdyrgødning er opfyldt på ejendommen.

1.9.5 MANAGEMENT

Den daglige drift er tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse, således anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne. Dette søges opnået ved reduceret vand- og energiforbrug og ved reduktion af ammoniakfordampning fra staldene.

Der foretages daglige tilsyn af bedriften og løbende vedligeholdelse af anlægget.

Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Logistikken i forbindelse med fodring og håndtering af dyr, er indrettet, så afstanden giver færrest muligt driftstimer.

Rengøring i og omkring bygningerne og siloer, foretages jævnligt, med henblik på at minimere risikoen for lugt, og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold. Den jævnlige rengøring og visuelle kontrol sikrer, at der ikke opstår ressourcspild eller uhygiejniske forhold.

Døde dyr fjernes dagligt fra staldene og placeres i container eller under kadaverkapsel, så der ikke opstår uhygiejniske forhold.

Affald bortskaffes, så vidt muligt, til genbrug.

Medicinforbruget søges minimeret ved systematisk sundhedsrådgivning med dyrlæge og der er 4-6 årlige besøg af dyrlægen, hvor besætningens generelle sundhed vurderes, og hvor det enkelte dyr behandles efter behov. Herudover er der diverse rådgivningsbesøg.

Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse og medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket vilkår der er stillet til driften i den forbindelse. Medarbejdere holdes ajour med nye krav og regler på regelmæssige personalemøder.

Alle medarbejdere er instrueret i forsvarlig håndtering af forurenende stoffer herunder gylle, kemikalier og brændstof og produktionen tilrettelægges således, at belastning af den enkelte medarbejder mindskes.

1.9.6 FOREBYGGELSE AF UHELD

Det er vurderet at der sker forebyggelse af uheld på ejendommen med udgangspunkt i nedenstående beskrivelser.

Anlæg og tekniske foranstaltninger renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad at det sikrer en korrekt brug og effekt. Medarbejderne er grundigt introducerede til opgaverne, hvilket er med til at sikre, at disse bliver udført korrekt, og med minimal risiko for uheld som følge af forkert håndtering af kemikalier, gylle, olie mv. Ejer og andre med fast adgang til bedriften er vejledt i beredskabsplanen, hvilken har en fast plads på staldkontoret og i ejers privatbolig.

Al omlastning af gylle sker med gyllevogn med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen, og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Omlastning sker altid under opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m.

En gang årligt tømmes gyllebeholderen, i forbindelse med den normale udbringning af gylle, hvorved gyllebeholderen visuelt kan kontrolleres for evt. skader. Der foretages desuden lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder, at beholderen hvert 5 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Dieseltankene er hævet over jorden og placeret hvor der er minimal risiko for påkørsel. Tanken udskiftes i overensstemmelse med olietankbekendtgørelsens sløjfningssterminer.

Ved at følge de retningslinjer der er anført i beredskabsplanen forventes skadevirkninger ved evt. uheld minimeret, da der vil ske forureningsbegrænsende foranstaltninger i form af inddæmning, oppumpning m.v.

1.9.7 BEREDSKABSPLAN

Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen.

Ved at følge de retningslinjer der er anført i beredskabsplanen forventes skadevirkninger ved evt. uheld minimeret, da der vil ske forureningsbegrænsende foranstaltninger i form af inddæmning, oppumpning m.v.

Ejer og andre med fast adgang til bedriften er/bliver vejledt i beredskabsplanen, hvilken får en fast plads på staldkontoret. Beredskabsplan, der beskriver, hvilke forholdsregler medarbejder og ejer skal tage ved brand, udslip af gylle eller ved andre uheld og kritiske situationer.

1.9.8 REDEGØRELSE FOR UHELD

Driftsforstyrrelser eller uheld, der kan medføre væsentlig forøget forurening i forhold til normal drift, kan ske i forbindelse med håndtering og opbevaring af husdyrgødning og kemikalier, ved strømsvigt samt udslip af dieselolie.

Det vurderes, at der er taget de nødvendige foranstaltninger.

1.9.9 UHELD MED GYLLE

I tilfælde af mindre gylleudslip vil gyllen samle sig om lækagestedet, i dette tilfælde vil gylle løbe mod det laveste område omkring tankene. Herfra kan det suges op og fjernes. Maskinstation vil blive kontaktet, og der kan dæmmes op med jord eller lignende.

Al omlastning af gylle sker med gyllevogn med fastmonteret kran, hvor pumpen sidder på gyllevognen, og der sker en automatisk tømning af pumperøret. Omlastning sker altid under opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m.

En gang årligt tømmes gyllebeholderen, i forbindelse med den normale udbringning af gylle, hvorved gyllebeholderen visuelt kan kontrolleres for evt. skader. Der foretages desuden lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder, at beholderne hvert 5/10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Det vurderes, at der er taget de nødvendige foranstaltninger.

1.9.10 DØDE DYR

Døde dyr fjernes dagligt fra staldene og placeres i container eller under kadaverkapsel, udviklet til formålet. DAKA (el. lign) tilkaldes efter behov. Derved undgås uhygiejniske forhold og at der kan observeres døde dyr af forbipasserende. Desuden kan ræve, hunde og vilde katte ikke komme til de døde dyr. Døde dyr afhentes af DAKA.

Det vurderes, at håndtering af døde dyr opfylder gældende lovkrav.

1.9.11 STRØMSVIGT

Ved længerevarende strømsvigt vil energiforsyningsgesellschaften blive kontaktet. Der er nødopluk i staldene, og alarmer der straks påkalder en medarbejder.

Det vurderes, at der er taget de nødvendige foranstaltninger.

1.9.12 BRAND

Ved brand tilkaldes brandvæsnet.

Der er opsat pulverslukkere strategiske steder på ejendommen. Der iværksættes slukningsarbejde i det omfang det er forsvarligt. Dyr forsøges reddet ud.

Det vurderes, at der er taget de nødvendige foranstaltninger.

1.10 HUSDYRBRUGETS OPHØR

Ved husdyrbrugets ophør, rengøres stalde- og gødningsopbevaringsanlæg. Evt. nedbrydning af stalde og fortank/gyllebeholder vil ske i henhold til gældende regler.

Der er ikke truffet foranstaltninger for forebyggelse af forurening ved virksomhedens ophør, da virksomheden ikke forventes lukket. Desuden vil en evt. forurening kun kunne stamme fra håndtering af gylle. Eftersom dette er lagt i faste rammer, anses det ikke for hensigtsmæssigt at foretage yderlige.

1.11 GENERELLE VIRKNINGER

1.11.1 GRÆNSEOVERSKRIDENDE VIRKNINGER PÅ MILJØET

Det vurderes, at der ingen grænseoverskridende virkninger er fra husdyrbruget. Det vurderes, at der ikke vil være luftbåren forurening eller gener, der vil kunne påvirke nabolande.

1.11.2 BEFOLKNINGEN OG MENNESKERS SUNDHED

Husdyrproduktionen på ejendommen overholder alle lovens fastsatte krav i forhold afstandskrav og lugtgener til naboer, hvorfor det ikke forventes, at omkringboende bliver væsentligt generet af lugt fra husdyrproduktionen.

Støvgener minimeres ved at foderet håndteres i lukkede systemer og ved fornuftig håndtering af halm ved strøning, hvorfor det ikke forventes at omkringboende bliver væsentligt generet af støv fra husdyrproduktionen.

De fastsatte grænser for støjgener overholdes dag og nat, ved hensynsfuld kørsel med transporter og ved kørsel med hovedparten af transporterne indenfor almindelig arbejdstid minimeres støjgenerne, hvorfor det ikke forventes at omkringboende bliver væsentligt generet af støj fra husdyrproduktionen.

Der holdes generelt en god hygiejne og ved foderopbevaringen, så tiltrækningen af rotter og mus samt mulighederne for udklækning af fluelarver minimeres, hvorfor det ikke forventes at omkringboende er væsentligt generet af skadedyr fra husdyrbruget.

Smittebeskyttelse

Smittebeskyttelse er både beskyttelse af besætningens egne dyr mod indførsel af smitsomme sygdomme, beskyttelse mod spredning af sygdomme mellem forskellige besætninger og beskyttelse mod spredning af zoonotiske smitstoffer fra besætninger til det omgivende samfund (zoonoser er sygdomme, der kan smitte mellem dyr og mennesker).

Der er regler om smittebeskyttelse for svinebesætninger med sundhedsrådgivningsaftale. For svinebesætninger med sundhedsrådgivningsaftale gælder desuden særlige regler om zoonotisk smittebeskyttelse, hvor den besætningsansvarlige i samarbejde med besætningsdyrlægen skal udarbejde en zoonotisk smittebeskyttelsesplan, som har til formål at modvirke smittespredning fra besætningen.

1.11.3 BIOLOGISK MANGFOLDIGHED I FORHOLD TIL KATEGORI 1– OG 2-NATUR SAMT BILAG IV-ARTER

Ammoniakfordampningen fra husdyrbruget overholder alle lovens afskæringskriterier for ammoniakdeposition til kategori 1, 2- og 3 natur. Tilstanden af nærmeste kategori 1 naturområder forventes derfor ikke ændret af ammoniakfordampningen fra husdyrproduktionen på ejendommen.

Biologisk mangfoldighed

Nedenstående kortudsnit viser en illustration af husdyrtrykket i området omkring produktionsanlægget. Bilaget er udarbejdet på basis af de tilgængelige oplysninger om husdyrgodkendte ejendomme der findes via husdyrgodkendelse.dk. Det skal i den forbindelse bemærkes, at der er visse usikkerheder vedrørende disse data idet det ikke med sikkerhed er så stort et dyrehold som forventet (hvis godkendelserne ikke er udnyttet). Således kan den løbende strukturtilpasning i landbruget (afvikling/udvikling i husdyrholdet) være usikkert oplyst. Med baggrund i bl.a. oplysninger fra husdyrgodkendelse.dk vurderes

det, at udvidelsen ikke alene eller sammen med bidrag fra andre kendte ammoniakudviklinger – vil øge den samlede luftbårne kvælstofbelastning i området i uacceptabelt omfang.

Bilag IV arter

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring landbrugsejendomme og deres tilhørende arealer. Der forligger dog ingen registreringer heraf.

Ammoniakfordampningen fra husdyrbruget overholder alle lovens afskæringskriterier for ammoniakdeposition til kategori 1, 2- og 3 natur. Tilstanden af nærmeste kategori 1, 2 og 3 naturområder forventes derfor ikke ændret af ammoniakfordampningen fra husdyrproduktionen på ejendommen.

Eventuelle levesteder for bilag IV-dyrearter i området forventes ligeledes ikke at blive påvirket af husdyrproduktionen på ejendommen.

Det vurderes at udvidelsen/ændringen ikke vil medføre en forøget påvirkning af de nævnte bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder

1.11.4 JORDAREALER, JORDBUND, VAND, LUFT OG KLIMA

Udbringning af husdyrgødning fra gården reguleres af generel lovgivning for udbringning af husdyrgødning.

Generelt er markdriften omfattet af regulering mht. næringsstofftilførsel og sædskifte, hvilket har positiv betydning for jordens frugtbarhed og udvaskning af næringsstoffer til vandmiljøet. Det forventes ikke, at projektet har negativ indvirkning på luft eller klima.

1.11.5 MATERIELLE GODER, KULTURARV OG LANDSKABET

Der er taget højde for påvirkningen af materielle goder, kulturarv og landskabet. Der er ingen fredninger, der bliver påvirket af produktionen. Det vurderes, at ingen af disse tre parametre vil blive påvirket væsentligt i forbindelse med opførslen af byggeriet.

1.11.6 MILJØLEDELSE

Miljøpolitik

BEDRIFT/ADRESSE:

Jesper Tambour, Statshusvej 7, 4862 Guldborg

Dette er den overordnede miljøpolitik for bedriften

- ✓ Vi opfylder alle lovkrav og sikkerhedsforskrifter på miljøområdet.
- ✓ Vi reviderer politikker og mål en gang årligt.
- ✓ Vi vedligeholder et miljøledelsessystem, følger principperne om godt landmandskab og producerer i respekt for miljø og omgivelser.
- ✓ Vi sikrer, at medarbejdere er informeret omkring vor miljøpræstationer.
- ✓ Vi vil reducere miljøbelastningen ved aktiviteter under hensyntagen til tekniske, økonomiske og forretningsmæssige rammer.
- ✓ Vi ønsker løbende at reducere miljøbelastningen fra landbruget.

Gem alle registreringer i mindst 5 år. De skal forevises ved miljøtilsyn!

Spar ressourcer | Spar penge | Spar miljøet

Mini Miljøledelsessystem INFORMER DINE KOLLEGAER

I år har jeg valgt at gøre en indsats for:
(f.eks. at nedbringe strømforbruget)

Affald

Mit mål er at:
(f.eks. at nedbringe strømforbruget med x pct.)

nedbringe mængden af affald, bl.a. sække

Hvad jeg vil gøre for at nå målet:
(f.eks. at udskifte lysamaturer til LED)

få leveret så meget som muligt, som kan være i silo

Hvad er status inden start:
(f.eks. at nuværende strømforbrug er xxx/år)

mange sækkevarer

Hvad er status efter indsats:
(f.eks. at strømforbrug er xxx/år efter ændring)

Effekt af indsatsen (årligt):
(f.eks. at ændringen har nedbragt strømforbrug med xxx pct.)

Gem alle registreringer i mindst 5 år. De skal forevises ved miljøtilsyn!

Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

§ 43. IE-husdyrbrug skal have et miljøledelsessystem, der opfylder betingelserne i stk. 2.

Stk. 2. Den, der er ansvarlig for driften af husdyrbrug, skal gennemføre og overholde et miljøledelsessystem, herunder

1. formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
2. fastsætte miljømål,
3. udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
4. minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og
5. minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

Stk. 3. De i stk. 2, nr. 1-5, nævnte krav skal kunne dokumenteres enten i form af opbevaring af dokumenter eller ved anden dokumentation, herunder f.eks. i digital form.

Eksempler på steder, du kan spare

RÅVARER: Foder, Rengøringsmidler, Andre hjælpestoffer, Effektivitet, Sprøjtemidler

VAND: Drikkevandsspild, Vaskevand, Rengøring af malkeanlæg.

AFFALD: Nedbringe mængden, Sortering, Genanvendelse.

ENERGI: Lys, Ventilation Varmelamper, Mælkeanlæg og mælkekøling, Fyring, Varmekilde, Isolering Varmefordeling, Genvinding, Brændstof, Dæktype, Reduceret kørsel, Udskiftning af materiel.

Spar ressourcer | Spar penge | Spar miljøet

Mini Miljøledelsessystem DOKUMENTATION OG REGISTRERINGER AF OBSERVATIONER

REGISTRERING AF

Dato				

Udarbejd også procedurer for korrigerende handlinger i tilfælde af udslip (beredskabsplan) og dokumenter de løbende forbedringer på udvalgte områder indenfor de sidste 3 år med minimum 2 observationer - så har du mulighed for at opnå en bedre score ved miljøtilsyn.

Gem alle registreringer i mindst 5 år. De skal forevises ved miljøtilsyn!

Spar ressourcer | Spar penge | Spar miljøet

Beredskabsplan for Statusvej 7, Guldborg

Indholdsfortegnelse:

Telefonnumre	3
Brand- og evakuering	4
Overløb af gylle	5
Kemikalie- og oliespild	6
Stophaner / Hovedafbrydere	7
Strømsvigt	8

Bilag: Kort over ejendommen

Udarbejdet af: Gråkjær Miljøcenter

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. Og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.

Beredskabsplanen findes i mappe på kontoret.

Kopi af beredskabsplanen findes i mappe på kontoret i stuehuset på Vignæsbyvej 10.

Kort materiale.

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. Med angivelse af:

- Dieseltanke og olietanke (overjordiske og nedgravede)
- Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Udløbspunkter til vandløb / jord fra dræn
- Slukningsmateriale og åndedrætsværn
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder mv.
- Trykflasker/oplag af f.eks. F-gas, stationære F-gasbeholdere, svejseanlæg mv.
- Flugtveje for dyr/frigørelse mm.

Husk:

Ved store uheld ring 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 1-1-2

Efter brand mm. Tag kontakt til miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

Telefonnumre

Nærmeste telefon står i ... og har nr...

Miljømyndighed	kontaktes på tlf.	5473 1000 / 112	dag eller nat
Falck	kontaktes på tlf.	7010 2030	dag eller nat
Brandvæsen	kontaktes på tlf.	112	dag og nat.
Lægevagt	kontaktes på tlf.	5443 5060	efter kl. 16 samt weekend
Tandlægevagt	kontaktes på tlf.	5470 4255	efter kl.16 samt weekend
Landbocenteret	kontaktes på tlf.	5484 0999	dag
Dyrlæge	kontaktes på tlf.	5443 5443	dag
Foderstofforretning	kontaktes på tlf.	7516 8111	dag
Elektriker	kontaktes på tlf. privat	5470 4225/ 2020 7416 5477 0680	dag eller nat
Smeden/VVS	kontaktes på tlf.	2012 2061/2012 2062/2012 2063	dag
Ventilationsfirma	kontaktes på tlf.	4013 3059	dag
El forsyning SEAS-NVE	kontaktes på tlf.	7029 2929	dag

Brand og evakueringsinstruks

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet - RING 112 - oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
Hvad der er sket og at det er en gårdbrand
Er der tilskadekomne - hvor mange -
Er dyrene kommet ud - art og antal der evt. er fanget

Kontakt ejeren Jesper Tambour på tlf. 4060 2183

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr.

Placering af slukningsmateriale er angivet på oversigtskortet.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden - forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsnet og udlever denne mappe sammen med kortmateriale.

Oplys endvidere:

Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er kommet i sikkerhed.
Hvor det brænder
Brandens omfang
Hvor der adgangsveje

På ejendommen findes følgende materiale, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Pulverslukkere (PS på kortet)

Overløb af gylle instruks

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletank - RING 112

Oplys:

Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt ejeren Jesper Tambour på tlf. 4060 2183

Kontakt miljømyndighederne ved tlf. 5473 1000 / 112

Forsøg opdæmning for at undgå at gylle løber til vandløbet bag gyllebeholderen.

Opdæmning kan evt. foretages med jord, halmballer ol. Afhængig af mængden af gylle.

Modtag brandvæsnet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

Stophaner / hovedafbrydere

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v skal ligeledes noteres på kortet over ejendommen.

Vand:

Hovedhanen sidder i teknikrum i eksisterende løbe-drægtighedsstald samt i garage.

Elektricitet:

Hovedafbryderen sidder i forrummet.

Strømsvigt instruks

Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.

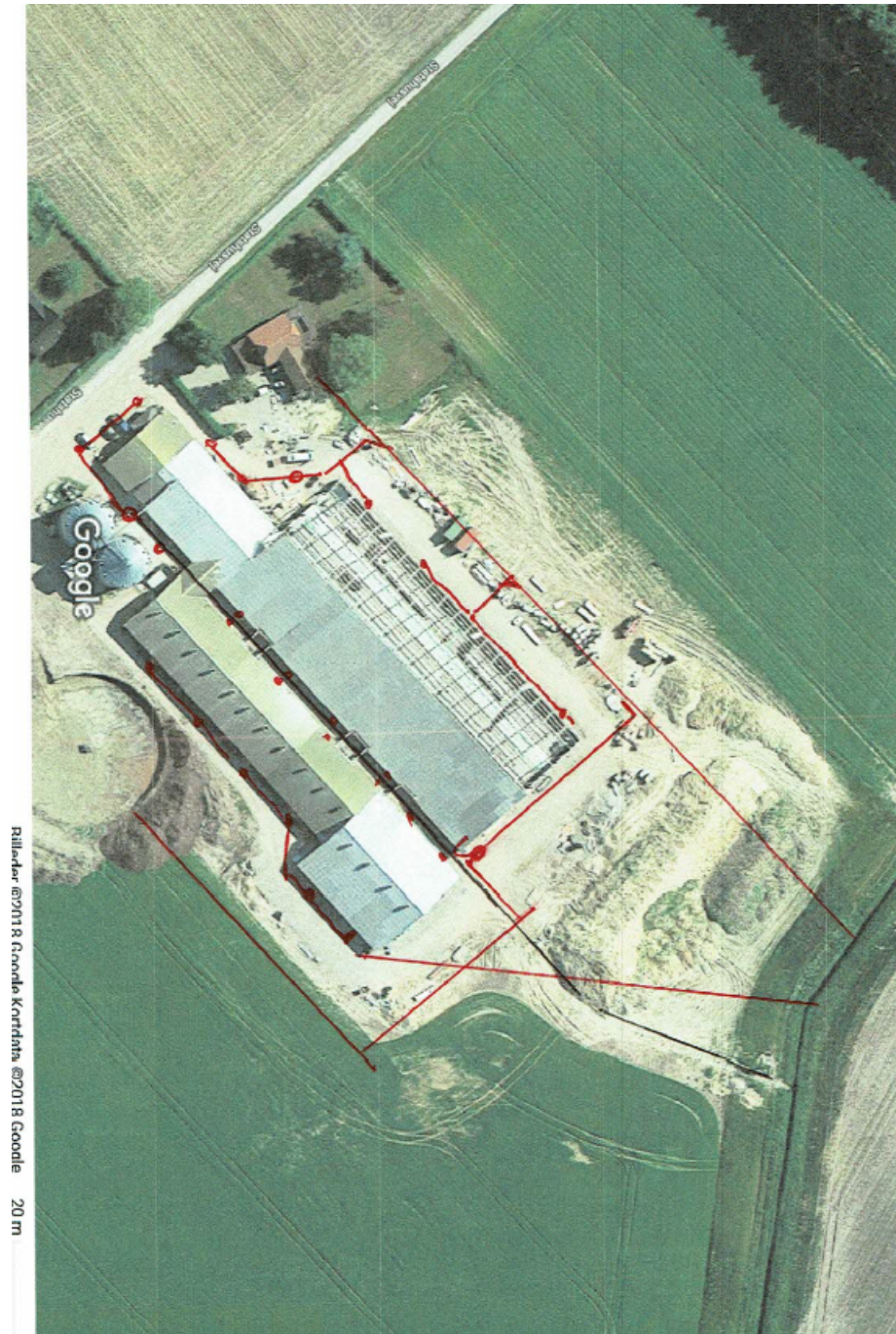
Tjek alle stalde og se om nødoplukket er åben.

Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).

Kontroller af der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

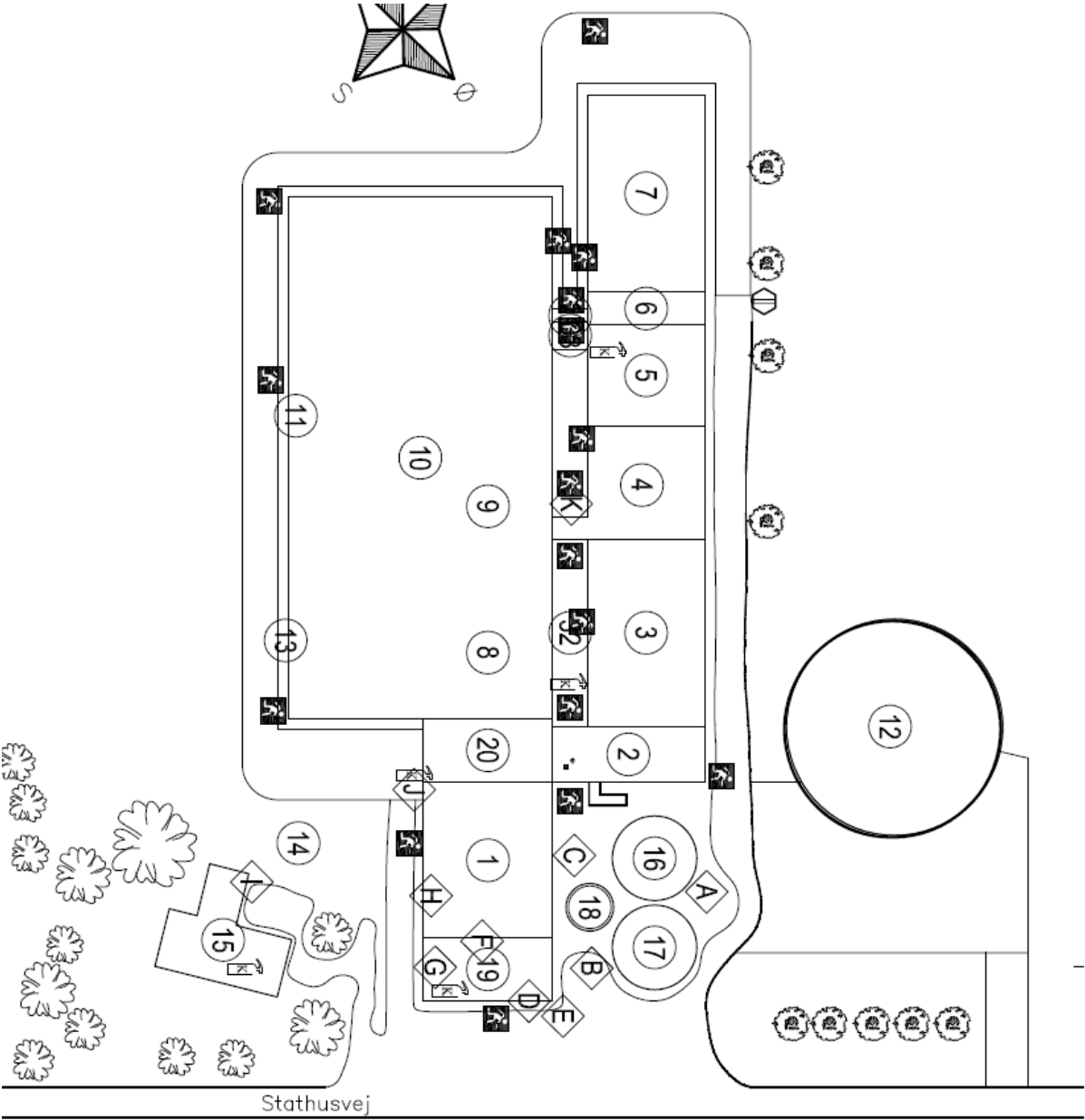
Ved strømsvigt på over ca. 1 timer, ring til Jesper Tambour på tlf. 4060 2183

Afløb:

Pilledele ©2018 Google Kartdata ©2018 Google 20 m

Skitse over flugtveje:

Skitse over ejendommen:

Objekter	
Nr	Beskrivelse
A	Afløb
B	Afløb
C	Afløb
D	Førstehjælp
E	Trikstank
F	EI - Hovedafbryder
G	Dieseltank
H	Vand - Hovedafbryder
I	Vand - Hovedafbryder
J	Lys
K	Førstehjælp

GULDBORGSUND

NATURVURDERING TIL § 16 B MILJØGODKENDELSE AF LANDBRUG

STATSHUSVEJ 7, 4862 GULDBORG

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.1 Påvirkning fra stald og lager	3
1.1.1 Ammoniakfølsom natur	3
1.1.2 Natura 2000-områder	7
1.1.3 Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter	11

1.1 PÅVIRKNING FRA STALD OG LAGER

1.1.1 Ammoniakfølsom natur

Ammoniakfølsom natur er jf. husdyrlovens § 7 opdelt i tre kategorier.

Kategori 1-natur

Denne kategori omfatter de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen. Naturtyperne fremgår af bilag 3, punkt D i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

For de Natura 2000-naturtyper, som endnu ikke er kortlagt som kategori 1-natur (primært søer), skal kommunen vurdere påvirkningen og eventuelt fastsætte vilkår om maksimal deposition af ammoniak. Dette kræver en konkret besigtigelse for at bestemme søernes naturtype.

Kategori 1-natur omfatter ligeledes heder og overdrev beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 indenfor Natura 2000-områder, som ikke er nævnt ovenfor.

For kategori 1-natur gælder at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride følgende beskyttelsesniveau:

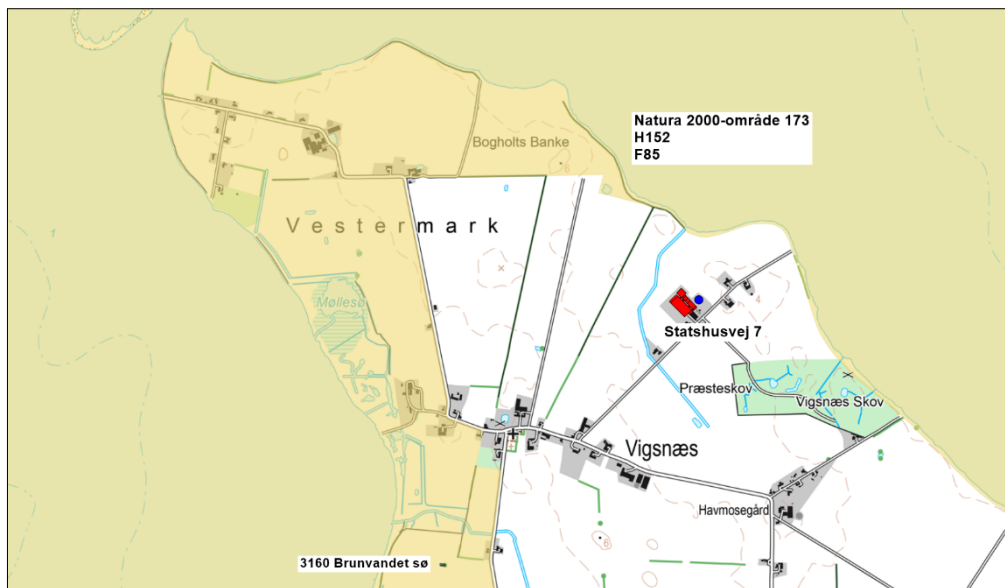
- 0,2 kg N/ha ved mere end 2 husdyrbrug (mere end 1 ejendom udover ansøger)
- 0,4 kg N/ha ved 2 husdyrbrug (ansøger samt 1 ejendom)
- 0,7 kg N/ha ved 1 husdyrbrug (ansøger)

Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):

- antal husdyrbrug over 150 kg NH₃-N pr. år indenfor 200 meter +
- antal husdyrbrug over 450 kg NH₃-N pr. år indenfor 200-300 meter +
- antal husdyrbrug over 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300-500 meter +
- antal husdyrbrug over 1.500 kg NH₃-N pr. år indenfor 500-1000 meter +
- antal husdyrbrug over 5.000 kg NH₃-N pr. år indenfor 1000-2500 meter.

Nærmeste kategori 1-natur i forhold til husdyrbruget er beliggende ca. 1,3 km sydvest for nærmeste anlæg på husdyrbruget, se kort 1. Naturområdet er den kortlagte habitatnaturtype 3160 Brunvandet sø. Søen ligger i habitatområde 152 og fuglebeskyttelsesområde 85, som er en del af Natura 2000-område 173 Smålandsfarvandet syd, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand.

Kort 1. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 1-natur natura 2000-område 173.

De anbefalede tålegrænser for naturområdet er (jf. Notat fra DCE af 6-9-2018):
3160 Brunvandet sø: 5-10 kg N/ha/år

Guldborgsund Kommune er allerede belastet med atmosfærisk kvælstof, der kan udgøre en trussel mod den beskyttede natur. Denne belastning kaldes baggrundsbelastningen og er ifølge "National - Kvælstoftotal afsætning" på Danmarks Miljøportal beregnet til 9,5 kg N/ha/år i området omkring naturområdet.

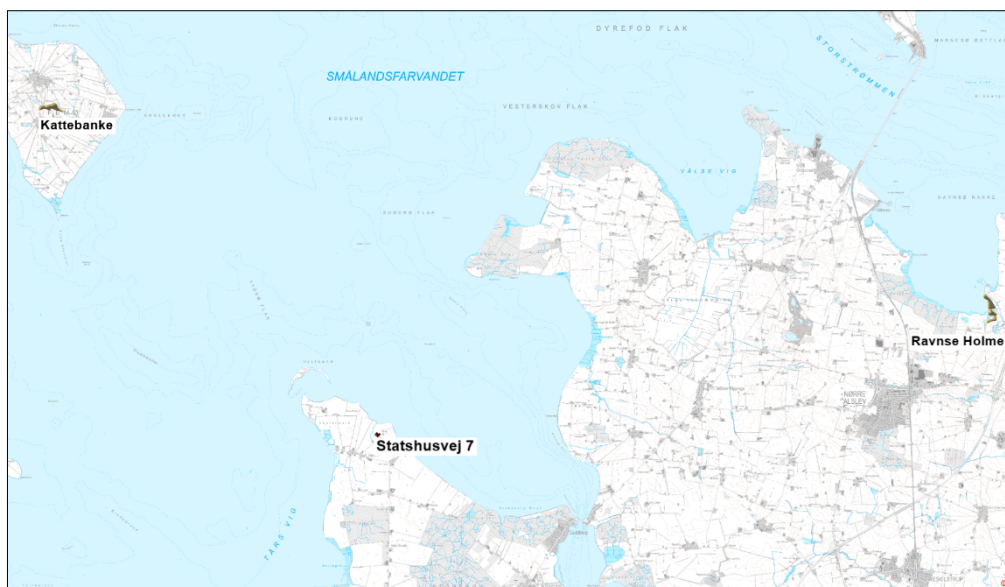
Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg $\text{NH}_3\text{-N/ha}$ i naturområdet med kategori 1-natur.

Ved brug af kumulations-modellen kan det konstateres, at der ud over ansøger ligger 2 eller flere husdyrbrug i det mest kritiske naturpunkt i kategori 1-naturtypen. Den totale ammoniaktilførsel på naturområdet fra ansøger må derfor ikke overskride et beskyttelsesniveau på 0,2 kg N/ha.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur omfatter højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og som er beliggende udenfor Natura 2000-områder. For denne kategori gælder, at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride 1,0 kg $\text{NH}_3\text{-N/ha}$.

De nærmeste kategori 2-naturområder er to overdrev. Ravnse Holme ligger på det nordlige Falster ca. 16 km øst for husdyrbruget og Kattebanke ligger på Femø ca. 12 km nordvest for husdyrbruget, se kort 2. Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg $\text{NH}_3\text{-N/ha}$ i begge naturområder.

Kort 2. Beliggenheden af husdyrbruget på Statshusvej 7 i forhold til nærmeste kategori 2-natur.

Kategori 3-natur

For kategori 3-natur gælder, at kommunen konkret skal vurdere følgende beskyttede, ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2: Heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, og ammoniakfølsomme skove.

Skov defineres som arealer, der er større end ½ ha og mere end 20 meter brede, og som er bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer, jf. skovlovens definition af skov.

En skov betegnes som ammoniakfølsom, når:

- 1) der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel "skovjordbund",
- 2) skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel "skovjordbund", eller
- 3) der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af skovlovens § 25.

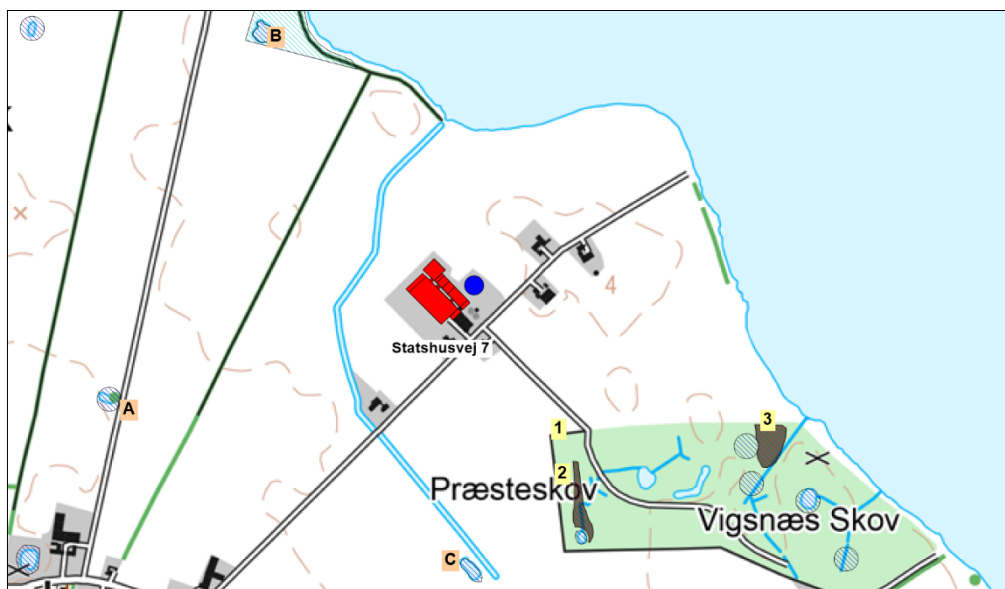
Naturtypernes tålegrænse overfor kvælstof fremgår af tabel 1.

Tabel 1. Naturtypernes tålegrænse for kvælstof. Kilde: Notat fra DCE af 6-9-2018.

Naturtype	Tålegrænse, kg N/ha
Overdrev	10-25 (sure overdrev 10-15; kalkholdige overdrev 15-25)
Hede	10-20 (tør hede 10-20; våd hede 15-25)
Mose og kær	5-30 (højmoser 5-10; hængesæk og tørvelavninger 10-15; fattigkær og hedemoser 10-20; kalkrige moser, væld og rigkær 15-30)

Baggrundsbelastningen med kvælstof er 9,5 kg N/ha i området, hvor Statshusvej 7 ligger jf. "National – Kvælstoftotal afsætning" på Danmarks Miljøportal.

I området omkring husdyrbruget ligger nogle naturtyper og skove, som er omfattet af kategori 3, se kort 3 og tabel 2. Merdepositionen af kvælstof fra henholdsvis den ansøgte drift og efter 8-års reglen er beregnet på kategori 3-naturen i det elektroniske ansøgningssystem. Ved 8-års reglen skal kommunen inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer, der er godkendt, tilladt eller anmeldt i løbet af de seneste 8 år i beregningen af merdepositionen.

Kort 3. Beliggenheden af husdyrbruget i forhold til nærmeste kategori 3-natur (lokalitet 1-3) og beskyttet natur jf. naturbeskyttelseslovens § 3 (lokalitet A - C).

Tabel 2. Oversigt over kategori 3-natur ved husdyrbruget.

Lokalitet	Naturtype	Sårbare arter / natur	Beregnet merdeposition (nudrift)	Beregnet merdeposition (8-års drift)
1. Præsteskov	Skov	Ægbladet fliglæbe, tyndakset gøgeurt, flagermus, bilag IV-padder	0,0 kg NH ₃ -N/ha	0,0 kg NH ₃ -N/ha
2.	Mose	Bilag IV-arter (padder, flagermus)	0,0 kg NH ₃ -N/ha	0,0 kg NH ₃ -N/ha
3.	Mose	Bilag IV-arter (padder, flagermus)	0,0kg NH ₃ -N/ha	0,0 kg NH ₃ -N/ha

Nærmeste skov, som vurderes at være ammoniakfølsom ud fra, at der har været skov på arealet i lang tid, er Præsteskov (lokalitet 1), som ligger ca. 255 m syd for Statshusvej 7. Skoven er fredskov og fremgår som skov på såvel de høje målebordsblade fra perioden 1862-1899 som på Videnskabernes selskabs kort fra ca. 1780erne. Skoven er en meget varieret løvskov med flere fugtige/våde områder med bl.a. elle- og askesump (lokalitet 2 og 3). De våde områder er egnede som levested for forskellige bilag IV-padder (se afsnit 1.1.3). Skoven rummer endvidere mange gamle træer, der kan være leve- og rastested for en række hulrugende fugle og flagermus. Urtevegetationen er meget rig og rummer ud over en række karakteristiske arter for løvskov også en stor bestand af de fredede orkideer Ægbladet fliglæbe og Tyndakset gøgeurt.

Beskyttet natur, der ikke er kategori-natur.

Ferske enge, strandenge og næringsrige søer/vandhuller er naturtyper omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, men som ikke er kategori-natur. I en afstand af 390 – 515 m

fra husdyrbruget ligger tre vandhuller (lokalitet A, B og C på kort 3). Merdepositionen fra den ansøgte produktion er mindre end 1 kg NH₃-N/ha i alle vandhullerne, se yderligere beskrivelse i afsnit 1.1.3. Det vurderes derfor, at den ansøgte produktion ikke vil medføre tilstandsændringer i nærliggende § 3-naturtyper, og at husdyrbruget kan drives på stedet uden at indebære en væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 34 stk. 1 nr. 2.

Kommunens vurdering

Kategori 1-natur

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha i alle naturområderne med kategori 1-natur.

Da det fastsatte beskyttelsesniveau for ammoniaktilførsel er overholdt, vurderer Kommunen, at den ansøgte drift af anlægget ikke vil påvirke kategori 1-naturen og dermed udpegningsgrundlaget i det pågældende Natura 2000-område på en måde, der hindrer målopfyldelsen for området. Endvidere kan det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af naturområdet, selvom beskyttelsesniveauet er overholdt.

Kategori 2-natur

Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion på Statshusvej 7 er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha i naturområderne med kategori 2-natur. På denne baggrund vurderes det, at det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning med ammoniak af det nærmeste kategori 2-natur.

Kategori 3-natur

Den ansøgte produktion på Statshusvej 7 må ikke medføre, at tilstanden i kategori 3-naturtyperne påvirkes negativt. Dette kan undersøges ved at sammenholde naturtypernes tålegrænse for kvælstof med den beregnede merdeposition med kvælstof fra det ansøgte dyrehold.

Da merdepositionen med kvælstof i den nærmeste kategori 3-natur er beregnet til mindre end 1,0 kg NH₃-N/ha, vurderes det, at der ikke sker en tilstandsændring i disse naturområder. Det vurderes derfor, at der ikke skal stilles vilkår i forhold til kategori 3-naturområderne.

1.1.2 Natura 2000-områder

Natura 2000-områder udgøres af habitat- og fuglebeskyttelsesområder, som til sammen danner et økologisk netværk af beskyttede naturområder gennem hele EU. I Danmark kaldes områderne også for internationale naturbeskyttelsesområder, og her indgår også ramsar-områderne. Der er 254 habitat-, 113 fuglebeskyttelses- og 27 ramsar-områder i Danmark.

Før der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrbrugsloven, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 1. Princippet i beskyttelsen er, at der ikke i disse områder må foretages noget, som skader de naturværdier (naturtyper og arter), som ligger til grund for deres udpegning.

Hvis projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 2, foretages

en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Den fælles målsætning for de udpegede områder er, at de naturtyper og arter, som et område er udpeget for at beskytte, skal have en gunstig bevaringsstatus.

Nærmeste Natura 2000-område i forhold til stald og lager på Statshusvej 7 er område nr. 173 Smålandsfarvandet syd, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand, som på dette sted består af habitatområde 152 og fuglebeskyttelsesområde 85. Afstanden fra husdyrbruget er ca. 200 m og derover til Natura 2000-området, se kort 1.

Natura 2000-område 173 består overvejende af et marint areal. Landarealet udgøres af en mere eller mindre bred strimmel land langs det afgrænsede marine område. Strandenge med deres salttålede plantearter findes typisk som langstrakte bånd i kystlinjen. Bag disse, hvor kalkholdigt trykvand træder frem, optræder flere steder rigkær, og i baglandet, på morænejorden, af og til kalkoverdrev (jf. basianalysen for Natura 2000-området). Udpegningsgrundlaget fremgår af tabel 3.

Tabel 3. Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område 173 (H152 og F85).

Udpegningsgrundlag for habitatområde H152		
Smålandsfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Næringsrig sø (3150)
	Vadeflade (1140)	Brunvandet sø (3160)
	*Lagune (1150)	Kalkoverdrev (6210)
	Bugt (1160)	*Surt overdrev (6230)
	Rev (1170)	Tidvis våd eng (6410)
	Strandvolde med enårige planter (1210)	Urtebræmme (6430)
	Strandvolde med flerårige planter (1220)	Rigkær (7230)
	Klinter eller klipper ved kysten (1230)	Bøg på mor (9110)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Bøg på muld (9130)
	Strandeng (1330)	Bøg på kalk (9150)
	Forklit (2110)	Ege-blandskov (9160)
	Hvid klit (2120)	*Elle- og askeskov (91E0)
	*Grå/grøn klit (2130)	
	Klitlavning (2190)	* angiver prioriteret naturtype eller art
	Kransnålalge sø (3140)	
Arter:	Skæv vindesnegl	Damflagermus
	*Eremit	Gråsæl
	Stor vandsalamander	Spættet sæl
	Bredøret flagermus	

Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområde F85		
Smålandsfarvandet nord for Lolland		
Arter:	Knopsvane (rastende)	Rørhøg
	Sangsvane (rastende)	Blishøne (rastende)
	Grågåse (rastende)	Klyde
	Hvinand (rastende)	Fjordterne
	Toppet Skallesluger (rastende)	Havterne
	Havørn	Dværgterne

I Danmark findes tillige 60 naturtyper (lysåben natur, skovtyper, søer, vandløb og marine naturtyper), der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag I, som beskyttede i Natura2000-områderne. Flere af disse naturtyper er særligt truede (såkaldt prioriterede), hvilket medfører et særligt ansvar for beskyttelsen.

Nærmeste forekomst af terrestriske habitatnaturtyper indenfor Natura 2000-området er kategori 1-naturtypen 3160 Brunvandet sø, som ligger sydvest for husdyrbruget, se beskrivelse og vurdering i afsnit 1.1.1 og kort 1.

Kommunens vurdering

Den totale deposition af ammoniak fra den ansøgte produktion overstiger ikke bekendtgørelsens fastlagte beskyttelsesniveau for nærmeste ammoniakfølsomme habitatnatur i Natura 2000-området. Kommunen vurderer, at projektet på Statshusvej 7 ikke i sig selv påvirker disse naturtyper og dermed arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.

Samlet vurderes det, at bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område 173 ikke vil blive negativt påvirket, og dermed at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området vil påvirke Natura 2000-området væsentligt.

1.1.3 Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter

I Danmark findes der 76 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag IV (kaldet bilag IV-arter) som særlig strengt beskyttet i det naturlige udbredelsesområde ifølge direktivets artikel 12. I Guldborgsund Kommune findes sikkert, med stor sandsynlighed eller er tidligere fundet 25 dyre- og plantearter, som er omfattet af bilag IV (Tabel 4, sidst i dokumentet).

Beskyttelsen indebærer bl.a. forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder og yngle- og/eller rasteområder. Ved godkendelse af projekter skal kommunen vurdere, om projektet beskadiger eller ødelægger yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arterne. Projektet kan kun godkendes, hvis der ikke sker beskadigelse eller ødelæggelse herunder gradvis forringelse af yngle- eller rasteområder jf. Habitatbekendtgørelsens § 11 og Naturbeskyttelseslovens § 29a.

Udover beskyttelseskrævende Bilag IV-arter skal ansøgningen vurderes i forhold til rødlistede og fredede arter. Bilag IV-arternes status i Guldborgsund kommune fremgår af tabel 4, sidst i dokumentet.

Padder

Det følger af Miljøstyrelsens husdyrvejledning at inden for en afstand på 300 m fra stald/lager kan depositionen af kvælstof henføres til punktkilden (stald/lager). Ved større afstande vil en påvirkning fra punktkilden (stald/lager) ikke kunne adskilles fra den diffuse forurening.

Kort 4. Beliggenheden af beskyttede vandhuller (blå skraveret signatur) ved husdyrbruget. Den gule streg angiver afstanden på 300 m fra stalde og gødningslagre.

Inden for en afstand af 300 m fra husdyrbruget ligger en lille del af Præsteskov. Skoven kan være et potentielt rasteområde for bilag IV-padder, se kort 4. Ved besigtigelser af Præsteskov i 2009 i forbindelse med den tidligere godkendelse af husdyrbruget på Statshusvej 7 er der registreret lille vandsalamander samt bilag IV-padden springfrø i de våde partier af Præsteskov. De våde områder i skoven vurderes ligeledes at være egnet yngle- og rasteområde for stor vandsalamander, der også er omfattet af bilag IV.

Bilag IV-padden grønbroget tudse findes endvidere talrigt i området omkring Statshusvej. Padden opholder sig det meste af året på land, primært på steder med bar jord eller sand eller befæstet med grus, småsten, klinker, sten, asfalt eller gammel, sprukken beton, og meget ofte i tilknytning til menneskeboliger. Typisk raster de om dagen i jordhuller, under sten, under skrammelbunker, under terrassefliser eller inde i bygninger fx i udhuse og stalde.

Flagermus

Potentielle levesteder for flagermus findes i stalde, lader, træer m.m. Det forventes at omkring 6 flagermusarter kan findes i denne del af kommunen (Tabel 4, sidst i dokumentet med beskrivelser af bilag IV-arter). Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger eller fældning af større træer.

Andre bilag IV-arter, sårbare eller fredede arter

Det vurderes ikke sandsynligt, at der inden for området findes andre bilag IV-arter end padder og flagermus. Endvidere er der ikke kendskab til forekomst af andre sjældne, sårbare eller fredede arter inden for området.

Kommunens vurdering

Bilag IV-padderne kan blive påvirket ved, at deres yngle- og rastesteder kan ændres som følge af merdeposition med kvælstof fra stald og lager. Den beregnede merdeposition er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0,0 kg NH₃-N/år. Da den beregnede merdeposition er mindre end 1,0 kg NH₃-N/år medfører det ikke ændringer i naturtypen, jf. Miljøstyrelsens husdyrvejledning. Kommunen vurderer derfor, at det potentielle yngle- og

rastested for bilag IV-padder ikke bliver beskadiget eller ødelagt ved gennemførelse af det ansøgte projekt.

Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger, rydning af store træer eller lignende aktiviteter, der kan påvirke yngle- og rastesteder for flagermus. Det vurderes på denne baggrund, at projektet kan gennemføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for arter af flagermus.

Tabel 4. Bilag IV arter i Guldborgsund Kommune, deres forekomst samt påvirkning

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
Brandts flagermus	Registreringerne i Guldborgsund Kommune begrænser sig til fund omkring Gedsergård Arten findes på lokaliteter i Lolland Kommune.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i huse (og træer). Overvintrer i kældre, miner m.v.
Damflagermus	Registreret omkring den nordlige del af Guldborgsund både på Lolland og Falster. En lille bestand, der jager i dette område.	Aktiviteter, der kan påvirke dens overvintrings- og jagtområder. Findes i huse og hule træer nær ved større vandflader, hvor den jager.
Vandflagermus	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens overvintringsområder. Findes i hule træer i nærheden af jagtområderne. Overvintrer i miner, kældre, brønde m.v. Jager over vandflader.
Frynseflagermus	En lokalitet i det østlige Lolland. Viden manglefuld.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i hule træer, knyttet til skovområder. Overvintrer i miner, kældre m.v.
Troldflagermus	Almindeligt forekommende i kommunen med undtagelse af Nordfalster.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i huse samt hule træer i ældre løvskov.
Dværgflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen. Er især knyttet til løvskovsrige områder.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Overvintrer i bygninger og hule træer.
Pipistrelflagermus	Findes på det sydligste af Falster. En lille bestand ved Gedser.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i huse samt hule træer.
Brunflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- over overvintringssteder.

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
	Er især knyttet til gamle løvskove og parker.	Er knyttet til hule træer i løvskov.
Sydflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i bygninger. Stærkt mennesketilknyttet art.
Bredøret flagermus	I 2002-2005 registreret ved Søholt og Hamborg Skov, Næsgård, Halskovvænge, Korselitze.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i bygninger, kældre m.v.
Langøret flagermus	Nordøstfalster, Sydfalster, Midt- og Nordøstlolland.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i bygninger og hule træer.
Markfirben	Muligvis forsvundet.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes på åbne, varme, solrige lokaliteter f.eks. vejskråninger, stendiger, kystskrænter og lign.
Stor vandsalamander	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Udsætning af fisk. Findes i lysåbne, ofte vegetationsrige, rene vandhuller.
Løgfrø	Sydøstlige Lolland samt Bøtø reservatet. Findes syd for Grønnegade.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Yngler i lysåbne, vegetationsrige, rene vandhuller. Raster på arealer med løs jord, hvor den kan grave sig ned.
Løvfrø	Evt. omkring Vignæs på Lolland og kysten øst for Kippinge på Falster.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i lysåbne, lavvandede vandhuller, rent vand, rig undervandsvegetation. Raster i brombærbuske, tjørn, gedebled, slåen m.v.
Springfrø	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder. Udsætning af fisk, ænder. Vandhuller uden fisk. Raster i bunker af sten og kvas i skove, levende hegn m.v.
Strandtudse	Vestlig side af det sydligste Falster samt Bøtø reservatet.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder.

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
		<p>Findes i lavvandede, lysåbne, udtørrende vandhuller f.eks. på græssede strandenge.</p> <p>Raster i åbne områder med lav vegetation f.eks. græssede strandenge. Graver sig ned i jorden.</p>
Grønbroget Tudse	<p>Nordøstfalster, Sydfalster, Midt- og Sydøstlolland.</p> <p>Har tidligere været ret almindelig på Falster, men den er gået stærkt tilbage.</p> <p>Findes omkring Store Musse</p>	<p>Ophør eller ændring af driften i yngleområder. Veje nær ynglesteder.</p> <p>Findes i lysåbne vandhuller med lav vegetation på brinkerne, og f.eks. markoversvømmelser. "Pionerart". Raster på land nær ynglevandhul f.eks. under sten, jordhuller.</p>
Spidssnudet Frø	<p>Almindeligt forekommende i hele kommunen.</p> <p>Registreret i Marielyst og Bøtø Plantage</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder.</p> <p>Findes i vandhuller og søer gerne i sammenhæng med anden natur (eng, mose).</p> <p>Raster i enge, sumpede områder nær ynglestedet.</p>
Grøn mosaikguldsmed	<p>Registreret i Korselitze Østerskov i 1912.</p> <p>Bør stadig eftersøges på egnede lokaliteter.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Yngler i søer og damme med Krebsklo.</p>
Stor kærguldsmed	Horreby Lyng og Listrup Lyng.	Lever i mindre, brunvandede søer f.eks. næringsfattige tørvegrave. Beskyttede lokaliteter med sol og læ.
Lys skivevandkalv	<p>Formentlig forsvundet.</p> <p>Registreret i 1975 i Horreby Lyng.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Lever i store og små søer med rent, klart - brunligt vand.</p>
Bred vandkalv	<p>Formentlig forsvundet.</p> <p>Registreret i 1976 i Horreby Lyng.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Lever i rene søer med klart eller svagt brunt vand og med bestande af større vårflyelarver. F.eks. skovsøer.</p>
Eremit	Krenkerup Haveskov og Maltrup Skov på Lolland.	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Lever i gamle løvtræer med smuldfyldte huller. I skove, parker.</p>
Mygblomst	Tidligere registreret i Idalund Teglværk, Hanemose, Kartoffe Mose og Radsted Mose.	Tilgroning, vandstandssænkning.

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
	Seneste fund mindst 30 år tilbage.	